

ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษของผู้ต้องขัง
เรือนจำกลางคลองเปรม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร

สารนิพนธ์
ของ
นางสาวจุฬาลักษณ์ สุทธิจำนงค์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา

ตุลาคม 2545

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

362.293

๑๖๘๔ ๒

๑.3

ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษของผู้ต้องขัง
เรือนจำกลางคลองเปรม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ

ของ

นางสาวจุฬาลักษณ์ สุธธิจ้านงค์

15 พ.ย. 2545

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา

ตุลาคม 2545

h 152574

จุฬาลักษณ์ สุธงษ์จ่างค์. (2545). ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษของผู้ต้องขังเรือนจำกลางคลองเปรม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร .สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา).กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : รองศาสตราจารย์ ดร. อารี พันธุ์มณี

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษของผู้ต้องขังเรือนจำกลางคลองเปรม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยได้ 3 ด้าน คือ ปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพก่อนต้องโทษ ภูมิสำเนา รายได้ต่อเดือน การใช้ยาเสพติด ระยะเวลาในการเสพยาเสพติด กำหนดโทษที่ถูกตัดสิน และข้อหาการกระทำผิด ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ สัมพันธภาพในครอบครัว ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การยอมรับของสังคม

กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ต้องเด็ดขาดที่กระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ เรือนจำกลางคลองเปรม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ที่จำคุกตั้งแต่วันที่ 7 มีนาคม 2545 จำนวน 539 คน ซึ่งเป็นเพศชายทั้งหมด เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษของผู้ต้องขังเรือนจำกลางคลองเปรม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการศึกษาพบว่า

1. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษของผู้ต้องขังเรือนจำกลางคลองเปรม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 3 ปัจจัย ได้แก่ การศึกษาระดับปริญญาตรี (X_7) การประกอบอาชีพ (X_9) และการยอมรับของสังคม (X_{21}) ส่วนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ ของผู้ต้องขังเรือนจำกลางคลองเปรม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 3 ปัจจัย ได้แก่ ภูมิสำเนาภาคใต้ (X_{13}) การไม่ใช้ยาเสพติด (X_{15}) และสัมพันธภาพในครอบครัว (X_{20})
2. ปัจจัยปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษของผู้ต้องขังเรือนจำกลางคลองเปรม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 3 ปัจจัย ได้แก่ การศึกษาระดับมัธยมศึกษา (X_6) การไม่ประกอบอาชีพ (X_8) และข้อหาที่กระทำผิด (X_{19}) ส่วนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 1 ปัจจัย ได้แก่ การใช้ยาเสพติด (X_{16})
3. ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษของผู้ต้องขังเรือนจำกลางคลองเปรม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 11 ปัจจัย ได้แก่ อายุ (X_1) สถานภาพโสด (X_2) สถานภาพคู่ (X_3) สถานภาพสมรสแยกกันอยู่ (X_4) การศึกษาระดับประถมศึกษา (X_5) ภูมิสำเนาภาคเหนือ (X_{10}) ภูมิสำเนาภาคกลาง (X_{11}) ภูมิสำเนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (X_{12}) รายได้ต่อเดือน (X_{14}) ระยะเวลาในการใช้ยาเสพติด (X_{17}) กำหนดโทษที่ถูกตัดสิน (X_{18})

4. ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษของผู้ต้องขังเรือนจำกลางคลองเปรม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร มี 5 ปัจจัย เรียงลำดับจากปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปยังปัจจัยที่ส่งผลน้อยที่สุด ได้แก่ สัมพันธภาพในครอบครัว (X_{20}) ภูมิสำเนาภาคใต้ (X_{13}) ข้อหาที่กระทำผิด (X_{19}) การศึกษาระดับมัธยมศึกษา (X_6) การไม่ใช้ยาเสพติด (X_{15}) ตามลำดับสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษของผู้ต้องขัง เรือนจำกลางคลองเปรม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ได้ร้อยละ 12.0

5. สมการที่สามารถพยากรณ์แรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษของผู้ต้องขังเรือนจำกลางคลองเปรม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ

5.1 สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y = 97.206 + .231X_{20} + 7.705 X_{13} - 2.421 X_{19} - 2.049 X_6 + 2.095 X_8$$

5.2 สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = .241 X_{20} + .129 X_{13} - .104 X_{19} - .093 X_6 + .094 X_8$$

FACTORS AFFECTING ON MOTIVATION TO OFFEND AGAINST THE NARCOTIC LAWS
OF PRISONERS IN CENTRAL KLONGPLEM PRISON ,
KHET JATUJAK , BANGKOK .

AN ABSTRACT
BY
MISS CHULALUX SUTHIJUMNONG

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Educational Psychology
at Srinakharinwirot University
October 2002

Chulalux Suthijumnong . (2002) . *Factors Affecting on Motivation to Offend the Narcotic Laws of Prisoners in Central Klongplem Prison , Khet Jatujak, Bangkok* . Master Project , M.Ed. (Educational Psychology) . Bangkok : Graduate School , Srinakarinwirot University.
Advisor : Assoc . Prof. Dr. Aree Punmanee.

The purpose of this research were to study factors affecting on motivation to offend against the narcotic laws of prisoners in Central Klongplem Prison , Khet Jatujak , Bangkok. These factors were divided into three dimensions . First of them were personal factors : age , marital status , academic level , occupational , domicile , salary , use narcotic drug , time of addiction , sentence and criminal case . Second of them were family factors : Family relationship. Third of them were environment factors : Social acceptance .

The 539 samples were randomly scales ; then they were 539 males . The instrument was factors related to affecting on motivation to offend against the narcotic laws of prisoners in Central Klongplem Prison ' s questionnaire .The data were analyzed by Pearson Product Moment Correlation Coefficient and Stepwise Multiple Regression Analysis .

The result were as follows :

1. There were significantly positive relationship among factors affecting on motivation to offend against the narcotic laws of prisoners in Central Klongplem Prison , Khet Jatujak , Bangkok, Bachelor Degree , To do occupation and Social acceptance at .05 level. And there were significantly positive relationship among factors affecting on motivation to offend against the narcotic laws of prisoners in Central Klongplem Prison , Khet Jatujak , Bangkok , South domicile , No use narcotic drug and family relationship at .01 level

2. There were significantly positive relationship among factors affecting on motivation to offend against the narcotic laws of prisoners in Central Klongplem Prison , Khet Jatujak , Bangkok, High School Education , No occupation and Criminal case at .05 level . And there were significantly positive relationship among factors affecting on motivation to offend against the narcotic laws of prisoners in Central Klongplem Prison , Khet Jatujak , Bangkok , To use narcotic drug at .01 level .

3. There were no significantly positive relationship among factors affecting on motivation to offend against the narcotic laws of prisoners in Central Klongplem Prison , Khet Jatujak , Bangkok, Age , Single status , Couple status , Separate status , Primary School , North domicile, Middle domicile, Northeastern Domicile , Salary , Time of Addiction and Sentence .

4 . Factors were significantly effected to factors affecting on motivation to offend against the narcotic laws of prisoners in Central Klongplem Prison , Khet Jatujak , Bangkok ranking from the most to the least were family relationship (X_{20}) , South domicile (X_{13}) , Criminal case (X_{19}), High School Education (X_6) and No use narcotic drug (X_{15}) at .01 level . These factors could predicted to motivation to offend against the narcotic laws of prisoners in Central Klongplem Prison , Khet Jatujak , Bangkok about percentage of 12.0

5. The predicted equations of motivation among affecting to offend the narcotic of prisoners in Central Klongplem Prison , Khet Jatujak , Bangkok were as follow : 1

5.1 In term of raw score were :

$$\hat{Y} = 97.206 + .231X_{20} + 7.705 X_{13} - 2.421 X_{19} - 2.049 X_6 + 2.095 X_8$$

5.2 In term of standard scores were :

$$Z = .241 X_{20} + .129 X_{13} - .104 X_{19} - .093 X_6 + .094 X_8$$

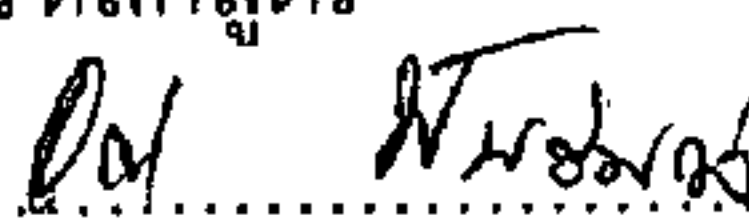
อาจารย์ที่ปรึกษา ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบ
ได้พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....

(รองศาสตราจารย์ ดร. อารี พันธุ์มณี)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....

(รองศาสตราจารย์ ดร. อารี พันธุ์มณี)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร. อารี พันธุ์มณี)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรหมธิดา แสงคำเครือ)

..... กรรมการ

(อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา)

อนุมัติให้สารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร. คมเพชร จิตรสกุล)

วันที่ .4. เดือน ... ~~ธันวาคม~~ พ.ศ.2545

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ ดร.อารี พันธุ์มณี อาจารย์ที่
ปรึกษาสารนิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ และอาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา กรรมการ
ที่แต่งตั้งเพิ่มเพื่อสอบปากเปล่าสารนิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษา ชี้แนะแก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดียิ่ง ผู้วิจัยขอกราบ
ขอบพระคุณอย่างสูง ณ.ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรหมธิดา แสนคำเครือ อาจารย์พาสนา จุลรัตน์ และ
คุณวีระยุทธ สุขเจริญ ผู้อำนวยการกองแผนงานกรมราชทัณฑ์ ซึ่งได้กรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่อง
มือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ และผู้บัญชาการเรือนจำกลางคลอง
เปรม ที่ให้ความกรุณาผู้วิจัยในการดำเนินการวิจัยเป็นอย่างดี และขอขอบใจผู้ต้องขังทัณฑสถานโรง
พยาบาลราชทัณฑ์และผู้ต้องขังเรือนจำกลางคลองเปรมที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในการ
วิจัยเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณพี่ ๆ น้อง ๆ ทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ที่เป็นกำลังใจ ให้ความช่วยเหลือและ
ขอบคุณพี่ ๆ น้อง ๆ เพื่อน ๆ วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษาที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจด้วยดีเสมอมา

ขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ที่เป็นกำลังใจและให้ทุนอุดหนุนผู้วิจัยตลอดมา

จุฬาลักษณ์ สุทธิจ้านงค์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	3
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	3
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	3
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	3
ตัวแปรที่ศึกษา	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า	7
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
แรงจูงใจ	8
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจ	8
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจ	17
ปัจจัยด้านส่วนตัว	18
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านส่วนตัว	18
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านส่วนตัว	18
ปัจจัยด้านครอบครัว	19
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านครอบครัว	19
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านครอบครัว	19
ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม	21
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม	21
การกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ	21
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ ..	21
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ ..	28
เรือนจำกลางคลองเปรม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร	34
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเรือนจำกลางคลองเปรม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร	34

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	41
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	41
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	42
การเก็บรวบรวมข้อมูล	50
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล	50
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	52
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	52
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	54
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	60
สังเขปความมุ่งหมาย สมมติฐาน และวิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	60
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	62
อภิปรายผล	63
ข้อเสนอแนะ	68
บรรณานุกรม	70
ภาคผนวก	75
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์	94

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้ต้องขังจำแนกตามแดนที่ผู้ต้องขังอยู่	42
2 แสดงจำนวนร้อยละของผู้ต้องขังที่กระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ จำแนกตามสถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพก่อนต้องโทษ ภูมิสำเนาของผู้ต้องขัง	54
3 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกตามอายุ รายได้ต่อเดือน ระยะเวลา การเสพยาเสพติด กำหนดโทษที่ถูกตัดสิน สัมพันธภาพในครอบครัว การยอมรับของสังคม และแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติ ยาเสพติดให้โทษ	56
4 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงแรงจูงใจในการกระทำผิดฐาน พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร	57
5 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนของตัวพยากรณ์แรงจูงใจในการกระทำผิดฐาน พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร	58
6 แสดงการวิเคราะห์แบบการถดถอยพหุคูณของปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงแรงจูงใจ ในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร	59
7 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามสัมพันธภาพในครอบครัว	92
8 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามการยอมรับของสังคม	92
9 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามแรงจูงใจในการกระทำผิด ฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ	93

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 วัฏจักรขั้นตอนแห่งการเกิดแรงจูงใจ.....	14
2 วงจรของแรงจูงใจ.....	15
3 ลำดับขั้นตอนของความต้องการของมนุษย์ ตามทฤษฎีของมาสโลว์.....	16
4 ความสัมพันธ์ในเชิงรูปธรรมของความต้องการของมนุษย์ ตามทฤษฎีของแอตเลอร์.....	17

บทที่ 1

บทนำ

❖ ภูมิหลัง

ในปัจจุบันปัญหายาเสพติดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้นับวันจะทวีความรุนแรงมากขึ้น ความรุนแรงของปัญหายาเสพติดอยู่ในระดับที่ได้รับการกล่าวขานถึงในการประชุมสัมมนาระหว่างประเทศ เสมอๆ ทั้งในฐานะเป็นประเทศผู้ผลิตยาเสพติด เป็นตลาดสินค้าและเป็นแหล่งที่จะนำยาเสพติดส่งต่อไปยัง ประเทศอื่น ๆ (มติชนรายวัน. 27 กรกฎาคม 2535: 22) ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่ต้องเผชิญปัญหาการ แพร่ระบาดของยาและสารเสพติดมาโดยตลอด สาเหตุหนึ่งเนื่องมาจากประเทศไทยตั้งอยู่ใกล้แหล่งผลิตราย ใหญ่ของโลกแห่งหนึ่ง คือ บริเวณรอยต่อของสามประเทศ ได้แก่ พม่า ไทยและลาว ซึ่งเป็นที่รู้จักกันดีว่า "บริเวณสามเหลี่ยมทองคำ" โดยปัญหายาเสพติดที่ประเทศไทยต้องเผชิญในยุคแรก ๆ ได้แก่ ผิ่น จนกระทั่ง รัฐบาลของจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ได้ประกาศให้มีการเลิกสูบฝิ่นโดยเด็ดขาด เมื่อปี พ.ศ.2501 จากนั้นยา เสพติดประเภทอื่น เช่น เฮโรอีนก็เริ่มเข้ามาในประเทศไทย และส่งผลกระทบต่อภาวะเศรษฐกิจ สังคม และ คุณภาพของประชากรเป็นอย่างมาก (ฝ่ายป้องกันและบำบัดการติดยาเสพติด. 2532 ; การประชุมสัมมนาทาง วิชาการด้านป้องกันและบำบัดการติดยาเสพติด. 2532)

ปัญหายาเสพติดในประเทศไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงและขยายตัวมากขึ้น จากผลการเปลี่ยนแปลง ทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยีเช่นกัน ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการค้ายาเสพติดไม่ว่าจะเป็นนายทุน ผู้ ผลิต ผู้ค้า ผู้นำเข้า และส่งออกยาเสพติด อาศัยผลพวงจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว นำยาเสพติดทั้งที่มีอยู่ เดิมและชนิดใหม่เข้ามาเผยแพร่ในหมู่ประชาชนในแต่ละกลุ่ม ซึ่งเป็นทรัพยากรบุคคลที่สำคัญต่อการพัฒนา ประเทศ (สำนักนายกรัฐมนตรี. 2543 ; นโยบายการดำเนินงานการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. 2541)

รัฐบาลโดยเฉพาะกระทรวงมหาดไทย ได้ให้ความสำคัญต่อปัญหายาเสพติดอย่างจริงจังโดยได้มีการ วรรณคดีในการป้องกันและปราบปรามจับกุมผู้กระทำความผิดอย่างต่อเนื่อง เป็นผลให้จำนวนผู้ต้องขังในคดียา เสพติดเพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยในปี พ.ศ. 2535 กรมราชทัณฑ์มีผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่อยู่ในการควบคุม 12,658 คน หรือร้อยละ 27 ของผู้ต้องขังทั้งหมด แต่ในปี พ.ศ. 2542 ผู้ต้องขังในคดียาเสพติดเพิ่มเป็น 70,320 คน หรือร้อยละ 54 ของผู้ต้องขังทั้งหมด ซึ่งในจำนวนนี้เป็นผู้ต้องขังคดีครอบครองยาเสพติดเพื่อจำหน่ายหรือ ผู้ค้ายาเสพติด 45,044 คน (สถาบันดำรงราชานุภาพและกรมราชทัณฑ์. 2542 ; รายงานการวิจัย เรื่อง การ กระทำความผิดของผู้ต้องขังในคดียาเสพติด. 2542)

กรมราชทัณฑ์กระทรวงมหาดไทย ได้ตระหนักถึงสภาพปัญหาเสพติดดังกล่าว จึงได้กำหนด แผนการดำเนินการ เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงานงานในเรือนจำ และทัณฑสถานและหน่วยงานต่าง ๆ นำ ไปปฏิบัติเพื่อให้การแก้ไขปัญหายาเสพติดของกรมราชทัณฑ์เป็นไปอย่างเป็นรูปธรรม และให้เรือนจำและ ทัณฑสถานเป็นเขตปลอดยาเสพติดตามนโยบายของกระทรวงมหาดไทย จากการสำรวจสถิติผู้ต้องขังเด็ด ขาดในคดีความผิดเกี่ยวกับพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ โดยกองแผนงาน กรมราชทัณฑ์ได้มีการบันทึก สถิติผู้ต้องขังตั้งแต่ปี 2538 - 30 กันยายน 2544 พบว่า ปี 2538 มีจำนวนผู้ต้องขังทั้งหมด 74,112 คน เป็นผู้ ต้องขังที่กระทำความผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษจำนวน 24,523 คน คิดเป็นร้อยละ 33.08 ปี 2539 มีจำนวนผู้ต้องขังทั้งหมด 65,526 คน เป็นผู้ต้องขังที่กระทำความผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้

โทษจำนวน 25,269 คน คิดเป็นร้อยละ 38.58 ปี 2540 มีจำนวนผู้ต้องขังทั้งหมด 75,320 คน เป็นผู้ต้องขังที่กระทำความผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษจำนวน 31,354 คน คิดเป็นร้อยละ 41.63 ปี 2541 มีจำนวนผู้ต้องขังทั้งหมด 97,027 คน เป็นผู้ต้องขังที่กระทำความผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษจำนวน 45,097 คน คิดเป็นร้อยละ 46.48 ปี 2542 มีจำนวนผู้ต้องขังทั้งหมด 125,258 คน เป็นผู้ต้องขังที่กระทำความผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษจำนวน 67,437 คน คิดเป็นร้อยละ 53.84 ปี 2543 มีจำนวนผู้ต้องขังทั้งหมด 138,937 คน เป็นผู้ต้องขังที่กระทำความผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษจำนวน 83,017 คน คิดเป็นร้อยละ 59.75 และปี 2544 มีจำนวนผู้ต้องขังทั้งหมด 149,604 คน เป็นผู้ต้องขังที่กระทำความผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษจำนวน 97,564 คน คิดเป็น ร้อยละ 65.23

จากสถิติดังกล่าวข้างต้นเห็นได้ว่า จำนวนผู้ต้องขังในคดีพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นที่เข้ามาอยู่ในการควบคุมดูแลของกรมราชทัณฑ์ กรมราชทัณฑ์จึงมีนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด และการค้ายาเสพติด รวมทั้งรณรงค์ให้ประชาชนตระหนักถึงมหัศจรรย์ของโทษดังกล่าว นอกจากนี้กระทรวงมหาดไทยได้สนองตอบต่อนโยบายของรัฐบาล โดยได้กำหนดนโยบายของกระทรวงมหาดไทยไว้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยความมั่นคงและความสำคัญกับการเร่งรัดการป้องกัน และการแก้ไขปัญหายาเสพติดให้มีประสิทธิภาพนั้นถือเป็นภารกิจเร่งด่วน และต้องดำเนินการอย่างจริงจัง ซึ่งกรมราชทัณฑ์มีภาระหน้าที่ในการแก้ไขปัญหายาเสพติดที่สำคัญ (กรมราชทัณฑ์. 2541 ค :1) คือ การป้องกันปัญหายาเสพติด ได้แก่ การป้องกันการลักลอบนำยาเสพติดเข้าไปในเรือนจำทุกวิธีการ ไม่ว่าจะเป็นการลักลอบโดยผู้ต้องขังและเจ้าหน้าที่ และให้เห็นพิษภัยของยาเสพติดเพื่อทำการลด ละ เลิกหรือไม่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด การปราบปรามยาเสพติด ได้แก่ การดำเนินการในทุกวิถีทาง เพื่อกำจัดยาเสพติด อุปกรณ์เสพยาเสพติดในเรือนจำ ตลอดจนกระทั่งผู้กระทำความผิดทุกรายมาลงโทษ การบำบัดรักษา ได้แก่ การนำผู้เสพยาเสพติดทุกรายไม่ว่าจะเป็นผู้กระทำความผิดในคดียาเสพติด หรือผู้กระทำความผิดในคดีอื่นแต่เป็นผู้เสพยามาทำการบำบัดรักษาทั้งทางร่างกายและจิตใจตามวิธีการที่ทันสมัย เพื่อให้บุคคลเหล่านั้นเลิกเสพยาเสพติด และไม่กลับมาใช้ยาเสพติดอีก

เนื่องจากผู้ต้องขังเด็ดขาดที่กระทำความผิดเกี่ยวกับพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษนั้นมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็ว ซึ่งจะเห็นได้จากสถิติในการกระทำความผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ ซึ่งเรือนจำกลางคลองเปรมเป็นเรือนจำแห่งหนึ่งที่มีจำนวนผู้ต้องขังจำนวนมาก และรองรับผู้ต้องขังที่ศาลตัดสินโทษให้จำคุกโดยโทษไม่เกิน 30 ปี ประกอบกับลักษณะผู้ต้องขังกลุ่มนี้ต้องได้รับการคุมขังเพื่อป้องกันการหลบหนีอย่างเข้มงวด จากสถิติผู้ต้องขังเรือนจำกลางคลองเปรม สํารวจ ณ วันที่ 7 มีนาคม 2545 ผู้ต้องขังทั้งหมด 7,164 คน แยกตามประเภทผู้ต้องขัง ดังนี้ ผู้ต้องขังที่ศาลตัดสินโทษเด็ดขาดจำนวน 5,438 คน คิดเป็นร้อยละ 75.90 ผู้ต้องขังที่อยู่ระหว่างอุทธรณ์ ฎีกา จำนวน 748 คน คิดเป็นร้อยละ 10.44 ผู้ต้องขังที่อยู่ระหว่างพิจารณาคดีจำนวน 977 คน คิดเป็น ร้อยละ 13.65 และผู้ต้องขังที่อยู่ระหว่างสอบสวนจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.01 นอกจากนั้นสามารถจำแนกผู้ต้องขังตามลักษณะความผิด ดังนี้ ลักษณะความผิดประทุษร้ายต่อทรัพย์จำนวน 1,086 คน คิดเป็นร้อยละ 15.16 พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษจำนวน 4,571 คน คิดเป็นร้อยละ 63.80 ประทุษร้ายต่อชีวิตจำนวน 1,034 คน คิดเป็นร้อยละ 14.44 ประทุษร้ายต่อเพศจำนวน 348 คน คิดเป็นร้อยละ 4.86 ความผิดเกี่ยวกับเอกสารจำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 1.74

จากการที่ผู้วิจัยได้ทำงานในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์เป็นระยะเวลา 2 ปี ได้พบเห็นจำนวนผู้ต้องขังที่กระทำความผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก ทั้งที่ทางรัฐบาลและหน่วยงานต่าง ๆ ทุกระดับภายในประเทศและต่างประเทศก็ให้ความร่วมมือ ร่วมกันปราบปรามยาเสพติดทุก

รูปแบบ แต่ก็ไม่สามารถลดจำนวนผู้ต้องขังที่กระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษได้ ผู้วิจัยจึงได้ทำแบบสอบถามปลายเปิดเพื่อสอบถามถึงแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษของผู้ต้องขังทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ จำนวน 100 คน ได้แบบสอบถามคืนมา จำนวน 100 ฉบับ จากแบบสอบถามพบว่า ผู้ต้องขังที่กระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษมีแรงจูงใจในการกระทำผิดเนื่องจากมีความต้องการเกี่ยวกับการดำรงชีวิต คือ ต้องการได้เงินเพื่อใช้จ่ายสำหรับตนเองและครอบครัว ร้อยละ 66 ความต้องการเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับบุคคลอื่น คือ กระผิดเนื่องจากเพื่อนชวน คิดเป็นร้อยละ 25 ความต้องการพัฒนา คือ กระทำผิดเนื่องจากอยากให้ตนเองหรือครอบครัวมีฐานะเท่าเทียมกับผู้อื่น ร้อยละ 9 จากแบบสอบถามข้างต้นจะเห็นได้ว่าผู้ต้องขังที่กระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษมีแรงจูงใจในการกระทำผิดเนื่องจากมีความต้องการเกี่ยวกับการดำรงชีวิตมากที่สุด

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการกระทำผิดของผู้ต้องฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ เพื่อที่จะนำปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการกระทำผิดนั้นมาปรับปรุงคุณภาพชีวิตผู้ต้องขัง ซึ่งเมื่อพ้นโทษไปแล้วจะได้มีแนวทางที่ดีในการดำรงชีวิตอย่างมีความสุขในสังคมภายนอก จะได้ไม่กลับไปกระทำความผิดซ้ำต่อไป ✕

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยทางด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษของผู้ต้องขังเรือนจำกลางคลองเปรม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อต่อแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษของผู้ต้องขังเรือนจำกลางคลองเปรม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร
3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์แรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษของผู้ต้องขังเรือนจำกลางคลองเปรม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ สามารถนำข้อมูลไปใช้เป็นแนวทางให้ผู้บริหาร ผู้ปกครอง ครอบครัวหาแนวทางในการป้องกันการกระทำผิดที่อาจจะเกิดขึ้น รวมทั้งเป็นแนวทางในการแก้ไขความประพฤติของผู้กระทำผิดแต่ละรายเพื่อให้ผู้กระทำผิดสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นผู้ต้องขังเด็ดขาดที่กระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ เรือนจำกลางคลองเปรม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ที่จำคุกตั้งแต่วันที่ 7 มีนาคม พ.ศ. 2545 จำนวน 3,906 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นผู้ต้องขังเด็ดขาดที่กระทำผิดฐานพระราชบัญญัติสิงเสพติดให้โทษ เรือนจำกลางคลองเปรม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ที่จำคุกตั้งแต่วันที่ 7 มีนาคม 2545 จำนวน 539 คน ที่มีค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 96 (Yamane, 1967 : 886 - 887) ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยมีแผนกที่ผู้ต้องขังอยู่เป็นชั้น (Strata)

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1. ตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติสิงเสพติดให้โทษ ซึ่งแบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่

1.1 ปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่

- 1.1.1 อายุ
- 1.1.2 สถานภาพสมรส
- 1.1.3 ระดับการศึกษา
- 1.1.4 อาชีพก่อนต้องโทษ
- 1.1.5 ภูมิสำเนา
- 1.1.6 รายได้
- 1.1.7 การใช้ยาเสพติด
- 1.1.8 ระยะเวลาการเสพยาเสพติด
- 1.1.9 กำหนดโทษที่ถูกตัดสิน
- 1.1.10 ข้อหาที่กระทำความผิด

1.2 ปัจจัยด้านครอบครัว คือ สัมพันธภาพระหว่างผู้ต้องขังกับสมาชิกในครอบครัว

1.3 ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม คือ การรับรู้ของบุคคลในสังคมที่มีต่อผู้ต้องขังเกี่ยวกับการยอมรับการกระทำผิดของผู้ต้องขัง

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ แรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติสิงเสพติดให้โทษ ✎

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. แรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติสิงเสพติดให้โทษ หมายถึง สิ่งที่กระตุ้นจูงใจ และชักนำให้ผู้ต้องขังกระทำการที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่สาธารณชน โดยการกระทำนั้นเป็นการกระทำที่มีโทษตามความผิดที่กฎหมายบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติสิงเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 โดยมาจากทฤษฎีแรงจูงใจของแอดเลอร์ (Adler) ดังนี้

1.1 ความต้องการเกี่ยวกับการดำรงชีวิต หมายถึง การที่ผู้ต้องขังกระทำผิดเนื่องจากมีความต้องการทางวัตถุ และสามารถตอบสนองให้เกิดความพึงพอใจโดยปัจจัยจากสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ เช่น ต้องการเงินเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในครอบครัว

1.2 ความต้องการเกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพกับบุคคลอื่น หมายถึง การที่ผู้ต้องขังกระทำผิดเนื่องจากมีความต้องการมีสัมพันธภาพกับบุคคลอื่น ได้แก่ เพื่อนร่วมงาน ครอบครัว เพื่อนฝูง ผู้บังคับบัญชา เช่น กระทำผิดเนื่องจากเห็นแก่มิตรภาพระหว่างเพื่อน

1.3 ความต้องการพัฒนา หมายถึง การที่ผู้ต้องขังกระทำผิดเนื่องจากความต้องการที่จะพัฒนาตนเอง ต้องการเจริญก้าวหน้า เช่น กระทำผิดเนื่องจากต้องการให้ฐานะของตนทัดเทียมเพื่อนบ้าน

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ หมายถึง สิ่งที่มีผลต่อแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษของผู้ต้องขังที่กระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 ปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่

2.1.1 อายุ หมายถึง อายุปัจจุบันเป็นปีของผู้ต้องขังที่กระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษของเรือนจำกลางคลองเปรม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร

2.1.2 สถานภาพสมรส หมายถึง สถานภาพของผู้ต้องขัง ได้แก่

2.1.2.1 โสด

2.1.2.2 คู่

2.1.2.3 แยกกัน

2.1.3 ระดับการศึกษา หมายถึง การศึกษาตามหลักสูตรของผู้ต้องขัง ได้แก่

2.1.3.1 ประถมศึกษา หรือต่ำกว่า

2.1.3.2 มัธยมศึกษา

2.1.3.3 ปริญญาตรีขึ้นไป

2.1.4 อาชีพก่อนต้องโทษ หมายถึง การประกอบอาชีพของผู้ต้องขังก่อนจำคุก ได้แก่

2.1.4.1 ไม่ประกอบอาชีพ

2.1.4.2 ประกอบอาชีพ

2.1.5 ภูมิสำเนา หมายถึง สถานที่ที่ผู้ต้องขังเกิด เจริญเติบโตก่อนที่ผู้ต้องขังจะกระทำผิด ได้แก่

2.1.5.1 ภาคเหนือ

2.1.5.2 ภาคกลาง

2.1.5.3 ภาคใต้

2.1.5.4 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2.1.6 รายได้ หมายถึง รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ต้องขังก่อนถูกจำคุก

2.1.7 การใช้ยาเสพติด หมายถึง การที่ผู้ต้องขังได้มีการใช้ยาเสพติดก่อนถูกจำคุก ได้แก่

2.1.7.1 การไม่ใช้ยาเสพติด

2.1.7.2 การใช้ยาเสพติด

2.1.8 ระยะเวลาการเสพยาเสพติด หมายถึง ระยะเวลาที่ผู้ต้องขังใช้สารเสพติด เช่น เฮโรอีน ยาบ้า ยาอี กัญชา สารระเหย อย่างใดอย่างหนึ่งเป็นประจำก่อนที่ถูกจำคุก

2.1.9 กำหนดโทษที่ถูกตัดสิน หมายถึง ระยะเวลาที่ผู้ต้องขังถูกศาลตัดสินให้จำคุกฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ

2.2 ปัจจัยด้านครอบครัว หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมที่ผู้ต้องขังปฏิบัติต่อครอบครัวหรือครอบครัวปฏิบัติต่อผู้ต้องขังเพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

2.3 ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม หมายถึง การรับรู้ของบุคคลในสังคมที่มีต่อผู้ต้องขังเกี่ยวกับการยอมรับการกระทำผิดของผู้ต้องขัง

3. ผู้ต้องขังเรือนจำกลางคลองเปรม หมายถึง นักโทษชายที่ถูกศาลตัดสินเด็ดขาดที่ต้องโทษความผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษโดยมีกำหนดโทษไม่เกิน 30 ปี ซึ่งถูกควบคุมและคุมขัง ในเรือนจำกลางคลองเปรม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร

4. แดน หมายถึง สถานที่ที่ใช้ในการควบคุมผู้ต้องขังที่ได้รับการจำแนกหรือแยกประเภทตามประเภทผู้ต้องขังและตามลักษณะความผิดที่ถูกควบคุมในเรือนจำกลางคลองเปรม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร โดยมีการฝึกวิชาชีพในแต่ละแดน ได้แก่

แดน 1- 8 คือ สถานที่ที่ฝึกวิชาชีพเกี่ยวกับการพิมพ์และจัดทำหนังสือ งานไม้ ทาสี การทำดอกไม้ประดิษฐ์ การเจียรไนพลอย

แดน 9 คือ สถานที่ที่ฝึกวิชาชีพเกี่ยวกับการปลูกผักสวนครัวต่าง ๆ

แดนสหกรรม คือ สถานที่ที่ประกอบอาหารเพื่อเลี้ยงผู้ต้องขังทั้งหมดของเรือนจำกลางคลองเปรม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร

แดน 13 คือ สถานที่ที่ควบคุมผู้ต้องขังที่ติดเชื่อเอดส์ที่สามารถดูแลตนเองได้ โดยในสถานที่นี้ไม่มีการฝึกวิชาชีพ

แดน 14 คือ สถานที่ที่ฝึกวิชาชีพสำหรับผู้ต้องขังที่จะพ้นโทษและเป็นสถานที่ที่ใช้ในการศึกษาของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางคลองเปรม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร

5. ประเภทผู้ต้องขัง หมายถึง ผู้ต้องขังที่การกระทำผิดบทบัญญัติของกฎหมายที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 โดยสามารถแบ่งข้อหาที่ผู้ต้องขังกระทำผิดเกี่ยวกับพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ประกอบด้วย

5.1 ข้อหาจำหน่าย หรือครอบครองเพื่อจำหน่าย

5.2 ข้อหาเสพ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจ
 - 1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจ
 - 1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจ
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
 - 2.1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านส่วนตัว
 - 2.1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านส่วนตัว
 - 2.2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านส่วนตัว
 - 2.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านครอบครัว
 - 2.2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านครอบครัว
 - 2.2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านครอบครัว
 - 2.3 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม
 - 2.3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม
 - 2.3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม
3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ
 - 3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ
 - 3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ
4. เอกสารเกี่ยวกับเรือนจำกลางคลองเปรม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจ

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจ

1.1.1 ความหมายของแรงจูงใจ

คำว่า “ แรงจูงใจ ” มาจากคำกริยาในภาษาละตินว่า “Movere” (สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. 2533: 102 ; อ้างอิงจาก Kidd. 1973: 101) ซึ่งมีความหมายตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า “ To Move ” อันมีความหมายว่า “ เป็นสิ่งที่โน้มน้าวหรือชักนำให้บุคคลเกิดการกระทำหรือปฏิบัติการ ” (To Move A Person to A Course of Action)

อรรถัย ชื่นมณุษย์ (2522: 184) ได้อธิบายความหมายของแรงจูงใจว่า เป็นเงื่อนไขหรือสภาวะที่ไปทำให้เกิดพฤติกรรมชนิดใดชนิดหนึ่งหรือที่ไปยับยั้งพฤติกรรมหรือที่ไปกำหนดแนวทางให้พฤติกรรมที่จะแสดงออก

พวงเพชร วัชรอยู่ (ม.ป.ป.: 187) ได้อธิบายความหมายของคำว่า “ แรงจูงใจ ” อย่างกว้างๆ ไว้ว่า แรงจูงใจ (Motivation) หมายถึง สิ่งใดๆ ที่ทำให้เกิดพฤติกรรมหรือการกระทำขึ้น

อัจฉรา สุขารมณ์ (2527: 159) กล่าวว่า แรงจูงใจ หรือเรียกอีกอย่างว่าการจูงใจ หมายถึง สถานการณ์ที่กระตุ้นให้อินทรีย์แสดงพฤติกรรมตามความต้องการหรือตามจุดหมายปลายทางที่วางไว้ ซึ่งมีลักษณะสำคัญ 2 ประการ คือ ให้พลังงานแก่อินทรีย์แสดงพฤติกรรม และกำหนดแนวทางของพฤติกรรม

ประสาธ อิศรปริดา (2538: 309) กล่าวว่า แรงจูงใจ ตรงกับภาษาอังกฤษว่า “Motive” ซึ่งมีรากศัพท์มาจากคำว่า “Movere” ในภาษาละตินซึ่งหมายถึง “การเคลื่อนไหว” (To move) แต่อย่างไรก็ตามคำว่า แรงจูงใจ ไม่ได้หมายถึง เฉพาะการเคลื่อนไหวทางกายที่ปรากฏให้เห็นเท่านั้นแต่จะรวมถึงการเคลื่อนไหวทางจิตด้วย

สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2529: 12) ได้สรุปความหมายของแรงจูงใจว่า หมายถึง สิ่งจูงใจที่ทำให้เกิดการใช้พลังที่มีอยู่ในตัวบุคคล กระทำกิจกรรมเพื่อให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายหรือแรงจูงใจเป็นสิ่งที่ยั่วยุให้บุคคลแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ต้องการ

สุโท เจริญสุข (2520: 17) กล่าวว่า แรงจูงใจ คือ พลังแรงภายในของบุคคล (หรือสัตว์) ที่ทำให้คนเรา (หรือสัตว์) เกิดพฤติกรรมหรือควบคุมแนวทางพฤติกรรมให้บรรลุจุดหมาย

สมศักดิ์ คำศรี (2521: 63) กล่าวว่า แรงจูงใจ คือ ขบวนการทางจิตใจที่ผลักดันให้บุคคลแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งจนสำเร็จและถูกต้องตามแนวทางที่ต้องการ

สงวนศรี วิรัชชัย (2529: 85) กล่าวว่า พฤติกรรมเจตนาหรือปฏิกิริยาที่บุคคลเจตนาแสดงออกเพื่อตอบสนองต่อผู้คน เหตุการณ์และสถานการณ์ต่างๆ เป็นพฤติกรรมที่เกิดเพราะมีพลังบางอย่างกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออกไปตามคิดเป็นเป้าหมายที่กำหนดไว้ในใจ พลังที่กระตุ้นให้คนเราแสดงพฤติกรรมไปสู่เป้าหมายที่กำหนด ซึ่งเป็นผลให้เกิดพฤติกรรมเจตนา คือ แรงจูงใจ (Motive)

ปราณี รามสูตร (2528: 116) ให้ความหมายของแรงจูงใจว่า คือ องค์ประกอบต่างๆ ที่ช่วยเพิ่มพลัง เพิ่มความกระฉับกระเฉงให้กับพฤติกรรมที่นอกเหนือไปจากสิ่งเร้าหรือสิ่งกระตุ้นธรรมดาทำให้พฤติกรรมที่แสดงพฤติกรรมบางอย่างหรือหลายอย่างเพื่อให้บรรลุจุดหมายปลายทางที่ต้องการก็คือ การจูงใจให้เกิดพฤติกรรมนั่นเอง

มาลินี จุฑะรพ (2537: 138) กล่าวว่า แรงจูงใจ คือ แรงที่มากระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมตามความต้องการหรือตามจุดหมายที่กำหนดไว้

ทรงพล ภูมิพัฒน์ (2538: 153) กล่าวว่า แรงจูงใจ (Motive) ตามความหมายที่เข้าใจโดยทั่วไปหมายถึง พลังที่มีอยู่ในตัวบุคคลซึ่งพร้อมที่จะกระตุ้นหรือชี้ทาง (Urge or Direct) ให้อินทรีย์กระทำพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

งามตา วนันทานนท์ (2534: 271) ได้อธิบายไว้ว่า แรงจูงใจ คือ พลังภายในที่กระตุ้นหรือผลักดันให้บุคคลแสดงพฤติกรรม ซึ่งมีทั้งความรุนแรงและทิศทางไปยังเป้าหมายที่ต้องการ

สมชาย รัตนกุล (2527: 59) กล่าวถึงแรงจูงใจว่า หมายถึง การกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมที่มีทิศทางไปสู่จุดหมายอันใดอันหนึ่ง ซึ่งทำให้คนเราแสดงปฏิกิริยาตอบสนองต่อสิ่งเร้าอย่างเดียวกันไม่เหมือนกัน

สุเมธ เดียวอิสระ (2527: 4) กล่าวว่า แรงจูงใจ หมายถึง การกระตุ้นที่ทำให้มนุษย์กระทำการหรือมีพฤติกรรมออกมาและเป็นพฤติกรรมที่ดำเนินไปสู่เป้าหมายอย่างใดอย่างหนึ่ง แรงจูงใจเป็นสาเหตุที่ก่อให้เกิดการแสดงพฤติกรรมเพื่อตอบสนองความต้องการที่มีอยู่และความต้องการที่มีความเข้มมากที่สุดเป็นแรงจูงใจให้มนุษย์เราแสดงพฤติกรรมออกมา

บริธ (Beach. 1965: 379) ให้คำนิยามของแรงจูงใจไว้ว่า แรงจูงใจ หมายถึง ความเต็มใจที่จะใช้พลังงานเพื่อให้ประสบความสำเร็จในเป้าหมาย (Goal) หรือให้ได้รับรางวัล (Reward) เป็นสิ่งสำคัญของการกระทำของมนุษย์และเป็นสิ่งที่ช่วยคนให้ไปถึงซึ่งวัตถุประสงค์ที่มีสัญญาเกี่ยวกับรางวัลที่ได้รับ

วูล์ฟอล์ก และเฮอร์เกิท (Woolfolk.1993: 36; Hodgetts. 1993: 42) ได้ให้คำนิยามของแรงจูงใจไว้ว่า หมายถึง พลังทางจิตซึ่งเป็นภาวะภายในที่กระตุ้น (Arouses) กำหนดทิศทาง (Directs) และคงสภาพ (Maintain) พฤติกรรมเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์หรือเป้าหมาย

จากความหมายของแรงจูงใจดังกล่าวข้างต้น พอสรุปได้ว่า แรงจูงใจ หมายถึง พลังที่มีอยู่ในตัวบุคคลแต่ละคนหรือสถานการณ์ต่างๆ ที่มากระตุ้นหรือเร้าให้บุคคลนั้นเกิดพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งตามจุดมุ่งหมายหรือความต้องการของบุคคลนั้น

1.1.2 ประเภทของแรงจูงใจ

พยอม วงศ์สารศรี (2526: 119) กล่าวว่า ในทางจิตวิทยาได้มีการจัดแบ่งประเภทของแรงจูงใจตามลักษณะการเกิดไว้เป็น 2 แบบ คือ

ก. การแบ่งประเภทของแรงจูงใจตามลักษณะการเกิด ซึ่งแบ่งได้ 3 อย่างดังนี้

1. แรงจูงใจอันเนื่องมาจากความต้องการทางกาย (Physical Need)
2. แรงจูงใจอันเนื่องมาจากความต้องการทางสังคม (Social Need)
3. แรงจูงใจส่วนบุคคล ซึ่งพัฒนามาจากความต้องการทางกายและสังคมร่วมกันซึ่งแต่ละคนมีความแตกต่างกันไปตามลักษณะประจำตัวซึ่งไม่เหมือนกัน

ข. การแบ่งประเภทแรงจูงใจตามลักษณะกิจกรรมที่นำไปสู่เป้าหมายมี 2 แบบ คือ

1. แรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) เป็นแรงจูงใจให้เกิดพฤติกรรมที่คงทนถาวร เช่น ทัศนคติ ความคิดเห็น ความสนใจ การมองเห็นคุณค่า ความพอใจ ความต้องการ ฯลฯ
2. แรงจูงใจภายนอก (Extrinsic Motivation) เป็นแรงจูงใจที่ไม่คงทนถาวร บุคคลมักแสดงพฤติกรรมเฉพาะเวลาที่ต้องการเงิน เกียรติยศ ค่ายกยอหรือเพื่อหลีกเลี่ยงการลงโทษเท่านั้น

อัจฉรา สุขารมณ์ (2537: 160) ยังได้แบ่งประเภทของแรงจูงใจโดยคำนึงถึงที่มาได้ 2 ประเภท ได้แก่

1. แรงจูงใจทางร่างกาย (Physiological Motive) เป็นแรงจูงใจที่ติดตัวมาแต่กำเนิดและจำเป็นสำหรับชีวิตซึ่งเกิดความต้องการทางเพศ ตลอดจนแรงขับของการเป็นแม่ (Mathernal Drive)
2. แรงจูงใจทางสังคม (Social Motive) เป็นแรงจูงใจที่เกิดจากการเรียนรู้จากการที่บุคคลได้เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมซึ่งได้แก่ บุคคล สถาบันต่างๆ ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี ตลอดจนศาสนาและการเมือง แรงจูงใจทางสังคม ได้แก่

1. ต้องการความรักความอบอุ่น (Affectional Love)
2. ต้องการได้รับผลสำเร็จ (Achievement Need)
3. ต้องการให้สังคมยอมรับ (Approval Need)
4. ต้องการมีไมตรีกับคนอื่น (Affiliative Need)
5. ต้องการตำแหน่งและฐานะทางสังคม (Social Status)
6. ความก้าวร้าว (Aggression)

สมศักดิ์ ลำศรี (2521: 5) กล่าวว่า ถ้าลักษณะของแรงจูงใจที่เกิดขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับพฤติกรรมของบุคคล อาจแบ่งได้เป็น 2 ชนิดคือ

1. แรงจูงใจทางบวก ได้แก่ ความต้องการทางกาย ความปรารถนา ความต้องการทางสังคม เป็นต้น แรงจูงใจประเภทนี้จะเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสวงหาวัตถุหรือเงื่อนไขบางประการเพื่อตอบสนองแรงจูงใจที่เกิดขึ้น

2. แรงจูงใจทางลบ ได้แก่ ความกลัว ความเกลียดชัง เป็นต้น แรงจูงใจเหล่านี้จะผลักดันให้บุคคลต้องหลีกเลี่ยงหรือออกจากสภาพบางอย่าง

สมชาย รัตนกุล (2527: 60-62) ได้กล่าวถึงประเภทของแรงจูงใจดังนี้ แรงจูงใจที่ทำให้คนเราแสดงพฤติกรรมต่างๆ แบ่งออกเป็น 3 ประเภทคือ

1. แรงจูงใจทางร่างกาย (Physiological Motives) เป็นแรงจูงใจที่เกิดความต้องการทางร่างกาย เช่น ความหิว ความกระหาย การพักผ่อน การขับถ่าย ความต้องการทางเพศ เป็นต้น

2. แรงจูงใจทางสังคม (Social Motives) เป็นแรงจูงใจที่เกิดจากความต้องการทางสังคม เช่น ความต้องการความรัก ความอบอุ่น ความปลอดภัย ความมีชื่อเสียงในสังคม เป็นต้น เป็นความต้องการที่เกิดขึ้นภายหลังเกิดจากการเรียนรู้ของตน แรงจูงใจทางสังคมมีข้อเท็จจริงต่างๆ ที่น่าสนใจคือ

2.1 การแสดงความต้องการทางสังคมจะมีวิธีการไม่เหมือนกัน

2.2 ความต้องการอย่างเดียวกันอาจทำให้คนเรามีพฤติกรรมไม่เหมือนกัน

2.3 พฤติกรรมอย่างเดียวกันอาจจะเนื่องมาจากความต้องการที่ต่างกัน

2.4 พฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งอาจสนองความต้องการได้มากกว่าหนึ่งอย่างในเวลาเดียวกันแรงจูงใจทางสังคมแบ่งตามความต้องการทางสังคมได้ดังนี้คือ

1) ความต้องการเกี่ยวกับทรัพย์สินสิ่งของ ได้แก่ ต้องการกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สิน ต้องการสะสมสิ่งของ ต้องการขจัดสิ่งของต่างๆ ให้เป็นระเบียบต้องการให้สมบัติของตนคงอยู่ตลอดไป ต้องการสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ

2) ความต้องการเกี่ยวกับความตั้งใจ ความปรารถนา และเกียรติยศชื่อเสียง ได้แก่ ต้องการมีความสามารถที่เด่นเหนือผู้อื่น ต้องการความสำเร็จในการทำงาน ต้องการคำชมเชยและให้คนอื่นนับถือ ต้องการรักษาชื่อเสียงเกียรติยศ ปกป้องตนเองให้พ้นจากการนิินหาว่าร้ายจากผู้อื่น ต้องการแก้ไขข้อบกพร่องของตนเอง

3) ความต้องการที่เกี่ยวข้องกับอำนาจ ได้แก่ ต้องการมีอำนาจเหนือผู้อื่น ต้องการใกล้ชิดและได้รับใช้ผู้ที่มีอำนาจวาสนา ต้องการทำสิ่งต่างๆ ได้เช่นเดียวกับผู้อื่น ต้องการสิทธิ์ที่จะแสดงความไม่เห็นชอบด้วยกับผู้อื่น

4) ความต้องการที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่เป็นภัยต่อตนเองหรือผู้อื่น ได้แก่ ต้องการโอกาสที่จะแสดงความก้าวร้าว ไม่พอใจหรือทำอันตรายต่อผู้อื่น ต้องการหลีกเลี่ยงการถูกดำเนินหรือลงโทษ

5) ความต้องการที่เกี่ยวข้องกับความพอใจระหว่างบุคคล ได้แก่ ต้องการมีเพื่อนและสมัครพรรคพวก ต้องการหลีกเลี่ยงคนบางคน ต้องการปกป้องคุ้มครองและช่วยเหลือผู้อื่น ต้องให้มีผู้คุ้มครองช่วยเหลือตน

6) ความต้องการเข้าสังคม ได้แก่ ต้องการพักผ่อนหย่อนใจ หาความสนุกเพลิดเพลินด้วยการเล่น ต้องการสำรวจ ท้าทายปัญหา ตอบสนองความอยากรู้อยากเห็น ต้องการแสดงความคิดเห็น การอธิบาย การชี้แจงเรื่องราวต่างๆ

3. แรงจูงใจส่วนบุคคล (Personal Motives) แรงจูงใจส่วนบุคคลจะเกิดขึ้นในแต่ละบุคคลแตกต่างกันออกไป อาจมีสาเหตุมาจากความต้องการทางร่างกาย หรือความต้องการทางสังคม หรืออาจประกอบด้วยทั้งความต้องการทางร่างกายและทางสังคมก็ได้ แรงจูงใจส่วนบุคคลมีหลายอย่างคือ

3.1 การติดยาเสพติด (Drug Addiction) เป็นแรงจูงใจซึ่งเกิดจากความต้องการเสพยาเสพติด ความต้องการชนิดนี้ถือเป็นความต้องการเทียม (Artificial Need) เกิดขึ้นกับคนที่ติดยาเสพติดเท่านั้น เมื่อไม่ได้เสพยาเกิดความต้องการ อันกลายเป็นแรงจูงใจให้กระทำการผิดกรรมเพื่อให้ได้มาซึ่งยาเสพติดนั้น เช่น ไปปล้นจี้ หรือขโมยเพื่อนำเงินไปซื้อ เป็นต้น ซึ่งเป็นอันตรายต่อตนเองและสังคมมาก

3.2 ระดับความมุ่งหวัง (Level of Aspiration) เป็นจุดหมายที่บุคคลตั้งขึ้นก่อนจะกระทำการสิ่งใด สิ่งหนึ่งว่าตนเองจะทำการนั้นได้มากน้อยแค่ไหน เป็นสิ่งที่ทำให้บุคคลมีแรงจูงใจที่จะทำผิดกรรม แต่ละบุคคลตั้งระดับความมุ่งหวังของตนไม่เหมือนกันและระดับความมุ่งหวังที่ตั้งไว้นั้นอาจเปลี่ยนแปลงไปได้ ขึ้นอยู่กับความสำเร็จ ความล้มเหลวของคนๆ นั้น

พัชนี วรกวิน (2522: 85-86) แบ่งประเภทแรงจูงใจได้ 2 ประเภท คือ

1. เงิน (Financial Incentive) เป็นสิ่งที่เห็นได้ง่ายและมีผลโดยตรงกับการปฏิบัติงาน แบ่งเป็น 2 ชนิด คือ

1.1 ทางตรง เช่น การจ่ายค่าตอบแทนให้สูงขึ้น

1.2 ทางอ้อม ได้แก่ การส่งเสริมให้ปฏิบัติดีขึ้น มีกำลังใจที่จะทำงาน เช่น จ่ายค่ารักษาพยาบาลให้ ให้สวัสดิการต่างๆ เป็นลักษณะของการใช้เงินเป็นสิ่งจูงใจทางอ้อมส่วนมา ได้แก่ การเกื้อกูลต่างๆ (Fringe Benefit)

2. ไม่ใช่เงิน (Non Financial Incentive) ส่วนใหญ่เป็นเรื่องราวของความสามารถที่จะตอบสนองต่อความต้องการทางจิต เช่น การยกย่องชมเชย การยอมรับว่าเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะโอกาสก้าวหน้าในการปฏิบัติงานเท่าเทียมกัน และความมั่นคงในงาน

1.1.3 ลักษณะของแรงจูงใจ

อัจฉรา สุขารมณ์ (2527: 159) กล่าวว่า แรงจูงใจมีลักษณะสำคัญ 2 ประการคือ

1. ให้พลังแก่อิทธิพลแสดงพฤติกรรม เช่น ความหิวจะทำให้คนเรากินหาอาหารบำบัดความหิวหรือเป็นไข้ต้องไปหาหมอ

2. กำหนดแนวทางของพฤติกรรม เช่น เมื่อหิวอาหารเป็นจุดหมายปลายทางที่ต้องการ หรือเป็นไข้การพบหมอเป็นจุดหมายปลายทางของพฤติกรรม

ปรางค์ รามสูตร (2528: 121) สรุปไว้ว่า แรงจูงใจมีลักษณะสำคัญ 2 ประการคือ

1. เป็นแรงผลักดันให้บุคคลแสดงพฤติกรรม แรงผลักดันนั้นๆ อาจเกิดจากสิ่งเร้าภายในหรือภายนอกก็ได้

2. ชี้แนวทางแห่งพฤติกรรมว่าควรเป็นไปในรูปแบบใดเพื่อให้บรรลุจุดหมายตามต้องการ

สุโท เจริญสุข (2520: 17) กล่าวถึงลักษณะสำคัญของแรงจูงใจคือ

1. เป็นตัวการที่ก่อให้เกิดพลังงานในการแสดงพฤติกรรม
2. เป็นสิ่งซึ่งต้องได้รับการเสริมแรง (เช่น เมื่อคนเกิดแรงจูงใจ คนต้องการตอบสนองเป็นรางวัลหรือสิ่งของเป็นการเสริมแรงเสมอ)
3. เป็นสิ่งเร้าที่กระตุ้นให้อินทรีย์ไม่อยู่นิ่งกล่าวโดยสรุปลักษณะของแรงจูงใจที่สำคัญ คือ เป็นตัวกระตุ้นหรือผลักดันให้บุคคลเกิดพฤติกรรมและเป็นตัวกำหนดขอบเขตหรือทิศทางของพฤติกรรมนั้นให้เป็นไปตามต้องการ

1.1.4 ความสำคัญของแรงจูงใจ

สุชา จันทน์เอมและสุรางค์ จันทน์เอม (2528: 71-72) กล่าวว่าแรงจูงใจเป็นสิ่งที่ทำให้บุคคลเกิดพลังที่จะแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ อันที่จะทำให้เกิดการกระทำหรือไม่กระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดและทำให้เกิดความพร้อมในการเรียนได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้แรงจูงใจทำให้บุคคลหรือผู้เรียนสามารถไปสู่จุดหมายปลายทางตามที่พวกเขาคาดหวังได้

ชัยนาถ นาคบุปผา (2529: 54-56) ได้กล่าวถึงความสำคัญของแรงจูงใจว่าเป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการเรียนและการทำงานของบุคคลเป็นอย่างมาก หากผู้เรียนหรือผู้ทำงานได้รับแรงจูงใจในระดับสูง ย่อมทำให้พวกเขามีความตั้งใจเรียนหรือตั้งใจทำงานอย่างเต็มความสามารถโดยไม่ย่อท้อ

1.1.5 ขั้นตอนการเกิดแรงจูงใจ

พวงเพชร วัชรอยู่ (ม.ป.ป: 189) กล่าวว่า กระบวนการของแรงจูงใจประกอบด้วยขั้นตอนที่เกี่ยวข้องกัน 4 ขั้นตอน โดยเริ่มต้นจากความต้องการ (Need) และสิ้นสุดลงที่การตอบสนองซึ่งลดหรือขจัดสิ่งที่เป็นแรงขับนั้น

กระบวนการของการเกิดแรงจูงใจมี 4 ขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นความต้องการ (Need Stage) ความต้องการเป็นภาวะขาดสมดุลที่เกิดขึ้นเมื่อบุคคลขาดสิ่งที่จะทำให้ส่วนต่างๆ ภายในร่างกายดำเนินหน้าที่ไปตามปกติ สิ่งที่เขาขาดนั้นอาจเป็นสิ่งที่จำเป็นต่อชีวิตอย่างมหันต์ เช่น อาหารหรืออาจเป็นสิ่งสำคัญต่อความสุขทุกข์ของจิตใจ เช่น ความรัก หรืออาจเป็นสิ่งจำเป็นเล็กน้อยสำหรับบางคน เช่น หนังสือพิมพ์รายวัน เป็นต้น

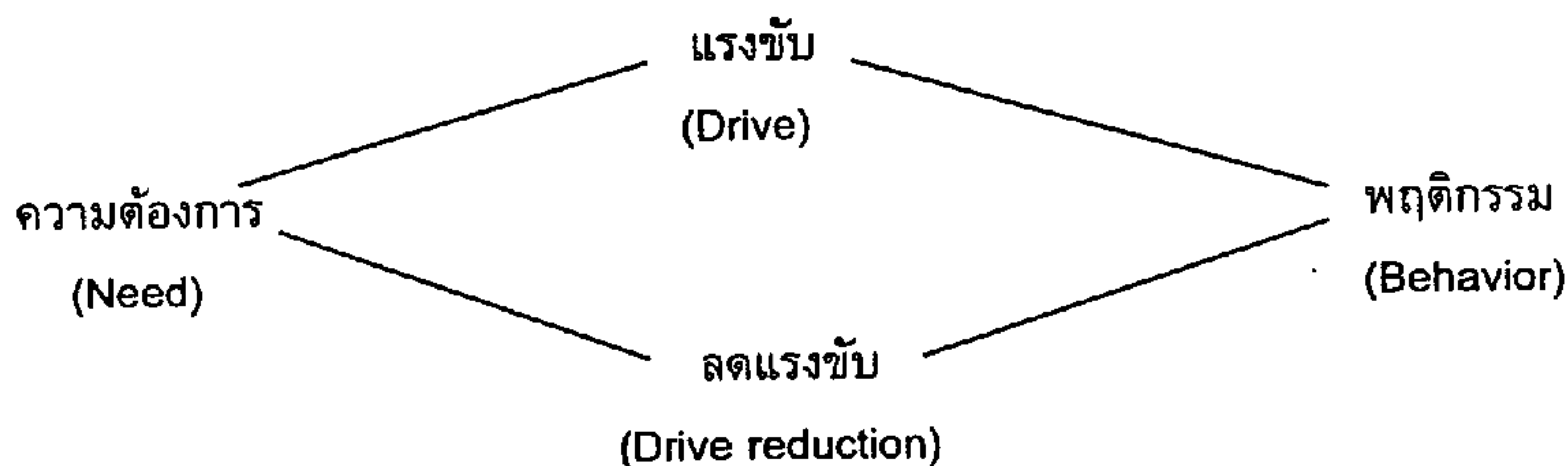
บางครั้งความต้องการอาจเกิดขึ้นจากภาวะที่มาจากความสุขภาพของบุคคล เช่น ความเจ็บปวด จะทำให้บุคคลเกิดความต้องการแสดงพฤติกรรมที่จะป้องกันไม่ให้เกิดความเจ็บปวดนั้นๆ ขึ้น

2. ขั้นแรงขับ (Drive Stage) ความต้องการในขั้นแรกกระตุ้นให้เกิดแรงขับ คือ เมื่อเกิดความต้องการแล้วบุคคลจะอยู่เฉยไม่ได้ เรียกว่า เกิดแรงขับ ซึ่งระดับความกระวนกระวายมีมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับระดับความต้องการด้วย

3. ขั้นพฤติกรรม (Behavior Stage) เมื่อเกิดความกระวนกระวายขึ้น ความกระวนกระวายนั่นจะผลักดันให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมาแรงขับจะเป็นพลังให้แสดงพฤติกรรมรุนแรงหรือมากน้อยแตกต่างกัน

4. ขั้นลดแรงขับ (Drive Reduction Stage) เป็นขั้นสุดท้าย คือ แรงขับจะลดลงภายหลังการเกิดพฤติกรรมที่สนองตอบความต้องการแล้ว

สรุปกระบวนการของแรงจูงใจทั้ง 4 ขั้นรวมกันสามารถเขียนเป็นแผนภาพจะได้รูปวัฏจักรของขั้นตอนของแรงจูงใจ

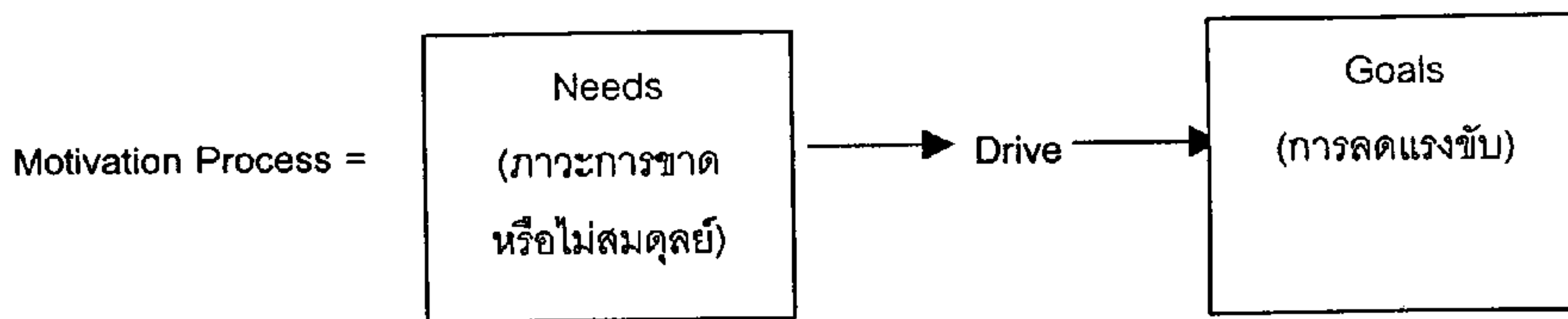
ภาพประกอบ 1 แสดงวัฏจักรขั้นตอนแห่งการเกิดแรงจูงใจ

แรงขับและการลดแรงขับนี้ไม่ใช่จะสัมพันธ์กันเสมอไปคือ การลดแรงขับจะไม่หมดสิ้นในทุกครั้ง การรับรู้และการเรียนรู้ที่แตกต่างกันในแต่ละบุคคลจะมีอิทธิพลต่อการตอบสนองให้พอใจหรือไม่พอใจได้และความต้องการที่ขัดแย้งกันภายในตัวบุคคลก็จะมีอิทธิพลต่อการตอบสนอง ทำให้แต่ละคนสนองด้วยวิธีการและระดับความมากน้อยแตกต่างกันไป

สจวร์ต จันท์เนม (2529: 117) กล่าวถึงขั้นตอนการเกิดแรงจูงใจว่ามี 4 ขั้นตอน คือ

1. ความต้องการ (Need) ความต้องการเกิดจากสภาพการขาดดุลย์ภายในร่างกายและจิตใจ เช่น ความต้องการอาหาร อากาศ หรือการขับถ่ายจัดเป็นความต้องการทางกาย (Physiological needs) ส่วนความต้องการที่จะให้คนอื่นรักตน ความต้องการรักคนอื่น จัดเป็นความต้องการทางสังคม (Social Needs) ความต้องการประการหลังนี้ เกิดจากการเรียนรู้จากสังคม ซึ่งเกิดภายหลังความต้องการทางร่างกาย
2. แรงขับ (Drive) เมื่อบุคคลมีความต้องการก็จะเกิดแรงขับ เป็นภาวะที่บุคคลมีความกระวนกระวายอยู่ไม่เป็นสุข ทั้งนี้ย่อมขึ้นอยู่กับระดับความต้องการด้วย ถ้ามีความต้องการมากก็จะมีอาการกระวนกระวายมาก
3. พฤติกรรม (Behavior) ความกระวนกระวายที่เกิดขึ้นนั้น จะเป็นแรงผลักดันให้บุคคลแสดงพฤติกรรมต่างๆ ออกมาเพื่อไปสู่จุดหมายที่ต้องการ
4. ลดแรงขับ (Drive Reduction) นั่นคือ เมื่อได้ตอบสนองความต้องการของร่างกายโดยการทำกิจกรรมหลายๆ อย่างแล้ว ร่างกายก็จะกลับเข้าสู่ภาวะปกติอีกครั้งหนึ่งและเมื่อมีความต้องการเกิดขึ้นอีกก็จะเกิดมีแรงขับและพฤติกรรมอีกต่อไปเช่นนี้เสมอ

อรรถัย ชื่นมนุษย์ (2518: 184) กล่าวว่า วงจรของแรงจูงใจประกอบด้วยส่วนประกอบ 3 ประการที่ต้องพึ่งพาซึ่งกันและกันและมีผลกระทบต่อกัน คือ ความต้องการ (Needs) แรงขับ (Drives) และเป้าหมาย (Goals) ดังรูป

ภาพประกอบ 2 แสดงวงจรของแรงจูงใจ

Needs: คือ สภาพที่ขาดแคลน ซึ่งเกิดขึ้นเมื่อใดก็ตามที่มีสมดุลย์ทางสรีระหรือทางใจ

Drives: เป็นตัวสำคัญของขบวนการแห่งการมีแรงจูงใจหรือวงจรแห่งแรงจูงใจ เพราะแรงขับหรือ Drives จะเป็นตัวมุ่งกระทำ (Action Oriented) และเสริมกำลังเพื่อไปสู่การบรรลุเป้าหมาย

Goals: หรือเป้าหมาย เป็นจุดสุดท้ายของวงจรแรงจูงใจ ความหมายของ Goals ในวงจรแรงจูงใจ จะหมายถึงอะไรก็ได้ที่จะทำให้แรงขับ (Drive) ลดลงหรือบรรเทาความต้องการ เพราะฉะนั้นการบรรลุเป้าหมายก็มีความโน้มเอียงที่จะช่วยให้ภาวะสมดุลย์ทางกายหรือทางใจกลับมีขึ้นมาใหม่

1.1.6 ทฤษฎีแรงจูงใจ

1.6.1.1 ทฤษฎีความต้องการตามลำดับขั้นของมาสโลว์ (Hierarchy of Needs Theory)

มาสโลว์ (Maslow, 1970) ได้เสนอทฤษฎีลำดับขั้นของความต้องการโดยอธิบายว่า มนุษย์จะมีความต้องการจากระดับพื้นฐานไปสู่ระดับที่สูงขึ้นดังนี้

(1) ความต้องการทางสรีระ (Physiological Needs) ได้แก่ ความต้องการ อาหาร น้ำ อากาศ การพักผ่อนหลับนอน เพศ การหลีกเลี่ยงความเจ็บปวด

(2) ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย (Safety Needs) ได้แก่ ความต้องการความอบอุ่นมั่นคง ต้องการความคุ้มครองและหลีกเลี่ยงอันตราย ฯลฯ ความต้องการประเภทนี้มีมาตั้งแต่ยังเป็นทารก เราจะสังเกตเห็นว่า เด็กพยายามจะหลบหนีจากสถานที่ที่เป็นอันตราย จะหลีกเลี่ยงจากสถานการณ์แปลกใหม่หรือคนแปลกหน้า

(3) ความต้องการความรัก และการยอมรับว่าเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม (Belongness and Love Needs) ได้แก่ ความต้องการเพื่อนหรือมิตร ต้องการผู้ร่วมงาน ต้องการคู่รักหรือครอบครัว

(4) ความต้องการยกย่องสรรเสริญ (Esteem Needs) ได้แก่ ความต้องการให้ผู้อื่นเคารพนับถือตน ต้องการให้ผู้อื่นยอมรับว่าตนเองมีค่า หรือได้รับการยกย่องสรรเสริญ ต้องการความเชื่อมั่นในความสามารถของตน ผู้ที่ล้มเหลวที่จะได้รับสนองตอบความต้องการนี้ อาจทำให้เกิดความรู้สึกว่ามีปมด้อย หรือขาดความรู้สึกว่ามีผู้คอยช่วยเหลือคำจุน

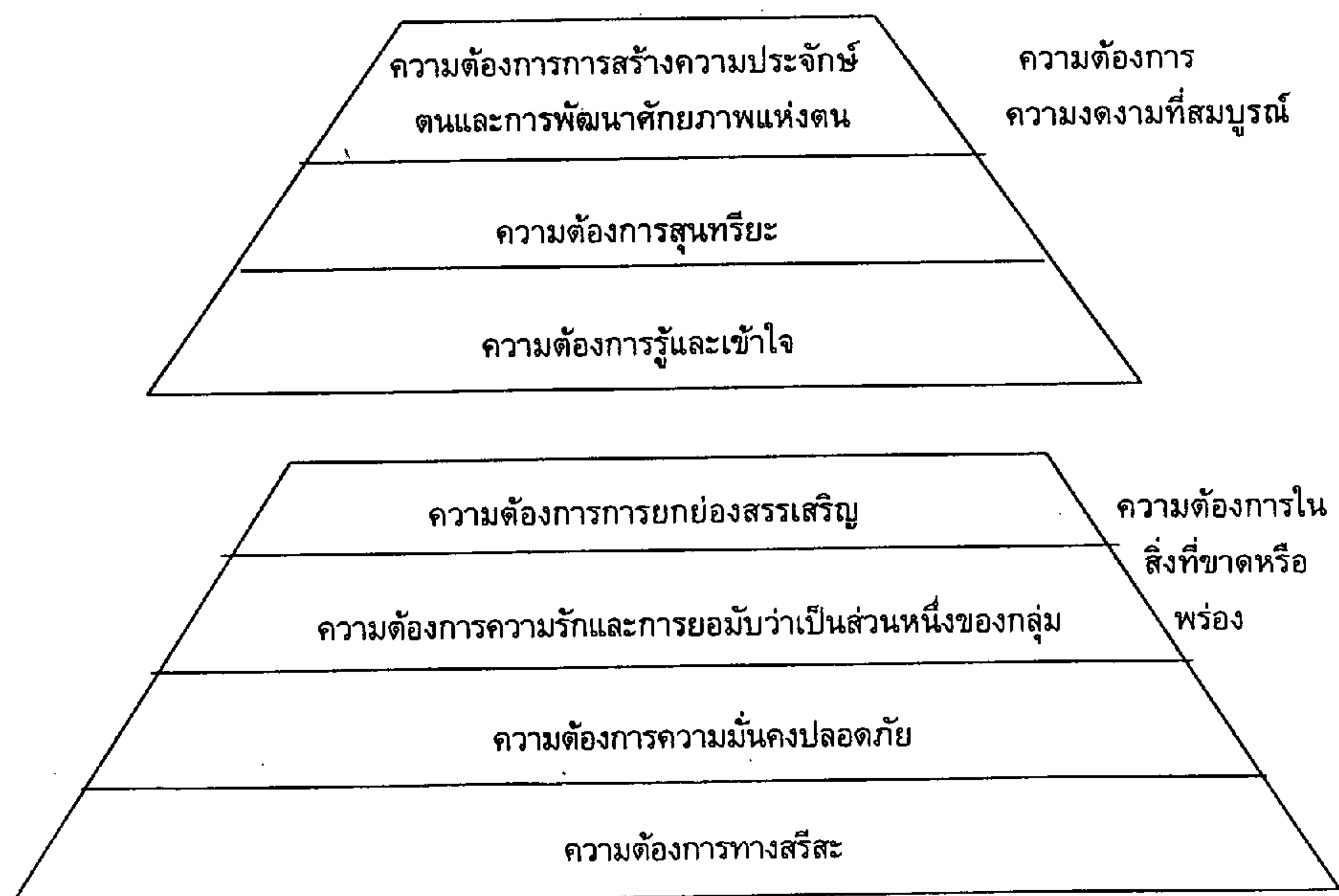
(5) ความต้องการรู้และเข้าใจ (Need to Know and Understand) เป็นความต้องการจะสัมผัสทริผลทางปัญญา (Intellectual Achievement) หมายถึง ความปรารถนาที่จะรู้ (หรืออยากรู้) และเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ด้วยความสนใจอย่างแท้จริง มาสโลว์มีความเห็นว่า ความต้องการตั้งแต่ขั้นนี้เป็นต้นไปจะไม่เกิดขึ้นกับมนุษย์ทุกคน

(6) ความต้องการสุนทรีย์ (Aesthetic Needs) ได้แก่ ความต้องการความเป็นระเบียบ (Order) สัจจะธรรม (Truth) และความงาม

(7) ความต้องการสร้างภาพลักษณ์แห่งตน และการพัฒนาตามศักยภาพแห่งตน (Self - Actualization Needs) เป็นความต้องการที่จะเข้าใจตนเอง และรู้จักตนเองอย่างถ่องแท้ ต้องการที่จะคิดหรือกระทำให้สอดคล้องกับสภาพที่แท้จริงของตนเองอย่างสร้างสรรค์ และต้องการพัฒนาสูงสุดตามศักยภาพของตน

จากความต้องการทั้ง 7 ขั้นข้างต้น มาสโลว์ได้แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ๆ คือ ความต้องการในสิ่งที่ขาดหรือพร่อง (Deficiency Needs) ซึ่งประกอบด้วย ความต้องการใน 4 ขั้นแรก ได้แก่ ความต้องการทางสรีระ ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย และความต้องการความรัก และการยอมรับว่าเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม และความต้องการยกย่องสรรเสริญ เมื่อความต้องการข้างต้นได้สนองตอบ (อาจได้รับสนองตอบเป็นบางส่วน) ก็จะเกิดความต้องการในขั้นที่สูงขึ้นไปเรื่อยๆ ถ้าหากความต้องการขั้นต้นๆ ไม่ได้รับสนองตอบ ความต้องการขั้นสูงก็จะไม่เกิดขึ้น มาสโลว์เห็นว่า ความต้องการกลุ่มนี้ เมื่อได้รับสนองตอบแล้วแรงจูงใจจะลดลง

สำหรับความต้องการอีกกลุ่มหนึ่งนั้น มาสโลว์ เรียกว่า ความต้องการความงอกงามที่สมบูรณ์ (Being หรือ Growth Needs) ความต้องการกลุ่มนี้ได้แก่ ความต้องการใน 3 ขั้นถัดไป ได้แก่ ความต้องการรู้และเข้าใจ ความต้องการสุนทรีย์ และความต้องการสร้างภาพลักษณ์แห่งตน มาสโลว์ อธิบายว่า ความต้องการนี้จะตรงกันข้ามจากความต้องการในสิ่งที่ขาดหรือพร่องใน 4 ขั้นแรก กล่าวคือ เมื่อความต้องการดังกล่าวมานี้ได้รับสนองตอบแล้วก็จะยังมีแรงจูงใจเพิ่มขึ้น เช่น นักดนตรีที่ยิ่งเล่นดนตรีเก่ง ยิ่งต้องมีความรู้ ความชำนาญมากยิ่งขึ้น หรือนักศิลปะที่มีความสามารถในการวาดภาพได้อย่างยอดเยี่ยม ก็ยังคงต้องการความเยี่ยมยอดให้มากยิ่งขึ้นอีก เป็นต้น

ภาพประกอบ 3 แสดงลำดับขั้นตอนของความต้องการของมนุษย์ ตามทฤษฎีของ มาสโลว์ (Woolfolk, 1993: 349; Eggen and Kauchak, 1992: 451)

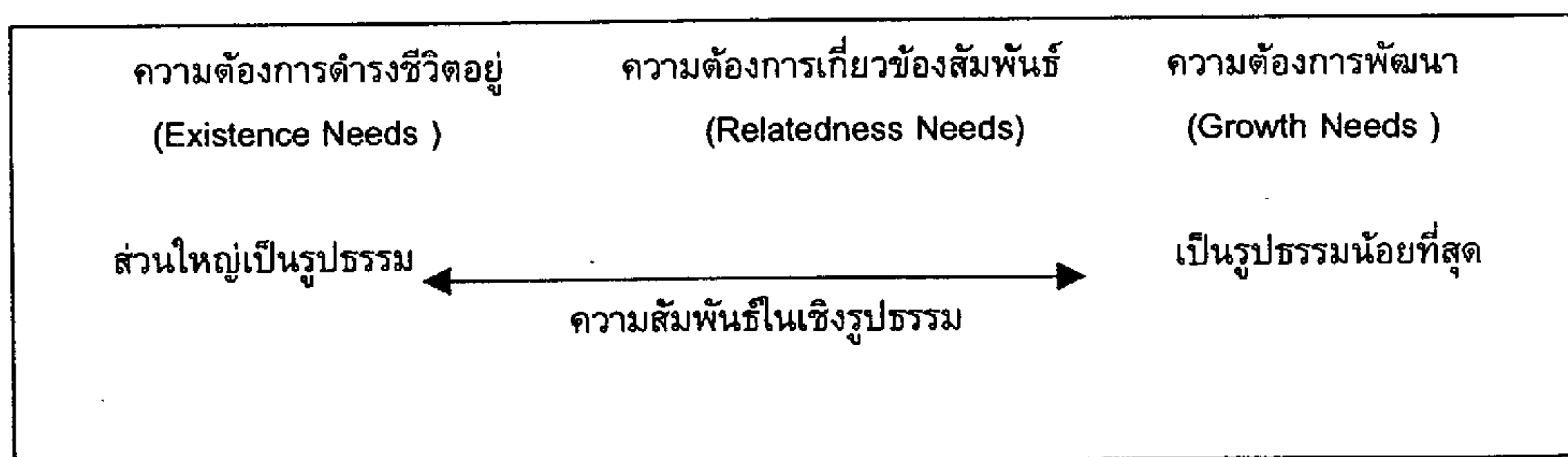
1.6.1.2 ทฤษฎี ERG

แอดเลอร์ (ขนิษฐา วิเศษสาธร และมุกดา ศรียงค์. 2537: 212 ; อ้างอิงจาก Adler. 1930) กล่าวว่า ทฤษฎี ERG เป็นทฤษฎีการจูงใจอีกทฤษฎีหนึ่งที่มีความสำคัญกับความต้องการแอดเลอร์ เป็นผู้ตั้งทฤษฎีนี้ขึ้น โดย E มาจาก Existence R มาจาก Relatedness และ G มาจาก Growth แอดเลอร์แบ่งความต้องการของมนุษย์เป็น 3 ประเภท คือ

1.1 ความต้องการเกี่ยวกับการดำรงชีวิต (Existence Needs) เป็นความต้องการทางวัตถุและสามารถตอบสนองให้พึงพอใจได้ โดยปัจจัยจากสิ่งแวดล้อมต่างๆ เช่น อาหาร น้ำ เงินเดือน รายได้อื่นๆ นอกเหนือจากค่าจ้างและสภาพการทำงาน

1.2 ความต้องการเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับบุคคลอื่น (Relatedness Needs) เป็นความต้องการของบุคคลที่จะมีมิตรสัมพันธ์กับบุคคลรอบๆ ตัวและบุคคลในสังคมอย่างมีความหมาย ได้แก่ เพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา ครอบครัวและเพื่อนฝูง

1.3 ความต้องการพัฒนา (Growth Needs) ความต้องการนี้เกี่ยวข้องกับความปรารถนาที่จะพัฒนาความเป็นตัวของตัวเอง ความต้องการดังกล่าวจะเกิดขึ้นจากการพัฒนาความสามารถ ความเฉลียวฉลาด ความมีอำนาจที่จะกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งซึ่งมีความสำคัญต่อบุคคล

ภาพประกอบ 4 แสดงความสัมพันธ์ในเชิงรูปธรรมของความต้องการของมนุษย์ ตามทฤษฎีของแอดเลอร์

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจ

งานวิจัยในประเทศ

สำนักงานวิจัย สถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์ (2530: 16) ได้ศึกษาพฤติกรรมและทัศนคติเกี่ยวกับยาเสพติดของคนหนุ่มสาว พบว่า สาเหตุจูงใจที่ทำให้คนเสพยาครั้งแรกส่วนใหญ่เป็นความอยากรทดลอง รองลงมาได้แก่ เพื่อนหรือญาติเป็นผู้ชักชวน และปัญหาครอบครัว ส่วนแหล่งที่มาของยาเสพติดนั้นต่างกัน คือ เพศหญิงและผู้ที่มีอายุน้อย ส่วนใหญ่ซื้อยาจากผู้ขายใกล้บ้านในรัศมี 2 กิโลเมตร ในขณะที่ผู้ที่มีอายุสูง หรือเพศชาย จะซื้อจากแหล่งที่ระบุชื่อได้ชัดเจน

ไชยยศ เหมะรัชตะ (2525: 44 – 45) ได้ศึกษาสาเหตุหรือแรงจูงใจที่ทำให้บุคคลใช้สารเสพติดไว้ 3 ประการ คือ

1. สาเหตุจากตัวผู้กระทำผิด คือ ความจำเป็นทางร่างกาย ความต้องการทางจิตใจ ความเชื่ออย่างผิดๆ อยากรู้ อยากเห็น หรือเกิดจากการเปลี่ยนแปลงภาวะทางจิต
2. สาเหตุด้านสิ่งแวดล้อม และสภาพปัญหาทางสังคม คือ ถูกเพื่อนชักจูงหรือถูกหลอกลวง และเกิดจากครอบครัว ผู้ปกครอง โรงเรียน สิ่งแวดล้อม การศึกษาและที่อยู่อาศัยในละแวกที่ผู้เสพติดอาศัยอยู่
3. สาเหตุด้านเศรษฐกิจ อันเนื่องมาจากภาวะปัจจุบัน ทำให้ทุกคนต้องทำงานแข่งกับเวลา บิดามารดาไม่มีเวลาให้ครอบครัว ทำให้เด็กและเยาวชนขาดความอบอุ่น ประกอบกับมีเวลาว่างมากและมีสิ่งจูงใจบางประการ เด็กจึงหันไปเสพยาเสพติดในที่สุด

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ใช้ในการศึกษา

2.1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านส่วนตัว

2.1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านส่วนตัว

เดือนใจ ชันติสิทธิ์ (2535: 6) ให้ความหมายของปัจจัยด้านส่วนตัวว่า เป็นองค์ประกอบที่เป็นลักษณะเฉพาะของบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส เป็นต้น

สุชาติ ปภากจน์ (2539: 25) ให้ความหมายของคุณลักษณะด้านชีวสังคมหรือปัจจัยด้านส่วนตัวไว้ว่า เป็นลักษณะต่างๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับตัวบุคคลทั้งที่ติดตัวมาแต่กำเนิดและที่ได้รับเพิ่มเติมในภายหลัง อันได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา เป็นต้น

นวลอนงค์ ศรีธีรัตน์ (2534: 32) กล่าวว่า อายุของบุคคลเป็นสิ่งหนึ่งที่มีความสัมพันธ์โดยตรงกับพัฒนาการและระดับวุฒิภาวะ ซึ่งในคนปกติเมื่ออายุมากขึ้นระดับวุฒิภาวะจะเจริญขึ้นตามวัยและบุคลิกภาพทั้งทางด้านความคิดและการกระทำ โดยจะค่อยๆ ปรับเปลี่ยนไปตามวัยบุคคล บุคคลเมื่อมีอายุมากขึ้นได้ทำงานหลายประการ มองโลกกว้างไกล ครอบคลุมและลึกซึ้งขึ้นทำให้วุฒิภาวะเพิ่มขึ้น

ประภาพรรัตน์ บุรีรัตน์ (2535: 69) ได้กล่าวถึงข้อสังเกตของผู้เชี่ยวชาญว่า คนที่แต่งงานแล้วอาจมีความกดดันมากกว่าคนโสด เป็นผลจากความกดดันขัดแย้งระหว่างสมาชิกในครอบครัว

ดูบริน (Dubrin. 1990: 177) กล่าวว่า พวกเราไม่สามารถมีเงินใช้จ่ายในปัจจัยพื้นฐานของชีวิตแล้ว ย่อมเกิดความกดดันและความวิตกกังวล

2.1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านส่วนตัว

งานวิจัยในประเทศ

กองบำบัดรักษา สำนักงาน ป.ป.ส. (2524: 29) ศึกษาและติดตามการเปลี่ยนแปลงลักษณะปัญหาเสพติดในเรือนจำภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ผู้ต้องโทษเป็นเพศชายเกือบทั้งหมด อายุเฉลี่ยในวัย 31 ปี สัญชาติไทย ศาสนาพุทธ เกือบครึ่งหนึ่งแต่งงานแล้ว การศึกษาจบชั้น ป.1 – ป.4 เป็นส่วนใหญ่ มีเพียงรายเดียวยังเป็นนักศึกษาอยู่ ประเภทยาเสพติดที่นิยมใช้หรือเริ่มใช้ คือ กัญชา รองลงมาคือ ผงขาว ผู้ต้องโทษมีรายได้อยู่ระหว่าง 501–1,000 บาทต่อเดือน และส่วนใหญ่ใช้เงินซื้อประมาณไม่เกิน 60 บาทต่อวัน

โสภา ชูพิชัยกุล และคณะ (2528: 31) ผู้ติดยาเสพติดส่วนใหญ่เป็นบุตรคนที่ 2 หรือคนที่ 1 ในครอบครัว ได้รับการเลี้ยงดูแบบตามใจโดยไม่มีเหตุผล ระดับการศึกษาจบมัธยมศึกษา อาชีพรับจ้าง มีรายได้

น้อยกว่า 3,000 บาท ยาเสพติดที่ใช้ครั้งแรก คือ เฮโรอีน กัญชาหรือฝิ่น แหล่งรายได้ที่ใช้ซื้อยาเสพติดมาจาก รายได้ของผู้เสพเอง การเสพยาจะเสพวันละ 3 ครั้ง

พูลศักดิ์ สัมภาวะผล และคณะ (2524: 46) พบว่า ผู้ติดยาเสพติดเป็นผู้ที่จบการศึกษาชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4 มากที่สุด มีอาชีพที่ไม่ต้องใช้ความชำนาญ ยาเสพติดชนิดแรกที่ใช้ คือ เฮโรอีนและกัญชา มากที่สุด อายุที่เริ่มเสพช่วงอายุ 15 – 19 ปี รองลงมาอายุ 20 – 24 ปี แหล่งที่ได้รับยาเสพติด คือ เพื่อนมากที่สุด

2.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านครอบครัว

2.2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านครอบครัว

ครอบครัวเป็นสถาบันทางสังคมแห่งแรกที่ทุกคนเกี่ยวข้อง ชีวิตครอบครัวที่เพียบพร้อมด้วยความรักใคร่กลมเกลียวและอบอุ่นมั่นคงย่อมเป็นรากฐานสำคัญของบุคลิกที่ดีในภายหน้า บุคคลที่โชครัดและเกิดมาอยู่ท่ามกลางสิ่งแวดล้อมเบี่ยงแรกของครอบครัวที่รุ่มเย็นเป็นสุขตั้งแต่ทารกกระทั่งเติบโตใหญ่ ย่อมมีบุคลิกภาพที่ดีงามและสามารถปรับตัวได้ดี มีชีวิตที่เป็นสุข (สุวิทย์ ดวงเวียง. 2538 ; อ้างอิงจาก ถาวร กองคิด. 2526: 7)

ประสบการณ์ที่บุคคลที่ได้รับจากทางบ้าน ถือว่าเป็นสิ่งสำคัญกับการพัฒนาการด้านบุคลิกภาพ และการปรับตัวของบุคคล บุคคลจะนำเอาสิ่งต่างๆ ที่ตนได้พบเห็นมาวิจารณ์ และมาทำความเข้าใจกับ บิดามารดาของเขาที่บ้าน บรรยากาศของบ้านจึงเป็นส่วนสำคัญของการพัฒนา หากบุคคลที่มาจากบ้านที่มีบรรยากาศดี บุคคลจะมีความรู้สึกดีและสามารถปรับตัวได้ดี

ฝน แสงสิงแก้ว (2526: 10) กล่าวว่า ถ้าครอบครัวเป็นสุข ภายในบ้านก็จะมีคามอบอุ่น สมาชิกในครอบครัวมีความเข้าใจอันดีต่อกัน มีการเชื้อพังกัน ร่วมมือกัน แต่ถ้าหากครอบครัวไม่สุขแล้ว ความอบอุ่นและความพอใจในชีวิตจะไม่มี จะมีแต่ความหงุดหงิด ฉุนเฉียว สุขภาพของบุคคลทุกด้านทั้งร่างกายและจิตใจ ตลอดจนงานการงานต่างๆ ที่ตามมาจะปรวนแปรไปในทางไม่ดี

กล่าวโดยสรุป ครอบครัวจึงมีความสำคัญมากโดยเฉพาะสัมพันธภาพในครอบครัวมีผลต่อการปรับตัวเป็นอย่างยิ่ง ถ้าสัมพันธภาพในครอบครัวดีก็จะสามารถปรับตัวได้ดี แต่ถ้าหากสัมพันธภาพในครอบครัวรวมทั้งสัมพันธภาพระหว่างบุคคลไม่ดี ก็จะทำให้บุคคลปรับตัวยาก นอกจากนี้การปรับตัวยังขึ้นอยู่กับ การอบรมเลี้ยงดู สภาพครอบครัว ฐานะทางเศรษฐกิจ

2.2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านครอบครัว

งานวิจัยในประเทศ

ประจัน มณีนิล (2529: 55) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความผิดเกี่ยวกับคดียาเสพติดให้โทษของผู้กระทำความผิดที่เป็นชาวไทยมุสลิม ในสี่จังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ

1. สภาพครอบครัว: ขาดความอบอุ่น บิดามารดาหย่าร้าง เลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย
2. กลุ่มเพื่อน: ซึ่งรวมทั้งความกลุ้มใจ อยากรู้ อยากเห็น
3. ความเชื่อทางศาสนา: เชื่อว่าศาสนาห้ามเฉพาะเสพสุรา การเสพยาเสพติดไม่ผิดตามหลักศาสนา
4. เชื่อว่ายาเสพติดทำให้มีความสุข สบายอกสบายใจ มีปัญหาในชีวิตไม่กล้าเผชิญกับความ

จริง

กิ่งแก้ว เกษโกวิท และคณะ (2531: 85) การฝึกให้บุคคลมีจิตใจดี เข้มแข็ง อดทนอดกลั้น มั่นใจในตัวเอง เอาชนะใจตนเองได้ รวมทั้งการเอาใจใส่ดูแลอย่างใกล้ชิดจากพ่อแม่ ผู้ปกครอง น่าจะเป็นทางออกที่สำคัญในการนำไปสู่การแก้ไขปัญหายาเสพติด ผู้ต้องโทษส่วนใหญ่มีความรู้เรื่องยาเสพติดให้โทษมาก่อนที่จะติดยา จึงเป็นที่น่าสังเกตว่า ความรู้เรื่องยาเสพติดไม่น่าเป็นเหตุผลสำคัญที่ทำให้เกิดการใช้หรือไม่ใช้ยาเสพติด

ไชยยศ เหมะรัชตะ และคณะ (2526: 28) ศึกษาปัญหาสังคมที่มีผลต่อความปลอดภัยในชีวิต ร่างกายและทรัพย์สินของชาวกรุงเทพมหานคร พบว่า สาเหตุของการติดยาเสพติดมาจากปัญหาพ่อแม่ไม่มีเวลาเอาใจใส่ดูแลบุตร ความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ความตึงเครียด ความยากจน ความผิดปกติของสังคมและจิตใจ

จิรัช พรหมโบล (2530: 23-37) กล่าวถึงสาเหตุการติดยาเสพติดให้โทษที่มีผลมาจากครอบครัวว่า สาเหตุปัญหาส่วนใหญ่มักจะมีผลมาจากครอบครัว โดยเฉพาะครอบครัวที่ขาดความรักความอบอุ่น หรือขาดความสัมพันธ์อันดีภายในครอบครัว ขาดผู้อบรมและให้คำแนะนำ เด็กไม่รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ขาดสันทนาการที่ดี และที่สำคัญคือขาดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับครอบครัว นักจิตวิทยาได้ให้ความสำคัญ และศึกษาสาเหตุของความบกพร่องในครอบครัวนี้ ทำให้สมาชิกในครอบครัวต้องกระทำผิด ประกอบอาชญากรรมหรือมีปัญหาด้านยาเสพติดให้โทษ อิทธิพลในครอบครัวที่เป็นสาเหตุให้เกิดปัญหาดังกล่าว

เดโช สวานนท์ (2517: 105) ได้กล่าวถึงสาเหตุที่ทำให้เยาวชนติดยาเสพติดให้โทษ คือ ครอบครัวขาดความอบอุ่น พ่อแม่ไร้ความยุติธรรม เช่น สภาพครอบครัวแตกแยก พ่อแม่อยู่คนละทางหรือชีวิตครอบครัวไม่ราบรื่น สิ่งเหล่านี้ผลักดันให้เยาวชนออกนอกบ้าน ไปพบเพื่อนเกเร หันไปหายาเสพติดให้โทษ เพื่อความสบายใจของงานในที่สุด และผู้ที่ติดยาเสพติดให้โทษส่วนใหญ่มักจะเป็นเยาวชนหญิงชายที่อายุระหว่าง 14 – 25 ปีเกือบทั้งสิ้น

กิ่งแก้ว เกษโกวิท และคณะ (2530: 8) พบว่า ปัญหาความสัมพันธ์ในครอบครัวไม่ราบรื่น เช่น บิดามารดาทะเลาะหย่าร้างกัน ขาดความสามัคคีกลมเกลียวกัน หรือฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเสียชีวิตจนทำให้บุคคลในครอบครัวเกิดความเครียด ความกดดัน ในที่สุดหาทางออกด้วยการทดลองยาเสพติด

วันชัย ธรรมสังการ และคณะ (2541: 21) สัมภาษณ์ภาพระหว่างสมาชิกในครอบครัว พบว่า สภาพครอบครัวก่อนการติดยาหรือสารเสพติด จะมีความสัมพันธ์กันดี มีความอบอุ่น อยู่ร่วมกันอย่างปกติสุข แต่หลังจากติดยาหรือสารเสพติดแล้ว เริ่มมีปัญหาในความสัมพันธ์เกิดความไม่ไว้วางใจ หวาดระแวง ปกติห้องต่างๆ ภายในบ้านจะเปิดเข้าออกได้ทุกห้อง แต่หลังจากมีคนในบ้านติดยาหรือใช้สารเสพติด จะมีการหากุญแจมาใส่เพื่อป้องกันไม่ให้คนเข้า – ออกได้

2.3 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม

2.3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม คือ การยอมรับของสังคม

ซาราสัน และคนอื่นๆ (Sarason and others. 1987: 813 – 831) กล่าวว่า การสนับสนุนทางสังคมไม่ว่าจะมาจากเพื่อนร่วมงาน ผู้ใต้บังคับบัญชา ครอบครัวหรือชุมชน เป็นสิ่งที่ทำให้ตนเองมีที่พึ่งที่ปรึกษา หรือมีผู้เห็นความสำคัญของตนเอง

เกริกศักดิ์ บุญญานุพงศ์ (2530: 7) กล่าวว่า การยอมรับทางสังคม เป็นการถามความรู้สึกตนเองว่ารู้สึกได้รับการยอมรับจากบุคคลอื่นหรือไม่

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ

3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ

3.1.1 ความหมายของการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ

วาสุเทพ ทองเจิม (2540: 7) การกระทำผิด หมายถึง ทำชั่วหรือประกอบอาชญากรรมต่าง ๆ

ภา สารสิน (2521 – 2522: 31) การกระทำผิด หมายถึง การกระทำของบุคคล ซึ่งการกระทำนั้น กฎหมายบัญญัติเป็นข้อห้าม และผู้กระทำผิดจะต้องได้รับโทษตามที่กฎหมายบัญญัติไว้

นวลจันทร์ ทศนชัยกุล (2529: 20) การกระทำผิด หมายถึง การกระทำหรือการงดเว้นการกระทำ ซึ่งเป็นผลให้เกิดความเสียหายแก่สาธารณชน มีโทษความผิดที่กฎหมายบัญญัติไว้

สรุปได้ว่า การกระทำผิด หมายถึง การกระทำของบุคคลที่เป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนกฎหมายที่บัญญัติไว้ โดยบุคคลที่กระทำนั้นต้องได้รับโทษตามที่กฎหมายบัญญัติไว้

พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ให้ความหมายของยาเสพติดให้โทษว่า หมายถึง สารเคมีหรือวัตถุชนิดใดๆ ซึ่งเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าโดยการรับประทาน ดม สูบ ฉีด หรือด้วยประการใดๆ แล้วทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจในลักษณะสำคัญ เช่น ต้องเพิ่มขนาดการเสพขึ้นเป็นลำดับ มีอาการถอนยาเมื่อขาดยา มีความต้องการเสพทั้งทางร่างกายและจิตใจอย่างรุนแรงตลอดเวลา และสุขภาพโดยทั่วไปจะทรุดโทรมลง กับให้รวมตลอดถึงพืชหรือส่วนของพืชที่เป็นหรือให้ผลผลิตเป็นยาเสพติดให้โทษ หรืออาจใช้ผลิตเป็นยาเสพติดให้โทษและสารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษด้วย ทั้งนี้ ตามที่รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา แต่ไม่หมายความรวมถึงยาสามัญประจำบ้านบางตำรับ ตามกฎหมายว่าด้วยยาที่มียาเสพติดให้โทษผสมอยู่ (วิสูตร ธนชัยวิวัฒน์. 2540: 4) แบ่งออกเป็น 5 ประเภท คือ

1. ประเภท 1 ยาเสพติดให้โทษชนิดร้ายแรง เช่น เฮโรอีน

2. ประเภท 2 ยาเสพติดให้โทษทั่วไป เช่น มอร์ฟิน โคคาอิน ผื่นยา

3. ประเภท 3 ยาเสพติดให้โทษที่มีลักษณะเป็นตำรับยาและมียาเสพติดให้โทษในประเภท 2 ผสมอยู่ด้วย ตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

4. ประเภท 4 สารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษประเภท 1 ถึงประเภท 2 เช่น อาเซติกแอนไฮไดรต์ อาเซติลคลอไรด์

5. ประเภท 5 ยาเสพติดให้โทษที่มีได้เข้าอยู่ในประเภท 1 ถึงประเภท 4 เช่น กัญชา พืชกระท่อม

หมายเหตุ คำว่า ผื่นยา หมายถึง ผื่นที่ได้ผ่านกรรมวิธีปรุงแต่งโดยมีความมุ่งหมายเพื่อใช้ในทางยา

3.1.2 ลักษณะและโทษของสารเสพติด

สารเสพติดมีอยู่ด้วยกันหลายชนิด แต่ในที่นี้จะกล่าวถึงเพียงบางชนิดที่สำคัญเท่านั้น (สุพัฒน์ ธีรเวชเจริญชัย. 2540: 64 – 76) ได้แก่

1. ผื่น (Opium)

ผื่นเป็นพืชล้มลุกชนิดหนึ่ง ชอบขึ้นในภูมิประเทศที่เป็นป่าเขา และบริเวณที่เป็นที่ราบสูงซึ่งมีอากาศหนาวเย็น เช่น ภาคเหนือของไทย เป็นต้น ต้นผื่นที่เจริญงอกงามจะออกดอกสีแดงหรือสีชมพูอ่อน ซึ่งจะเจริญเป็นผลผื่นต่อไป เมื่อผลผื่นแก่พอสมควรแล้วจึงลงมือกรีดก็จะได้ยางผื่นสีขาวข้น ไหลซึมออกมา ถ้าปล่อยให้แห้งจะแห้งกลายเป็นยางเหนียวสีน้ำตาลไหม้หรือสีดำ มีกลิ่นเหม็นเขียว และรสขม ซึ่งเรียกว่า ผื่นดิบ

ต่อจากนั้นจึงนำฝิ่นดิบมาเคี่ยวกับน้ำด้วยความร้อนก็จะได้ฝิ่นสุก เพื่อใช้ในการสูบ รับประทาน หรือจำหน่ายต่อไป โดยมีหน่วยน้ำหนักเป็นจ้อย คือ 1 จ้อยหนักประมาณ 1.6 กิโลกรัม

ฝิ่นที่สูบหรือรับประทานเข้าไป จะออกฤทธิ์กดประสาทสมองทำให้นอนหลับสนิทเคลิบเคลิ้ม และจะมีอาการประสาทหลอน จากการศึกษาถึงผลของฝิ่นต่อระดับเซโรโทนินที่แผนกจิตเวช โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า พบว่า ผู้ที่ติดฝิ่นจะมีความสามารถในการคิดอ่านช้าลง เชื่องซึม การทำงานของอวัยวะต่าง ๆ ช้าลง เช่น สมอง หัวใจ และการหายใจ เป็นต้น นอกจากนี้ยังพบว่าฝิ่นทำให้ตับเสื่อมสมรรถภาพ ปลายประสาทและกล้ามเนื้อหัวใจอักเสบ ระบบย่อยอาหารเสื่อมสมรรถภาพ มีอาการเบื่ออาหาร ท้องผูก ระดับฮอร์โมนเปลี่ยนแปลง ทำให้เกิดอาการขาดประจำเดือนในผู้หญิง และการหมดสมรรถภาพทางเพศในผู้ชาย ร่างกายทรุดโทรม มีโรคอื่นๆ แทรก เช่น โรคขาดสารอาหาร วัณโรค โรคติดเชื้อ เป็นต้น

อาการขาดยาหรืออาการอดยา (Withdrawal Symptoms) จะเริ่มหลังได้รับยาครั้งสุดท้าย 4 – 10 ชั่วโมง แล้วหยุดยาหรือไม่สามารถหายามาเสพได้อีก อาการต่างๆ มีดังนี้ กระวนกระวาย หงุดหงิด โกรธง่าย ขนลุก ลุกสั่น ลุกกล่น ตัวสั่น ม่านตาขยาย ปวดหลังและปวดขามาก ปวดท้อง อาเจียน ท้องเดิน บางรายอาจมีอาการรุนแรงถึงขนาดถ่ายเป็นเลือด ที่ภาษาชาวบ้านเรียกว่า ลงแดง นอกจากนี้ยังมีอาการประสาทหลอน นอนไม่หลับ เบื่ออาหาร หายใจหอบถี่ ความดันเลือดและอุณหภูมิของร่างกายสูงขึ้นกว่าเดิม ผู้ติดยาจะมีความต้องการยาอย่างรุนแรง อาการขาดยานี้จะเพิ่มขึ้นในระยะ 24 ชั่วโมงแรก และจะเกิดมากที่สุดภายใน 48 – 72 ชั่วโมง หลังจากนั้นอาการจะค่อยๆ ลดลง อาการขาดยาที่เกิดขึ้นจะรุนแรงมากหรือน้อย ขึ้นอยู่กับชนิดของยาเสพติด ขนาดของยาที่เคยได้รับและระยะเวลาที่เสพติดยานั้น

2. มอร์ฟีน (Morphine)

ในปี ค.ศ. 1803 นักวิทยาศาสตร์ชาวเยอรมัน ชื่อ ฟรียดริช เซอร์ไทร์เนอร์ (Friedrich Sertirner) เอาอัลคาลอยด์ที่สำคัญออกมาจากฝิ่นดิบ โดยใช้ฝิ่นหนักหนึ่งปอนด์จะสกัดได้มอร์ฟีน 0.22 ออนซ์ หรือประมาณ 6.6 กรัม มอร์ฟีนที่ถูกสกัดออกมาจะมีลักษณะเป็นผงสีขาว ไม่มีกลิ่น มีรสขม และมีฤทธิ์รุนแรงกว่าฝิ่นประมาณ 8 – 10 เท่า มอร์ฟีนที่ใช้กันแพร่หลายในปัจจุบันมักทำเป็นก้อน แท่ง ขนาดก้อนละ 450 – 1,000 กรัม หรือละลายสำหรับบรรจุหลอดสำหรับฉีด การนำมอร์ฟีนเข้าสู่ร่างกายอาจทำได้โดยวิธีรับประทานหรือฉีด

มอร์ฟีนมีทั้งฤทธิ์กดและฤทธิ์กระตุ้นระบบประสาทส่วนกลาง ผลของการกดระบบประสาทส่วนกลางจะทำให้ศูนย์ประสาทความรู้สึกมีนชา อาการเจ็บปวดต่างๆ หายไป กล้ามเนื้อคลายตัว มีความรู้สึกสบายหายห่วง ในที่สุดจะทำให้วังงนอนและหลับ นอกจากนี้ มอร์ฟีนยังมีฤทธิ์กดศูนย์การไอ ทำให้ระงับอาการไอ กดศูนย์ควบคุมการหายใจ ทำให้หายใจช้าลง ซึ่งอาจทำให้เกิดอันตรายถึงแก่ชีวิตได้ ส่วนผลของกระตุ้นระบบประสาทส่วนกลางจะทำให้เกิดอาการคลื่นไส้ อาเจียน ม่านตาหรี่ บางรายจะมีอาการตื่นเต้นเกิดขึ้นด้วย ฤทธิ์ของมอร์ฟีนต่อทางเดินอาหารจะทำให้กระเพาะอาหารและลำไส้ทำงานน้อยลง ทูตต่างๆ หดตัว เล็กลง จึงเป็นเหตุให้ท้องผูกและปัสสาวะลำบาก แม้ว่ามอร์ฟีนเป็นยาเสพติดให้โทษแต่ก็ยังต้องใช้เป็นยาอยู่ในวงการแพทย์ เพราะมอร์ฟีนเป็นยาที่มีประสิทธิภาพในการลดความเจ็บปวดได้ดี อย่างไรก็ตาม จะต้องใช้เมื่อจำเป็นจริงๆ โดยอยู่ในดุลพินิจและการควบคุมของแพทย์อย่างใกล้ชิดเท่านั้น ถ้าหากใช้มอร์ฟีนจำนวนมากพอและเป็นเวลานานจะทำให้ติดยา และเกิดผลเสียต่างๆ ดังกล่าวแล้ว

3. เฮโรอิน

ในปี ค.ศ.1874 นักวิจัยชาวอังกฤษชื่อ ซี.อาร์. ไรท์ (C.R. Wright) ได้ค้นพบวิธีสังเคราะห์ เฮโรอินจากมอร์ฟีน โดยใช้น้ำยาอะซีติกแอนไฮไดรด์ (Acetic Anhydride) ต่อมาในปี ค.ศ. 1898 บริษัทผลิต ยาไบเออร์ (Bayer) แห่งเยอรมันได้นำมาผลิตเป็นยาออกจำหน่าย โดยมุ่งหวังจะใช้แทนมอร์ฟีนและโคเดอีน ในการระงับความเจ็บปวดต่างๆ แก้อาการปวดอักเสบ ไอเรื้อรัง หืดและวัณโรค ต่อมาจึงทราบว่าเฮโรอินเป็นยา ที่เสพติดได้ง่ายมาก เลิกได้ยาก มีความรุนแรงสูงกว่ามอร์ฟีนประมาณ 5 – 8 เท่า แรงกว่าฝิ่น 80 เท่า และถ้า ทำให้บริสุทธิ์จะมีฤทธิ์แรงกว่าฝิ่นถึง 100 เท่าตัว องค์การอนามัยโลกจึงได้ประกาศเป็นยาเสพติดที่ร้ายแรงที่สุดเป็นอันดับแรกในปี พ.ศ. 2495 (ค.ศ. 1952) สำหรับประเทศไทยได้ออกพระราชบัญญัติระบุให้เฮโรอิน และมอร์ฟีนเป็นยาเสพติดให้โทษใน ปี พ.ศ. 2504

เฮโรอินที่มีจำหน่ายในประเทศไทยมี 2 ชนิด ได้แก่

1. เฮโรอินผงสีขาว หรือเรียกว่าเบอร์ 4 มีลักษณะเป็นผงละเอียดสีขาว ไม่มีกลิ่น รสขม จัดชนิดนี้เป็นเฮโรอินบริสุทธิ์ ผลิตขึ้นตามหลักวิชาเคมี ซึ่งมีรายงานการวิเคราะห์เฮโรอินเบอร์ 4 ในท้องตลาด พบว่า เฮโรอินในท้องตลาดเมืองไทยมีความบริสุทธิ์ถึง 95 เปอร์เซ็นต์ เฮโรอินชนิดนี้นิยมเสพโดยการฉีดเข้า เส้นเลือด

2. เฮโรอินผสม หรือเรียกว่าเบอร์ 3 หรือไอระเหย แคป ไข่ เอ ฯลฯ เป็นเฮโรอินไม่ บริสุทธิ์ เพราะมีสารอื่นๆ อยู่ด้วย เช่น สารหนู สตริกนิน ยานอนหลับ กรดประสานทอง น้ำกัญชาต้ม ยา แอสไพริน เอ.พี.ซี. ตลอดจนสีสันท่างๆ มาผสมเข้าเพื่อเป็นการจูงใจผู้เสพ เช่น สีม่วงอ่อน สีชมพูเข้ม สีดินลูกรัง ฯลฯ มีลักษณะเป็นเกล็ดหรือผงคล้ายอิฐทุบป่น เฮโรอินชนิดนี้จะมีสารเฮโรอินอยู่เพียงเล็กน้อยประมาณ 8 – 12 เปอร์เซ็นต์ อาจทำเป็นแคปซูล หรือใส่ถุงพลาสติก เพราะเหตุที่ผลิตขึ้นไม่ถูกต้องตามหลักวิชา และมี สารอื่นที่มีพิษเจือปนอยู่มาก ซึ่งทำให้ผู้เสพยามีอาการมึนเมาหรือมึนงง และมีฤทธิ์ทำลาย สุขภาพและจิตใจเป็นอย่างมาก และจะเป็นอันตรายร้ายแรงกว่าชนิดผงขาว นิยมเสพเข้าสู่ร่างกาย โดยวิธีการ สูดดมควัน

วิธีการเสพเฮโรอินมีหลายทาง ดังนี้

1. โดยการสูบ ชนิดเม็ดมักใส่กระชาะกระดาดตะกั่วหรือช้อนโลหะ แล้วเอาไฟลงข้างใต้ให้ ร้อน จนเฮโรอินระเหยกกลายเป็นควันออกมา ก็ใช้หลอดดูดควันเข้าปาก โดยสูบไอระเหยหรือสูบแคป หรือสูบ กันบูห์ โดยวิธีจิ้มผงขาวหรือเอายัดใส่บูห์ หรือผสมยาเส้นแล้วจุดสูบเหมือนสูบบุหรี่ธรรมดา หรือผสมกับยา นัตน์

2. ใช้สูดดมเข้าจมูก

3. ใช้ผสมอาหารหรือเครื่องดื่มรับประทาน

4. โดยการฉีด ละลายเฮโรอินผงขาวกับน้ำ ฉีดเข้าร่างกายโดยใช้เครื่องมือแบบหลอดฉีด ยารักษาโรค ฉีดเข้าทางกล้ามเนื้อหรือเส้นเลือด

การเสพครั้งแรกๆ โดยมากมักจะเป็นการสูบควันก่อน ขั้นตอนต่อมาเป็นการฉีดเข้าใต้ผิวหนัง ขั้น สุดท้ายได้ก้าวหน้าไปถึงการฉีดเฮโรอินเข้าหลอดเลือด จากผลการวิจัยที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและ ปราบปรามยาเสพติดได้รวบรวมพบว่า วิธีเสพเฮโรอินของผู้ป่วยขณะเข้ามารับการรักษาครั้งแรกเป็นการฉีด เข้าเส้น 65.95 เปอร์เซ็นต์ สูบ 28.66 เปอร์เซ็นต์ ฉีดและสูด 4.09 เปอร์เซ็นต์ ฉีดเข้ากล้ามเนื้อ 1.08 เปอร์เซ็นต์ สูด 0.22 เปอร์เซ็นต์ วิธีการกลืนซึ่งไม่เป็นที่นิยมนักนั้น อาจจะเป็นเพราะผู้เสพไม่สามารถได้รสชาติก็เป็นได้

สำหรับเฮโรอีนก็มีฤทธิ์เช่นเดียวกับฝิ่นและมอร์ฟิน คือ ผู้เสพจะรู้สึกง่วงนอนและหลับสนิท อาการเจ็บปวดถูกกดไว้ อารมณ์เปลี่ยนไป ความรู้สึกสับสน ร่างกายจะซูบซีด ผอมเหลือง ใบหน้าหมองคล้ำ เกียจคร้าน ไม่อยากทำงาน เป็นต้น

4. แอมเฟตามีน (Amphetamine)

แอมเฟตามีน มีชื่อเรียกตามภาษาตลาดว่า ยาม้า ยาขยัน หรือยาบ้า เป็นยาที่มีฤทธิ์กระตุ้นระบบประสาทส่วนกลางและระบบประสาทส่วนปลาย ทำให้มีอาการตื่นตัว หายง่วงนอน พุดมาก มีความกล้า มีสมาธิและมีความขยันขันแข็งในการทำงานมากขึ้น นอกจากนี้ แอมเฟตามีนยังทำให้หลอดเลือดตีบเล็กลง หัวใจเต้นเร็วขึ้น ความดันเลือดสูง มือสั่น ใจสั่น หลอดลมขยาย ม่านตาขยาย เหงื่อออกมาก ปากแห้ง เบื่ออาหาร บางคนจึงนำมาใช้เป็นยาลดความอ้วนหรือลดน้ำหนัก แต่ถ้าใช้เกินขนาดจะทำให้เวียนศีรษะ นอนไม่หลับ ตัวสั่น ตกใจง่าย ช่างพูด ประสาทตึงเครียด โกรธง่าย อ่อนเพลีย เป็นไข้ จิตสับสน หัวใจเต้นแรง คลื่นไส้ อาเจียน ท้องเดินและปวดท้องอย่างรุนแรง มีอาการชัก หมดสติ และตาย เนื่องจากหลอดเลือดในสมองแตกหรือหัวใจวาย การใช้แอมเฟตามีนเป็นระยะเวลานาน จะทำให้ร่างกายเกิดความต้านทานและเกิดการเสพติดได้ นอกจากนี้ ยังเป็นหนทางนำไปสู่การใช้ยาเสพติดชนิดอื่นๆ เช่น มอร์ฟิน และเฮโรอีน เพื่อทำให้นอนหลับได้

5. กัญชา (Cannabis)

กัญชาเป็นพืชล้มลุกชนิดหนึ่ง ขึ้นได้ง่ายในเขตร้อน เช่น ไทย อินเดีย เม็กซิโก และอาหรับ เป็นต้น กัญชามีทั้งต้นตัวเมียและตัวผู้ แต่ต้นตัวเมียมีฤทธิ์แรงกว่า ส่วนที่นำมาใช้ ได้แก่ ส่วนยอดช่อของตัวเมีย ซึ่งเรียกว่า กะหรี่ปั๊บกัญชา นำเอามาตากแห้ง บดให้เป็นผงหยาบๆ หรือหั่นเป็นชิ้นเล็กๆ แล้วนำมามวนเป็นบุหรี่ สูบ หรือสูบด้วยกล้อง หรือนำมาเคี้ยว หรือผสมกับอาหารแล้วรับประทาน ส่วนของกัญชาที่มีฤทธิ์มากที่สุด ได้แก่ ยางจากช่อดอกตัวเมีย ในยางกัญชามีสารสำคัญพวกแคนนาบินอยด์ (Cannabinoids) อยู่ประมาณ 30 ชนิด แต่ที่สำคัญมีเพียง 3 ชนิดคือ คาร์นาบิไดล์ (Cannabidiol) แคนนาบินอล (Cannabiol) และเตตระไฮโดรแคนนาบินอล (Tetrahydrocannabinol ใช้ตัวย่อ THC) ตัวที่สำคัญที่สุดที่แสดงฤทธิ์ของกัญชาได้แก่ THC THC เป็นสารที่ทำให้ร่างกาย อารมณ์และจิตใจเปลี่ยนแปลงไป ผลที่เกิดขึ้นต่อร่างกายจะปรากฏขึ้นให้เห็นหลังจากสูบ 2 – 3 นาที หรือหลังจากรับประทานอาหารแล้วประมาณ 30 นาที – 1 ชั่วโมง โดยมีอาการตื่นเต้น ช่างพูด หัวเราะ ส่งเสียงดัง กล้ามเนื้อแขนขาอ่อนเปลี้ยและทำงานไม่ประสานกัน คล้ายกับคนเมาสุรา หลังจากนั้นจะมีอาการง่วงนอนจนไม่สามารถควบคุมตนเองได้ ถ้าได้รับกัญชาขนาดมาก อาการเหล่านี้ก็จะเพิ่มมากขึ้น และทำให้การรับรู้ต่อแสง สี เสียง และระยะทางผิดปกติกว้าง ความรู้สึกนึกคิดและการตัดสินใจเสียไป ถ้าได้รับปริมาณกัญชาสูงไปอีกก็จะทำให้ความจำเสื่อมลง มีอาการประสาทหลอน หวาดระแวง ความคิดสับสน จิตใจเสื่อมลง การใช้กัญชาติดต่อกันเป็นระยะเวลานานก็จะทำให้ร่างกายเกิดความต้านทาน จึงต้องใช้ปริมาณยาเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ และทำให้เสี่ยงต่อการเป็นโรคทางเดินหายใจ เช่น หลอดลมอักเสบเรื้อรัง โรคหืด มะเร็งที่ปอด และโรคปอดอื่นๆ นอกจากนี้ยังทำให้ความจำเสื่อมลง ความจำเสื่อม ไม่สนใจสิ่งแวดล้อม บางรายอาจมีอาการท้องเดิน อาเจียน มือสั่น เป็นตะกิว หลอดเลือดอุดตัน หัวใจเต้นเร็ว ความรู้สึกทางเพศลดลงหรือหมดไป และที่สำคัญคือ การเสวกัญชาจะเป็นหนทางไปสู่การเสพติดสารชนิดอื่นๆ ได้ง่าย

6. ยาหลอนประสาท (Hallucinogen)

ยาหลอนประสาท เป็นยาที่ใช้แล้วจะมีผลโดยตรงต่อจิตใจโดยตรงทำให้ประสาทของการรับรู้ (Perception) ผิดไปจากธรรมดา มีอาการประสาทหลอน ยาที่ใช้แพร่หลายในปัจจุบัน ได้แก่ แอล. เอส. ดี. (L.S.D.) ดี.เอ็ม.ที (D.M.T.) เอส.ที.พี. (S.T.P.) กัญชา เมสคาลีน (Mescaline) เมลโลว์ เยลโลว์ (Mellow Yellow) เป็นต้น

แอล.เอส.ดี. เป็นสารสังเคราะห์จากเชื้อรา มีลักษณะเป็นผงสีขาว ไม่มีรส ไม่มีกลิ่น นิยมผลิตออกมาเป็นเม็ดแคปซูลสีฟ้า สีขาว สีเขียวอ่อน บางครั้งเป็นยาน้ำ สำหรับหยดลงบนก้อนน้ำตาล เมื่อเสพ แอล.เอส.ดี. เข้าไปขนาดเพียง 50 – 200 ไมโครกรัม จะทำให้หัวใจเต้นเร็วขึ้น ความดันเลือดสูง ม่านตาขยาย มือเท้าสั่น เหงื่อออกมากที่ฝ่ามือ บางรายมีอาการคลื่นไส้ อาเจียน ส่วนผลที่มีต่อจิตใจและระบบประสาท คือ จะมึนงงอ่อนไหวได้ง่าย ประสาทรับความรู้สึกแปรปรวน ไม่สามารถควบคุมสติได้ ถ้าใช้เป็นระยะเวลานานจะติดยาและรักษาให้หายได้ยาก ซึ่งจะกลายเป็นผู้ไร้สมรรถภาพ โรคจิตและอาจฆ่าตัวตายได้

7. สุรา

สุราหรือที่เรียกง่าย ๆ ว่า เหล้า ในทางวิทยาศาสตร์ หมายถึง เครื่องดื่มชนิดหนึ่งซึ่งมีเอทิลแอลกอฮอล์ (Ethyl Alcohol) ผสมอยู่ซึ่งจะเรียกสั้น ๆ ว่า แอลกอฮอล์ ปริมาณของแอลกอฮอล์ที่มีอยู่ในสุราแต่ละชนิดจะแตกต่างกัน เราจะสังเกตได้จากจำนวนดีกรี (Degree) ของสุราชนิดนั้นๆ ยิ่งดีกรีสูงแสดงว่าปริมาณแอลกอฮอล์ในสุร่ายิ่งสูง ขบวนการเกิดแอลกอฮอล์มาจากธรรมชาติโดยที่พบว่า ผลไม้ที่สุกงอมที่เกิดจากการหมัก (Fermentation) โดยจุลินทรีย์บางอย่าง ทำให้เกิดสารแอลกอฮอล์ เมื่อกินผลไม้เหล่านั้นจะเกิดอาการเมาขึ้นได้ คนเราจึงพยายามศึกษาถึงขบวนการเหล่านี้ จนกระทั่งสามารถที่จะผลิตแอลกอฮอล์โดยอาศัยสารเริ่มต้นหลายชนิด เช่น ข้าว ข้าวโพด และผลไม้ชนิดต่างๆ นำสารเหล่านี้มาหมักด้วยเชื้อจุลินทรีย์จำพวกยีสต์ (Yeast) ยีสต์จะทำหน้าที่เปลี่ยนน้ำตาลที่มีอยู่ในสารเริ่มต้นให้กลายเป็นแอลกอฮอล์ได้ สุราที่เตรียมขึ้นมานี้จะมีการเรียกชื่อแตกต่างกันไปตามชนิดของสารเริ่มต้น และวิธีการทำ เช่น วิสกี้ (Whisky) เบียร์ (Beer) ไวน์ (Wine) บรัันดี (Brandy) กระแช่ น้ำขาว และอื่นๆ อีกมาก (ประเสริฐ นูนาบี. 2541: 23)

สุชา จันทรเฒ (2533: 78 – 79) กล่าวว่า ปัจจุบันเด็กวัยรุ่นมักเลียนแบบผู้ใหญ่โดยยึดถือค่านิยมที่ผิดๆ ที่ว่า ถ้าไม่กินเหล้าแสดงว่าไม่ใช่ลูกผู้ชาย ดังนั้น เวลาเย็นหรือค่ำๆ จะเห็นกลุ่มวัยรุ่นนิยมไปดื่มสุราสรวลเสเฮฮา กัน ซึ่งนอกจากจะเสียเงินแพงแล้วยังให้โทษแก่ร่างกาย ทำลายเซลล์ประสาทสมอง กระตุ้นหัวใจและอารมณ์ทางเพศ ดื่มเข้าไปมากๆ ก็อาจเป็นต้นเหตุแห่งอาชญากรรมได้ เช่น ก่อให้เกิดการทะเลาะวิวาท ทำร้ายร่างกาย มีการข่มขืนและอื่นๆ ตามมา วัยรุ่นเป็นจำนวนมากเมื่อหัดดื่มสุราตั้งแต่แรกแล้วก็เลิกไม่ได้ เขาจะติดสุราไปจนโตเป็นผู้ใหญ่ และดื่มจัดขึ้นทุกทีจนกลายเป็นพวกโรคพิษสุราเรื้อรัง ซึ่งเป็นอันตรายต่อตับ เพราะตับเป็นอวัยวะที่ถูกกระทบกระเทือนมากที่สุดจากสุรา ซึ่งก็คือ แอลกอฮอล์ อันเป็นส่วนผสมของเครื่องดื่มประเภทมีแอลกอฮอล์ต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นเบียร์ ไวน์ ฯลฯ ทั้งนี้เพราะว่าร้อยละ 90 ของแอลกอฮอล์ต้องผ่านและถูกทำลายที่ตับ ผลของแอลกอฮอล์ต่อตับคือ การทำให้มีไขมันไปแทรกอยู่ในเซลล์ของตับทั่วไป จำนวนมากหรือน้อยขึ้นกับระยะเวลาและจำนวนแอลกอฮอล์ที่ดื่มผู้ที่ดื่มสุราจัดจึงมักจะป่วยเป็นโรคตับแข็ง ซึ่งเป็นโรคที่ทรมาณเรื้อรัง และเป็นอันตรายต่อชีวิตในที่สุด

ดังนั้น สุรา นอกจากจะเป็นภัยต่อตนเองแล้ว ยังเป็นภัยต่อผู้อื่นด้วย เช่น เกิดการทะเลาะวิวาท เกิดประมาททำให้เสียทรัพย์สิน เกิดอุบัติเหตุเสียชีวิต ข่มขืน ชีวิตในครอบครัวต้องแตกร้าง เป็นต้น

3.1.3 แนวความคิดทางทฤษฎีเกี่ยวกับการกระทำผิด

เฮอซาชิ (Hirschi, 1969: 12) กล่าวว่า ข้อถกเถียงสำคัญที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีที่ว่าด้วยการกระทำผิดสำคัญ 2 ทฤษฎีคือ

1. Differential Association Theory ของ ชัทเธอร์แลนด์ (Cultural Conflict Theory)
2. Control Theory ของ ทราวิส เฮอซาชิ (Social Bond Theory)

1. Differential Association Theory นั้นมีพื้นฐานแนวความคิดว่า สังคมสมัยใหม่มีลักษณะหลากหลาย (Heterogeneous) และแบ่งเป็นส่วนต่างๆ หรือกลุ่มต่างๆ มากมาย อันก่อให้เกิดกลุ่มที่มีลักษณะแตกต่างกันหรือขัดแย้งกันขึ้น ทฤษฎี Differential Association ยืนยันว่า การกระทำผิดหรืออาชญากรรมนั้นมีพื้นฐานมาจากความขัดแย้งหรือความแตกต่างของบรรทัดฐาน อย่างน้อยในสังคมอุตสาหกรรมจะมีการให้ความหมายไปในทางเห็นด้วยกับการละเมิดกฎหมายหรือบรรทัดฐานควบคู่กันไปกับการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์บรรทัดฐานนั่นเอง

การที่ชัทเธอร์แลนด์ ใช้ชื่อทฤษฎีของเขาว่า Differential Association ก็เพื่อให้หมายถึงกระบวนการที่บุคคลมีประสบการณ์หรือการเรียนรู้ในการให้ความหมายพฤติกรรมที่เหมาะสมที่ควรไปในทางที่แตกต่างกัน โดยเหตุการณ์ให้ความหมายไปในทางเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยต่อการกระทำผิดหรือผู้กระทำผิดนั้น ก็เพราะได้รับการเรียนรู้โดยผ่านการติดต่อสัมพันธ์กันในกลุ่มที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกันเป็นการส่วนตัว

อรัญ สุวรรณบุปผา (2518: 117) กล่าวว่า ชัทเธอร์แลนด์ มีความเห็นว่า การติดต่อโดยผิวเผินหรือเป็นการพบปะชั่วคราวครั้งชั่วคราว รวมตลอดถึงการได้พบเห็นจากภาพยนตร์และหนังสือพิมพ์อย่างฉาบฉวย ไม่ใช่ปัจจัยสำคัญของการถ่ายทอดพฤติกรรมทางอาชญากรรม

การเรียนรู้ในลักษณะที่แตกต่างกัน (Differential Learning) ตามทฤษฎีนี้เป็นการเรียนรู้ในอันที่จะให้ความหมายว่า แบบแผนการกระทำหรือกฎหมาย หรือบรรทัดฐานหรือระเบียบกฎเกณฑ์ใด

เป็นสิ่งที่ควรละเมิด (คือ การเรียนรู้ความหมายในทางเห็นด้วยกับการละเมิดบรรทัดฐานกฎเกณฑ์นั่นเอง) จะมีลักษณะเป็นการเรียนรู้ที่มีเนื้อหาครอบคลุมถึงความเฉพาเจาะจงหรือความแน่วแน่ของ

1. ทิศทางของแรงจูงใจ (Direction of Motives)
2. แรงขับหรือแรงผลักดัน (Drives)
3. การหาเหตุผล (แก้ตัว) ประกอบการกระทำ (Rationalization)
4. ทักษะคติ (การเรียนรู้)

การให้ความหมายทั้งในทางเห็นด้วยและไม่เห็นด้วย กับแบบแผนการกระทำกฎเกณฑ์บรรทัดฐานใดๆ วัดหรือชั่งน้ำหนักหาความมากน้อย (Weighted) โดยความถี่หรือความบ่อย ระยะเวลา (Duration) ลำดับก่อนหลัง (Priority) และความหมกมุ่น (Intensity) ในการเรียนรู้

โดยเหตุนี้แบบแผนพฤติกรรมใดๆ ที่ปรากฏบ่อยกว่ามีระยะเวลานานกว่าปรากฏในช่วงต้นๆ ของชีวิต (เรื่อง Priority นั่นเอง) และเป็นแบบแผนพฤติกรรมที่มาจากแหล่งหรือบุคคลที่มีอิทธิพลน่าเชื่อถือ แบบแผนพฤติกรรมในลักษณะดังกล่าวนี้ก็จะถูกให้น้ำหนักเป็นอย่างมาก จะก่อให้เกิดการกระทำผิด (คือ ทำชั่วหรือประกอบอาชญากรรมต่าง ๆ) หรือการกระทำที่ไม่ใช่ความผิด (คือ ทำดี หรือพฤติกรรมที่สังคมยอมรับ) ทั้งนี้ การกระทำของเรา (คือ ทำดีหรือทำชั่ว) ย่อมขึ้นอยู่กับการเรียนรู้แบบแผนพฤติกรรมในลักษณะที่แตกต่างกันดังกล่าวของบุคคล (Differential Association) หรือสรุปตามคำกล่าวของชัทเธอร์แลนด์ ก็คือ บุคคลจะกลายเป็นผู้กระทำผิดเพราะว่า (ได้เรียนรู้) การให้ความหมายไปในทางเห็นด้วยกับการละเมิด

กฎหมายหรือบรรทัดฐานของสังคม มีน้ำหนักมากกว่า (การเรียนรู้) การให้ความหมายไปในทางไม่เห็นด้วยกับการละเมิดกฎหมายหรือบรรทัดฐานของสังคม (คือ เห็นด้วยกับการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์นั่นเอง)

2. Control Theory ยืนยันว่า การที่บุคคลปฏิบัติตามบรรทัดฐาน กฎเกณฑ์หรือตัวบทกฎหมายของสังคมนั้น เป็นเพราะว่าพวกเขามีความผูกพันกับสังคม ในทางตรงข้ามกัน เมื่อความผูกพัน (Bond) ของบุคคลที่มีต่อสังคมหรือต่อแบบแผนบรรทัดฐานที่สังคมยอมรับหมดลงหรืออ่อนลง บุคคลก็มีอิสระในอันที่จะกระทำผิด แม้ว่าไม่จำเป็นจะต้องเกิดขึ้นเสมอไปก็ตาม

เฮอซาชิ (Hirschi, 1960: 10 – 11) กล่าวอีกอย่างได้ว่า Control Theory มีข้อเสนอวางเป็นหลัก (Postulate) อยู่ว่า ถ้าความผูกพันของบุคคลที่มีต่อสังคมลดน้อยลง ก็ทำให้บุคคลมีโอกาสหรือแนวโน้มที่จะกระทำผิดได้มากขึ้น

ฮินดีแลง (Hindelang, 1973: 473) กล่าวว่า แรงจูงใจ (Motivation) ที่จะกระทำผิดเป็นตัวคงที่ที่ไม่แตกต่างระหว่างบุคคล ดังนั้น แรงจูงใจจึงไม่ใช่ปัจจัยที่จะใช้อธิบายการกระทำผิดเช่นที่บางทฤษฎีใช้กันอยู่ ความผูกพันที่มีต่อสังคม มีลักษณะเป็นเหมือนเชือกที่มีเกลียวแน่นมาก เชือกเส้นนี้ (คือ ความผูกพัน) จะประกอบด้วยเชือกเส้นน้อยๆ ที่พันรวมกันเข้าเป็นเส้นโต เชือกเส้นน้อยๆ ที่รวมกันเป็นเชือกเส้นโต คือ ความผูกพันที่มีต่อสังคม (Social Bond) นั้นได้แก่

(1) ความรู้สึกผูกพัน (Attachment)

(2) การผูกมัด (Commitment)

(3) การทุ่มเทเกี่ยวข้อง (Involvement)

(4) ความเชื่อ (Belief) โดยเส้นใยหรือเชือกเส้นน้อย เหล่านี้จะมีความสัมพันธ์ระหว่างกัน ในเชิงบวก แต่อย่างไรก็ตาม เชือกเส้นน้อยๆ แต่ละเส้นน้อยๆ แต่ละเส้นหรือองค์ประกอบแต่ละองค์ประกอบของความผูกพันทางสังคม (Attachment, Commitment, Involvement และ Belief) ต่างก็สามารถส่งผลกระทบให้เกิดการกระทำผิดอย่างเป็นเอกเทศไม่ขึ้นต่อกันได้ด้วย

3.1.4 ลักษณะของอาชญากรรมเกี่ยวกับยาเสพติด

เกา สารสิน (2522: 93) กล่าวว่า อาชญากรรมเกี่ยวกับยาเสพติดนั้น มีลักษณะพิเศษแตกต่างไปจากอาชญากรรมอื่นๆ หลายประการ ดังนี้

1. เป็นอาชญากรรมที่ปราศจากผู้เสียหาย (Victimless Crime) ซอร์ ได้ให้ความหมายอาชญากรรมที่ปราศจากผู้เสียหายไว้ว่า เป็นอาชญากรรมที่ทั้งสองฝ่ายมีความสมัครใจที่จะสนองความต้องการในสิ่งของหรือบริการที่ผิดกฎหมาย เนื่องจากอาชญากรรมเกี่ยวกับยาเสพติดนั้น ผู้กระทำและผู้รับผลกระทำ มีความสมัครใจที่จะร่วมกันประกอบอาชญากรรมขึ้น กล่าวคือ ผู้เสพติด มีความพึงพอใจที่ซื้อยาเสพติดมาเสพ เพื่อสนองความต้องการของร่างกาย จะเห็นได้ว่าแตกต่างไปจากอาชญากรรมอื่นๆ ที่จะมีผู้เสียหาย ซึ่งผู้เสียหายมักจะนำเรื่องราวไปแจ้งหรือร้องทุกข์ต่อเจ้าหน้าที่บ้านเมือง เพื่อดำเนินการกับผู้กระทำผิดต่อไป

2. อาชญากรรมยาเสพติด มักดำเนินงานในรูปแบบองค์กรการ มีขอบข่ายงานที่เป็นระบบในลักษณะที่เรียกว่า องค์กรการอาชญากรรม (Organize Crime) มีผู้กระทำผิดร่วมกันหลายคน และยึดถือเป็นอาชีพ การดำเนินงานในลักษณะที่ปกปิดเป็นความลับ และสลับซับซ้อนสำหรับบุคคลชั้นนำหรือระดับสูงขององค์กรการอาชญากรรม อาจจะเป็นบุคคลที่รู้จักกันดีในวงสังคม มีความเป็นอยู่แบบชนชั้นสูงทั่วๆ ไป มีอาชีพที่ถูกกฎหมายบังหน้า แต่เบื้องหลังจะมีอาชีพในทางการค้ายาเสพติดในรูปแบบนายทุน

3. อาชญากรรมเกี่ยวกับยาเสพติด ให้ผลตอบแทนสูงแก่ผู้กระทำความผิด เนื่องจากการลักลอบค้ายาเสพติดมีผลกำไรหลายเท่าตัว จึงสามารถที่จะใช้อำนาจของเงินในการสร้างบารมีเป็นหูเป็นตา หรือใช้เงินซื้ออิทธิพลให้หลุดพ้นจากการจับกุม จึงเป็นสิ่งที่ล่อใจบุคคลทั่วไปที่จะก่ออาชญากรรมเกี่ยวกับยาเสพติดได้ง่าย

4. อาชญากรรมเกี่ยวกับยาเสพติด จะมีอิทธิพลของนักการเมืองหรือเจ้าหน้าที่บ้านเมืองให้ความคุ้มครองในการดำเนินการ การจับกุมผู้กระทำความผิดส่วนใหญ่จึงกระทำได้เฉพาะลูกมือที่เป็นผู้ลงมือกระทำความผิด

3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ

3.2.1 งานวิจัยในประเทศ

กรมราชทัณฑ์ กระทรวงมหาดไทย (2521: 54) ปัญหายาเสพติดในเรือนจำและทัณฑสถาน ผลการวิจัยพบว่า สภาพการณ์ภายในเรือนจำมีส่วนส่งเสริมให้ผู้ต้องขังส่วนหนึ่งเสพยาเสพติดต่อเนื่องกันอยู่ในระหว่างต้องโทษ ผู้ต้องขังคดียาเสพติดมีอัตราการเสพยาเสพติดระหว่างถูกคุมขังสูงกว่าผู้ต้องขังคดีอื่นๆ และผู้ต้องขังที่เสพยาเสพติดส่วนใหญ่เป็นผู้ต้องประเภตเด็ดขาด ส่วนกรณีการลักลอบนำยาเสพติดเข้ามาในเรือนจำนั้น มีหลายวิธีด้วยกัน แต่ที่ทำกันมากที่สุด คือ การนำเข้าทางห้องเยี่ยมญาติ และโดยการซุกซ่อนมากับสิ่งของทางพัสดุไปรษณีย์ ทางประตูเรือนจำ และกำแพงเรือนจำ ตามลำดับ ผู้นำยาเสพติดเข้าเรือนจำส่วนมากเป็นญาติ รองลงมาคือ ผู้ต้องขัง และเจ้าพนักงานเรือนจำ โดยใช้บุหรี่เป็นตัวกลางแลกเปลี่ยนซื้อขายกันมากที่สุด

กองบำบัดรักษา สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (2524: 54) ยาเสพติดที่นิยมใช้กันในโรงเรียน คือ กัญชาและผงขาว ตามลำดับ ที่เรือนจำกลางอุดรธานีมียาเสพติดที่แพร่กระจายมากคือ กัญชา รองลงมา คือ ยาม้า เริ่มใช้ในปี 2519 หรือก่อนนั้น ในปี 2520 – 2523 มีผู้ใช้จำนวนพอๆ กัน และไม่มีผู้เริ่มใช้ในปี 2524 เลยเช่นเดียวกับเรือนจำกลางนครราชสีมา ส่วนที่เรือนจำกลางอุบลราชธานีใช้ผงขาวมากที่สุด รองลงมาคือกัญชา พื้นที่ที่ได้ตัวยาอยู่จังหวัดเดียวกับที่ตั้งเรือนจำ นอกจากนั้นยังพบว่าผู้ต้องโทษมีการเสพยาเสพติดในเรือนจำ โดยการลักลอบส่งจากภายนอก หรือติดต่ออุปกรณ์ในการฝักอาชีพ เช่น ทินเนอร์ โดยสังเกตจากผู้ต้องโทษไปสมัครทำงานในโรงเรียนที่มีการใช้ทินเนอร์อยู่เสมอ

วุฒิ เหล่าสุนทร (2524: 55) ยาเสพติดมีความสัมพันธ์กับอาชญากรรมที่เกิดขึ้น และเป็นเหตุที่ก่อให้เกิดอาชญากรรมมากกว่าสาเหตุอื่นใดทั้งหมด

ปัญญา วรรณสถิตย์และคณะ (2525: 55) พบว่า สถานีบริการน้ำมันมีการลักลอบจำหน่ายยาม้าในทุกจังหวัด ยกเว้นกรุงเทพมหานคร ยาม้าที่ลักลอบจำหน่ายมี 15 ชนิด สัญลักษณ์และอักษรย่อที่พบคือ ชนิดเป็นรูปหัวม้าและตัวอักษร London ชนิดรูปตัวอักษร Shor 's และรูปตัวอักษร TABLOID BRAND แต่ที่แพร่หลาย คือ ตัวอักษร London สีของยาม้า 4 สีคือ ขาว เหลืองอ่อน น้ำตาล และสีขาวมีกระสีฟ้า

ไชยยศ เหมะรัชตะและคณะ (2526: 55) พบว่า ผู้ติดยาเสพติดจะก่ออาชญากรรมประเภทเกี่ยวกับทรัพย์สินมากที่สุด รองลงไปเป็นความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย ผู้ที่เป็นภัยต่อสังคมมากที่สุดคือ ผู้ผลิตยาเสพติด

กิ่งแก้ว เกษโกวิท และคณะ (2531: 55) พบว่า ผู้ต้องโทษทุกรายใช้ยาเสพติดมาแล้วเกินกว่า 1 ชนิด โดยจะเริ่มจากที่มีอันตรายน้อยก่อน และจะเปลี่ยนมาใช้ยาที่มีอันตรายมากขึ้นตามลำดับ ในที่สุดทุกรายจะเป็นผู้ค้ายาเสพติดเสียเอง สถานที่ที่นิยมซื้อขายมากที่สุดของภาคอีสาน คือ ย่านที่อยู่อาศัย ไม่ว่าจะเป็นเขตอำเภอเมือง หรือนอกเขตอำเภอเมืองก็ตาม

ชำนาญ สุวรรณรักษ์ (2531: 55) ยาเสพติดเป็นสาเหตุในการประกอบอาชญากรรมอย่างหนึ่ง แต่มีความสัมพันธ์กับการประกอบอาชญากรรมโดยทั่วๆ ไปน้อยมาก อิทธิพลสำคัญที่ทำให้มีการเสพยาเสพติด คือ การแพร่ระบาดของยาเสพติด ความไม่รู้ในคุณและโทษของยาเสพติดในการป้องกันและปราบปราม แม้จะได้ผลในระดับหนึ่ง แต่ก็ไม่สามารถหยุดยั้งปัญหายาเสพติดลงได้ เนื่องจากการแพร่ระบาดจากบริเวณสามเหลี่ยมทองคำที่นอกการควบคุมของไทย การลักลอบผลิต การค้ายาเสพติดในรูปต่างๆ ความไม่รู้ของประชาชนเกี่ยวกับยาเสพติด ความสามารถของเจ้าหน้าที่ที่จำกัด ขาดอุปกรณ์ที่ดี การบริหารงาน ขาดเอกภาพ อำนาจในการสืบสวนจำกัด และได้รับความร่วมมือจากองค์กรภาคเอกชนน้อย

วราวุธ ภูรินสิทธิ์ (2531: 56) ในด้านความสัมพันธ์กับการกระทำผิด พบว่าผู้ติดยาเสพติดกระทำผิดมากกว่าผู้ที่ไม่ติดยาเสพติดในทุกประเภทความผิด ผู้ติดยาเสพติดจะลักทรัพย์จากบ้านตนเองและทะเลาะวิวาทโดยไม่ใช้อาวุธในสัดส่วนค่อนข้างมาก ส่วนการลักทรัพย์ผู้อื่น วิวาทโดยไม่ใช้อาวุธและความผิดทางเพศ พวกเขาก่อทำในสัดส่วนที่น้อยลงมาก

สุรเดช วงศ์บา (2524: 28) ได้กล่าวถึงปัญหายาเสพติดให้โทษว่า เป็นปัญหาของโลกใหม่ ซึ่งอุดมไปด้วยวัตถุธรรมและลัทธิวัตถุนิยม และกล่าวถึงสาเหตุอันแท้จริงที่ทำให้เกิดการเสพยาเสพติดให้โทษ คือ พลเมืองขาดความเข้าใจในวิถีทางมนุษย์ เพราะอารยธรรมทางวัตถุเจริญถึงขีดสุด อารยธรรมวัตถุนิยมทำให้เครื่องจักรกลกลายเป็นแกนกลางในการดำรงชีวิตของมนุษย์ทำให้เกิดการยึดถือเงิน วัตถุ และความสะดวกสบาย และปริมาณเป็นเครื่องวัดสถานภาพของตัวมนุษย์หมดความภาคภูมิใจและความมั่นใจในตนเอง เกิดปมด้อยต้องแสวงหาสิ่งที่มาชดเชย ส่วนการป้องกันคือ การปรับสังคมให้อยู่ในสภาพที่ดี เหมาะสมกับปัจจัยในการดำรงชีพ และอารยธรรมใหม่ เราไม่ปฏิเสธแต่จะไม่ยอมรับทั้งหมด นอกจากนั้น การพัฒนาจิตใจและการสร้างความสมบูรณ์ของการเป็นมนุษย์ยิ่งกว่าการพัฒนาทางด้านวัตถุ

ชวลิต ยอดมณี และคณะ (2534: 16) กล่าวถึงสภาพแวดล้อมที่จะนำไปสู่การติดยาเสพติดและการก่ออาชญากรรมว่า ปัจจุบันนี้ปัญหายาเสพติดที่เกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นปัญหาการลักลอบค้ายาเสพติด หรือเสพยาเสพติดประมาณครึ่งหนึ่งของปัญหาทั้งหมด เกิดขึ้นในกรุงเทพมหานคร และเพิ่มมากขึ้นทุกปี จากสถิติการจับกุมคดียาเสพติดของกรุงเทพมหานคร ในปี 2530 พบว่ามีคดีถึง 17,399 คดี คิดเป็นร้อยละ 48.55 ของคดียาเสพติดที่เกิดขึ้นทั่วประเทศ และในปี 2532 มีคดีถึง 29,433 คดี คิดเป็นร้อยละ 48.60 ของคดียาเสพติดที่เกิดขึ้นทั่วประเทศ ซึ่งคดีเหล่านี้ส่วนใหญ่จะเกิดขึ้นในแหล่งชุมชนแออัด ซึ่งมีอยู่มากกว่า 1,501 แห่ง ตั้งกระจายอยู่ตามเขตต่างๆ ทั้งกรุงเทพมหานคร ที่เป็นเช่นนี้เพราะชุมชนแออัด เป็นพื้นที่ที่ยังขาดการจัดระบบสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ทั้งทางด้านสาธารณูปโภค อุปโภค บ้านเรือนปลูกติดกัน ใต้ถุนบ้านเป็นน้ำคร่ำมีทางเดินคบๆ ติดต่อกันเป็นจำนวนมาก ทำให้สะดวกในการซุกซ่อนยาเสพติดตลอดจนลักลอบเสพยาเสพติด ดังนั้น ในบริเวณที่เป็นแหล่งชุมชนแออัดจึงมักเป็นแหล่งที่เกิดปัญหายาเสพติด และอาชญากรรมต่างๆ เช่น การลักเล็กขโมยน้อย การฉกชิงวิ่งราว เป็นต้น

พีระศักดิ์ ศรีฤาชา และคณะ (2536: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาการใช้ยาม้าในกลุ่มคนขับรถบรรทุกหนัก โดยมีจุดมุ่งหมายของการวิจัย คือ ศึกษาอุบัติเหตุจากการใช้ยาม้าในกลุ่มคนขับรถบรรทุกหนักและเพื่อให้ทราบถึงสภาพของการทำงานของคนขับรถบรรทุกหนักในการใช้ยาม้า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็น คนขับรถบรรทุกหนัก โดยมีต้นทางระหว่างกรุงเทพกับจังหวัดต่างๆ ในภาคอีสาน 5 จังหวัด คือ ขอนแก่น นครราชสีมา มหาสารคาม ร้อยเอ็ด และอุดรธานี ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่างมาจากการสุ่มโดยบังเอิญจำนวน 112 คน ในช่วงปี 2530-2531 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลในการแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ยร้อยละ ผลการวิจัยปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างที่กินยาม้า มีร้อยละ 66.67 ระบุว่ายาม้ามีอันตราย

ต่อสุขภาพละมีเพียงร้อยละ 12.22 ที่คิดว่าจะเลิกกินยาฆ่าได้ ปัจจัยประกอบที่เกี่ยวข้องกับการใช้ยาฆ่า คือ การขับรถคนเดียวไม่มีเพื่อนร่วมทาง การขับรถเที่ยวนานเกินไป และการขาดการพักผ่อนอย่างเพียงพอ

ไชยยศ เหมะรัชตะ (2526:1) ศึกษาปัญหายาเสพติด: การศึกษาวิเคราะห์การศึกษาในแง่กฎหมาย ซึ่งมีปัญหาเสพติดเป็นปัญหาสังคมที่สำคัญหนึ่งในปัจจุบัน ทุกวันนี้ประเทศไทยจะต้องเสียงบประมาณเป็นจำนวนมาก เพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหานี้รวมทั้งทรัพยากรในด้านอื่นๆ มาช่วยกันเพื่อการนี้ รัฐบาลได้ใช้ความพยายามทุกวิถีทางทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศ ร่วมมือกับนานาชาติด้วยความตระหนักดีว่าปัญหาเสพติดอาจมีส่วนชักนำให้เกิดปัญหาสังคมหมุนเวียน เช่น ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาวัยรุ่น ปัญหาโสเภณีช่องโหว่ และการพนัน เป็นต้น ซึ่งปัญหาดังกล่าวมีความกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของประเทศ ความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน ตลอดจนจนถึงด้านเศรษฐกิจด้วย

สุวิทย์ รุ่งวิสัย (2523: บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยลักษณะของผู้ต้องขังเกี่ยวกับยาเสพติดในเรือนจำกลางเชียงใหม่ เป็นการศึกษาที่มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาสิ่งแวดล้อม ปัจจัยลักษณะชุมชน วิธีการรักษา การหลีกเลี่ยงกฎหมาย และวิธีการที่เหมาะสมที่เป็นประโยชน์ในการแก้ปัญหายาเสพติดให้โทษ สถานที่ในการวิจัย 2 แห่ง คือ ภายในและภายนอกเรือนจำกลางจังหวัดเชียงใหม่ และวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ จากการสำรวจสภาพ และการอยากทดลองเป็นปัจจัยที่สำคัญทำให้คนกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

กรมราชทัณฑ์ กระทรวงมหาดไทย (2521: 75) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัญหาเสพติดในเรือนจำและทัณฑสถาน พบว่าผู้ต้องขังชายเสพติดเพราะถูกเพื่อนชวน

ไชยยศ เหมะรัชตะ และคณะ (2525: 81) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัญหาเสพติดที่มีผลต่อความปลอดภัยในชีวิตร่างกาย และทรัพย์สินของชาวกรุงเทพมหานคร พบว่า สาเหตุของการเสพยาเสพติดให้โทษทางด้านสิ่งแวดล้อมและสภาพปัญหาสังคม คือ การชักจูงจากเพื่อนฝูงหรือเกิดจากการถูกล่อลวง เกิดจากครอบครัวและผู้ปกครอง โรงเรียนและการศึกษา

พูลศักดิ์ สัมภาวะผล (2524: 78) ได้ทำการวิจัยเรื่องลักษณะผู้ต้องขังเกี่ยวกับยาเสพติดในเรือนจำกลางเชียงใหม่ พบว่า มีผู้จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มากที่สุดและแหล่งที่ผู้ต้องโทษได้รับยาเสพติดได้จากเพื่อนเป็นอันดับแรก

โสภา ชูพิชัยกุล และคณะ (2528: 31) ผู้ติดยาเสพติดส่วนใหญ่เป็นบุตรคนที่ 2 หรือคนที่ 1 ในครอบครัว ได้รับการเลี้ยงดูแบบตามใจโดยไม่มีเหตุผล ระดับการศึกษาจบมัธยมศึกษา อาชีพรับจ้าง มีรายได้น้อยกว่า 3,000 บาท ยาเสพติดที่ใช้ครั้งแรก คือ เฮโรอีน กัญชาหรือฝิ่น แหล่งรายได้ที่ใช้ซื้อยาเสพติดมารายได้ของผู้เสพเอง การเสพยาจะเสพวันละ 3 ครั้ง

สำนักวิจัย สถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์ (2530: 41) ทศนคติเกี่ยวกับยาเสพติดของคนหนุ่มสาวไทย พบว่า เหตุจูงใจที่ทำให้เสพยาเสพติดครั้งแรกส่วนใหญ่เนื่องมาจากความอยากทดลอง รองลงมา ได้แก่ เพื่อนหรือญาติเป็นผู้ชักชวน และมีเรื่องกลุ้มใจในปัญหาชีวิต โดยเฉพาะปัญหาครอบครัวจากเหตุจูงใจดังกล่าวเมื่อพิจารณาไปถึงสาเหตุจะพบว่ามาจากสาเหตุ 2 ประการ คือ สาเหตุด้านบุคลิกภาพ ซึ่งเป็นความอ่อนแอ อ่อนไหวทางด้านจิตใจและอารมณ์ของผู้ติดยาเสพติด และสาเหตุทางด้านสังคม โดยเฉพาะจากความสัมพันธ์ภายในครอบครัวที่ไม่ราบรื่น ซึ่งสาเหตุหลังพบมากในเพศหญิง

3.2.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

เทเลอร์ (Taylor. 1974: 14) ได้ศึกษาข้อมูลจากผู้ต้องขังในคดียาเสพติดที่อยู่ในเรือนจำของเมืองดีทรอยท์ พบว่า ผู้ต้องขังคดีดังกล่าวส่วนใหญ่จะเป็นชายอายุต่ำกว่า 30 ปี และเคยมีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินมาก่อน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ผู้กระทำผิดในคดีค้ายาเสพติด (ส่วนใหญ่รายย่อย) จะถูกผลักดันจากปัญหาด้านเศรษฐกิจและอยู่ในวงการของอาชญากรรมมาก่อนหรือเคยเป็นคนคุกมาก่อน อีกนัยหนึ่งคนที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับ การขายยาเสพติดจะเป็นพวกที่มีภูมิหลังทางอาชญากรรมมาก่อน ไม่ใช่คนที่ไม่เคยมีประวัติมาก่อนแล้วถูกชักจูงให้ไปจำหน่ายยาเสพติด

พิวฟรี (Pelfrey. 1991: 14) ได้ศึกษาลักษณะของผู้ต้องขังที่เป็นผู้ค้ายาเสพติดในเรือนจำนอร์ทแคโรไลนา โดยแยกผู้ค้ายาเสพติดออกเป็น 4 ประเภท

1. ผู้ค้ายาเสพติดที่เคยต้องโทษมาก่อน
2. ผู้ค้ายาเสพติดที่เคยถูกจับในความผิดเกี่ยวกับการประทุษร้ายต่อร่างกายมาก่อน
3. ผู้ค้ายาเสพติดที่เคยถูกจับในความผิดเกี่ยวกับการประทุษร้ายต่อทรัพย์สินมาก่อน
4. กลุ่มผู้ค้ายาเสพติดที่ไม่เคยมีประวัติเกี่ยวข้องกับการอาชญากรรมมาก่อนพบว่า การกระทำผิด

(รายย่อย) ในคดีค้ายาเสพติด (โคเคน) ส่วนใหญ่จะมีประวัติการกระทำผิดในคดีประทุษร้ายต่อชีวิต ร่างกาย หรือต่อทรัพย์สินมาก่อน แต่ร้อยละ 80 ไม่เคยทำผิดในคดีค้ายาเสพติดมาก่อน โดยเฉลี่ยแล้วจากกลุ่มประชากร 802 ราย พบว่า เคยถูกจับกุมโดยเฉลี่ย 2.6 ครั้ง ถูกจำคุกรับโทษจริงในเรือนจำโดยเฉลี่ยในปี 1989 เท่ากับ 7.1 ปี และปี 1990 ค่าเฉลี่ยลดลงเหลือ 5.8 ในขณะที่ร้อยละ 71 เป็นผู้มีพื้นฐานยากจน และอาศัยอยู่ในเมือง

บอสซอด (Bossord. 1988: 45 – 59) ได้ชี้ให้เห็นว่า กลุ่มคนที่เกี่ยวข้องกับการค้ายาเสพติดมีหลายประเภท คนที่ปลูกพืชที่จะมาทำยาเสพติดเป็นพวกยากจน ในขณะที่กลุ่มผู้ผลิตเป็นกลุ่มนายทุน โดยเชื่อมโยงกับผู้ค้ารายใหญ่ซึ่งเกี่ยวข้องกับองค์กรอาชญากรรม ส่วนผู้ชนและผู้ค้ารายย่อยจะมีทั้งผู้เสพยาเสพติดและเสพยาเสพติดปะปนกัน ในการดำเนินการค้ายาเสพติดจะมีคนกลางหรือนายหน้าทำหน้าที่เป็นคนประสานงาน ซึ่งส่วนใหญ่พวกนี้จะเคยมีประวัติอาชญากรรมมาก่อน แต่จะมองว่าเป็นนักธุรกิจที่มุ่งแสวงหากำไรจากการค้ายาเสพติด ทั้งนี้ โดยมีมูลเหตุจูงใจตรงกันในการทำ ธุรกิจ คือ แสวงหาเงิน แต่เนื่องจากกลุ่มคนกลางไม่ได้เข้าไปเกี่ยวข้องในการขน ลำเลียง หรือจำหน่ายยาเสพติดโดยตรง การใช้มาตรการทางกฎหมายจัดการกับพวกนี้จึงทำได้ยาก

บาส และคณะ (Bass, et. al.1971: 68) เป็นผู้ที่ได้ศึกษาถึงความสัมพันธ์ของยาเสพติดกับอาชญากรรม โดยได้ศึกษาผู้ต้องหาที่ถูกคุมขังในตารางจำนวน 150 คน ผลปรากฏว่า มีผู้ต้องหา 47 % เป็นผู้ติดยาเสพติด คือ เสพบ่อยๆ และ 21% เป็นพวกเสพนานๆ ที่เหลือเป็นพวกที่ไม่เสพยาคิดเป็น 68 % พวกที่เสพยาเสพติด 68 % นั้นพบว่า เป็นผู้ที่กระทำผิดในคดีเกี่ยวกับทรัพย์สินมากกว่าพวกที่ไม่เสพ นอกจากนี้ เฮอร์ไอนยังถูกจับกุมในคดีการครอบครอง หรือซื้อขายยาเสพติดและความผิดฐานลักทรัพย์ ในขณะที่พวกที่ไม่ติดยาเสพติดจะถูกจับกุมในคดีปล้น และทำร้ายร่างกาย

เอคเคอร์แมนและคณะ และบาส และคณะ (Eckerman ,et al and Bass ,et. al .1976: 68) ศึกษาจากผู้ถูกจับกุม Barton หันมาศึกษาจากผู้ต้องขัง โดยได้ศึกษาผู้ต้องขังในเรือนจำของรัฐต่างๆ จำนวน 10,400 คน พบว่า 30 % ของผู้ต้องขังดังกล่าวเคยเสพเฮโรอินมาก่อน เมื่อนำผู้ต้องขังกลุ่มที่เคยเสพเฮโรอินมาก่อนไปเปรียบเทียบกับผู้ต้องขังที่ไม่เคยเสพเฮโรอินมาก่อน พบว่า 25 % ของผู้ต้องขังที่เคยเสพเฮโรอินมาก่อน ต้องโทษในคดีปล้นทรัพย์สิน ในขณะที่ 20 % ของผู้ต้องขังที่ไม่เคยเสพเฮโรอินมาก่อนต้องโทษในคดีปล้น

ทรัพย์และผู้ต้องขังที่เคยติดเฮโรอีนมาก่อนต้องโทษในคดีเกี่ยวกับชีวิตและร่างกายเพียง 14% เมื่อเปรียบเทียบกับผู้ต้องขังที่ไม่เคยเสพยาซึ่งมีถึง 35 %

กรีนเบอร์ และ แอดเลอร์ (Greenber and Alder. 1974: 69) ได้ทบทวนวรรณกรรมหรือผลงานวิจัยนับตั้งแต่ปี 1920 ถึง 1974 พบว่า ในช่วงปี 1920 – 1940 การวิจัยหลายเรื่องไม่พบว่าผู้ติดยาเสพติดมีประวัติการกระทำผิดมาก่อนการติดยาเสพติด แต่ในระยะหลังการวิจัยหลายเรื่องพบในทางตรงกันข้าม คือ ผู้ติดยาเสพติดส่วนใหญ่จะเคยมีประวัติการกระทำผิดมาก่อน

เทเลอร์ และ ออลไบรท์ (Taylor and Allbright. 1981: 70) ศึกษาผู้เสพยาเฮโรอีน 1,328 คน เพื่อดูว่ามีการเสพยาก่อนเข้าเกี่ยวข้องกับอาชญากรรมหรือไม่ และเพื่อดูว่าความสัมพันธ์ของการเสพยาเฮโรอีนกับอาชญากรรมประเภทต่างๆ พบว่าผู้เสพยาจะเข้าไปเกี่ยวข้องกับอาชญากรรม (ที่ไม่เกี่ยวกับยาเสพติด) มาก่อนที่จะเสพยาเฮโรอีนเนื่องจากไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างอายุที่เริ่มเสพยากับอายุที่กระทำผิดครั้งแรก

อินเซียดี (Inciardi. 1980: 75) วิเคราะห์กลุ่มผู้ติดยาเฮโรอีน พบว่าแทบจะทั้งหมดจะประกอบอาชญากรรมมาก่อน สรุปอาชญากรรมมาก่อนการเสพยาเฮโรอีน โดยให้เหตุผลว่าเกณฑ์อายุเฉลี่ยในการกระทำครั้งแรก 14.2 ปี และอายุเฉลี่ยที่เริ่มเสพยาเฮโรอีน 16.8 ปี เช่นเดียวกับพวกที่เสพยากัญชา โคเคน มีอายุเฉลี่ยเมื่อเริ่มกระทำผิดครั้งแรก 13 ปี และเริ่มเสพยาเมื่อ 14.3 ปี และสรุปว่าความสัมพันธ์ระหว่างอาชญากรรมและยาเสพติดอาจจะให้ผลต่างกันในกลุ่มต่างๆ กัน

โจแฮนสัน และ บีเจอร์เวอร์ (Johansson and Bjerver. 1982: 106) ศึกษาเสพยาเสพติด สภาพสังคมและอาชญากรรมในกลุ่มผู้ต้องขังระหว่างพิจารณา – ใต้สวน จำนวน 500 คน ในกรุง สตอกโฮล์ม (Stockholm) พบว่า 56 % ของผู้ที่ติดยาและสุราที่มีการเสพยาก่อนประกอบอาชญากรรมก่อน และ 38% ประกอบอาชญากรรมก่อนติดยา

สแตนตัน (Stanton. 1969: 145) ศึกษาผู้อยู่ระหว่างการพักลงโทษ 150 คน ที่เคยมีประวัติยาเสพติดมาก่อน พบว่ามีผู้ได้รับการพักการลงโทษ 108 คน เคยถูกจับกุมครั้งแรกก่อนเสพยาเสพติด และ 27 คน เสพยาเสพติดก่อนถูกจับกุมครั้งแรก ส่วนอีก 15 คน กำลังเสพยาเสพติดขณะที่ถูกจับกุม อย่างไรก็ตามการใช้เกณฑ์เรื่องการถูกจับกุมเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาว่า เป็นการประกอบอาชญากรรมนั้นยังขาดความแน่นอน เพราะอาจมีการประกอบอาชญากรรมโดยไม่ถูกจับก็ได้

แมค โกลธลิน และคณะ (Mc Glothlin , et al. 1978: 124) เป็นอีกคนหนึ่งซึ่งศึกษาวงจรชีวิตของผู้ติดยาเสพติด ร้อยละ 80 ของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเคยถูกจับกุมในความผิดอาญาก่อนติดยาเสพติด ในขณะที่แชมเบอร์ และคณะ (Chambers, et al. : 1968) ก็พบลักษณะเดียวกัน กล่าวคือ ในการศึกษาผู้ติดยาเสพติดที่เป็นคนผิวดำกลุ่มหนึ่ง พบว่ากลุ่มตัวอย่างเกือบทั้งหมดถูกจับกุมในคดีความผิดอาญาก่อนที่จะเสพยาเสพติด อย่างไรก็ตามมีการศึกษาวิจัยบางเรื่องพบว่าผู้ติดยาเสพติดส่วนใหญ่ไม่เคยมีประวัติการกระทำผิดมาก่อนที่การวิจัยของ นูโค และ ดูปองต์ (Nurco and Dupont.1977) สรุปว่า หากจะมีความสัมพันธ์แล้ว ความสัมพันธ์ระหว่างการเสพยาเสพติดกับการประกอบอาชญากรรมรุนแรงนั้นมีอยู่น้อยมาก แต่ภายหลังจากที่ติดยาเสพติดแล้วการประกอบอาชญากรรมจะเพิ่มมากขึ้น

แพร์ และ แจคสัน (Pair and Jackson. 1970: 71) ได้สัมภาษณ์ผู้ติดยาเสพติด 50 คน ที่พักอยู่ในบ้านกึ่งวิถีในกรุงวอชิงตัน ดี ซี เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างอาชญากรรมกับยาเสพติดพบว่า ผู้ติดยาเสพติดทั้ง 50 คน เคยประกอบอาชญากรรมก่อนที่จะติดยาเสพติด แต่หลังจากที่ติดยาเสพติดแล้วการประกอบอาชญากรรมเพิ่มขึ้น

ซัทเธอร์แลนด์ (Sutherland . 1970 : 169 – 173) ซึ่งชี้ให้เห็นว่าอาชญากรรมพื้นฐานเกี่ยวกับความไม่เป็นระเบียบของสังคม ซึ่งมีผลมาจากกระบวนการทางสังคมของการเปลี่ยนแปลงการแข่งขันซึ่งมีผลย้อนให้เกิดความแตกต่างกันในการคบค้า และบุคคลก็คบค้าสมาคมแตกต่างกันไปตามค่านิยมทางสังคม และแบบแผนพฤติกรรมที่ต่างกัน และแบบแผนพฤติกรรมที่ต่างกัน (จิรุจี้ พรหมโบล . 2530 : 14 – 18)

บองเจอร์ (Bonger) กล่าวว่า ภาวะทางเศรษฐกิจมีส่วนสัมพันธ์หรือเป็นปัจจัยผลักดันให้คนกระทำผิด (Economic Determinism) ซึ่งหากสังคมใดมีความยากจนมาก สังคมนั้นวันจะมีปัญหาทางอาชญากรรมมากขึ้น ในการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดนั้น ผู้ที่มียาเสพติดไว้จำหน่ายหรือเป็นผู้เสพยาเสพติดก็เพราะความยากจนจึงกระทำความผิด เพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพย์สินเงินทองในการดำรงชีวิตตน ส่งผลให้เกิดการเสพยามากขึ้นและอาชญากรรมจะมีมากขึ้นในสังคมแบบนายทุน ที่คบหากันเพื่อผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ ชนชั้นนายทุนและพ่อค้าก็จะแสวงหากำไรให้ได้มากที่สุด ดังนั้น จะทำให้เกิดความยากจนมากขึ้นกับชนชั้นกรรมาชีพ และสร้างความร่ำรวยให้แก่ชนชั้นนายทุน ภาวะทางเศรษฐกิจเป็นปัจจัยที่ทำให้คนกระทำผิดหรือความยากจน คือ มูลเหตุแห่งอาชญากรรม (สุวิทย์ รุ่งวิสัย. 2523: 89)

พอลสัน (Paulson. 1971: 5455 – 5456 – B) ได้ทำการศึกษานักศึกษาที่ใช้ยาเสพติดให้โทษ และนักศึกษาที่ใช้ยาเสพติดให้โทษ ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการสำรวจทัศนคติเกี่ยวกับการใช้ยาเสพติดให้โทษ และเหตุผลการใช้ยาเสพติดให้โทษ ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับตนเอง แรงจูงใจ เกี่ยวกับความสำเร็จและความล้มเหลว การเห็นคุณค่าของตนเอง ความสัมพันธ์ในครอบครัว กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาจำนวน 164 คน ซึ่งเรียนวิชาเอกพลศึกษาในมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในนิวยอร์ก ยาเสพติดที่ศึกษา คือ กัญชา เฮโรอีน แอล. เอส. ดี (L.S.D.) แอมเฟตามีนและยาที่ทำให้ประสาทหลอน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระหว่างนักศึกษาที่ใช้ยาเสพติดให้โทษ กับนักศึกษาที่ใช้ยาเสพติดให้โทษในด้านบรรยากาศในครอบครัว กล่าวคือ ผู้ที่ติดยาเสพติดให้โทษสัมพันธ์ในครอบครัวเห็นห่าง ขาดความสัมพันธ์ที่ดี มีความรักความอบอุ่นน้อยกว่ากลุ่มที่ไม่ใช้ยาเสพติดให้โทษ

4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเรือนจำกลางคลองเปรม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร

เรือนจำกลางคลองเปรม เดิมเป็นเรือนจำชั่วคราว ตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2487 ต่อมาเมื่อปี 2502 ได้เปลี่ยนเป็นสถานฝึกอบรมและฝึกวิชาชีพลาดยาว สำหรับอบรมและฝึกวิชาชีพบุคคลที่มีนิสัย และความประพฤติเป็นอันธพาล

เมื่อปี 2503 เรือนจำกลางคลองเปรมเดิมที่ถนนมหาไชย (ปัจจุบันเป็นสวนรมณีนาค) มีผู้ต้องขังแออัดมาก กระทรวงมหาดไทยจึงตั้งเรือนจำชั่วคราวขึ้นที่บริเวณกำแพงสถานที่แห่งนี้อีก โดยแบ่งเป็นสถานอบรมและฝึกวิชาชีพส่วนหนึ่ง เรือนจำชั่วคราวลาดยาว สังกัดเรือนจำกลางส่วนหนึ่ง

ปี พ.ศ. 2513 กระทรวงมหาดไทย ได้กำหนดอาณาเขตเป็นเรือนจำชั่วคราวลาดยาว แบ่งแยกจากสถานอบรมและฝึกวิชาชีพ เป็นการแน่นอนและย้ายผู้ต้องขังจากเรือนจำกลางคลองเปรม ถนนมหาไชยมาคุมขังเรือนจำใหม่นี้ และปี พ.ศ. 2515 กระทรวงมีคำสั่งยกขึ้นเป็นเรือนจำกลางคลองเปรม ส่วนที่เดิมเป็นเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร

หน้าที่และความรับผิดชอบ

เรือนจำกลางคลองเปรม มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการควบคุม และฝึกวิชาชีพผู้ต้องขังให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาลและคำสั่งลงโทษของผู้มีอำนาจตามกฎหมาย ตามขั้นตอนและวิธีการกำหนดไว้ในประมวลกฎหมายอาญา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาดังนี้

1. ผู้ต้องขังคดีอุกฉกรรจ์ ซึ่งมีกำหนดโทษไม่เกิน 30 ปี และผู้ต้องขังที่มีพฤติกรรมไม่น่าไว้วางใจที่ย้ายมาจากเรือนจำและทัณฑสถานต่างๆทั่วราชอาณาจักร
2. ผู้ต้องขังชาวต่างประเทศ ที่มีกำหนดโทษไม่เกิน 30 ปี
3. ผู้ต้องขังป่วย ที่ย้ายมาจากเรือนจำและทัณฑสถานทั่วราชอาณาจักร เพื่อรับการบำบัดรักษาที่ทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์
4. รับตัวผู้ต้องขังที่ย้ายระบายนความแออัดยัดเยียดมาจากเรือนจำและทัณฑสถานต่างๆ

การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังในเรือนจำ

การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังในเรือนจำกลางคลองเปรมได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช 2479 ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและได้พยายามปฏิบัติ ตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำต่อผู้ต้องขังขององค์การสหประชาชาติโดยอนุโลมเท่าที่กำลังเงิน งบประมาณ ประเพณี วัฒนธรรม และสถานการณ์ของประเทศจะอำนวย ภารกิจปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้สำนึกผิด มีความพร้อมที่จะประพฤติดนเป็นพลเมืองดีสามารถประกอบอาชีพสุจริต และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ด้วยดีในสังคมภายหลังที่พ้นโทษไปจากเรือนจำแล้วด้วยการจัดการศึกษาอบรม การฝึกวิชาชีพตลอดจนสวัสดิการด้านต่างๆ แก่ผู้ต้องขังตามความเหมาะสม

การบริหารงานเรือนจำกลางคลองเปรม

การบริหารงานเรือนจำกลางคลองเปรมแบ่งออกเป็น 3 ส่วน กับอีก 1 ฝ่ายคือ

1. ส่วนควบคุมผู้ต้องขัง รับผิดชอบเกี่ยวกับการวางแผน และดำเนินการด้านการควบคุมผู้ต้องขัง การรักษาการณ์บริเวณเรือนจำ การป้องกันการลักลอบนำสิ่งของต้องห้ามเข้า-ออก เรือนจำโดยแบ่งเป็นฝ่ายดังนี้

1.1 ฝ่ายรักษาการณ์ ดำเนินการวางแผน การจัดและพัฒนาระบบงานรักษาการณ์เรือนจำ การป้องกันการลักลอบนำสิ่งของต้องห้ามเข้า-ออกเรือนจำ

1.2 ฝ่ายควบคุมกลาง ดำเนินการวางแผนกำหนดจุดควบคุมและควบคุมผู้ต้องขังให้ปฏิบัติตามระเบียบวินัยของเรือนจำ พิจารณาความดีความชอบแก่ผู้ต้องขัง เสนอความเห็นเกี่ยวกับการเลื่อน-ลดชั้นการลงโทษทางวินัย คัดเลือกผู้ต้องขังเพื่อจ่ายนอก รวมทั้งคัดเลือก ผู้ต้องขังให้ไปอยู่ในแดนต่างๆ ตลอดจนสอดส่องดูแลให้แต่ละแดนควบคุมผู้ต้องขังให้อยู่ในระเบียบวินัย และปฏิบัติภารกิจประจำวันตามระเบียบของเรือนจำ

2. ส่วนพัฒนาผู้ต้องขัง รับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมตรวจสอบการจัดทำทะเบียนประวัติผู้ต้องขัง การกขดำเนินงานด้านทัณฑปฏิบัติ การคุมประพฤติ การให้การศึกษาทั้งวิชาสามัญและวิชาชีพการใช้แรงงาน การฝึกวิชาชีพผู้ต้องขังรวมทั้งการบริหารเงินทุนผลประโยชน์จากการฝึกวิชาชีพ โดยแบ่งเป็น

2.1 ฝ่ายทัณฑปฏิบัติ

2.2 ฝ่ายจำแนกฯ

2.3 ฝ่ายฝึกวิชาชีพ

2.4 ฝ่ายการศึกษา

3. ส่วนสวัสดิการผู้ต้องขัง การจัดสวัสดิการการให้การสงเคราะห์ในด้านต่างๆ ให้แก่ผู้ต้องขังและผู้ต้องขังและผู้ถูกคุมประพฤติ โดยแบ่งเป็น

3.1 ฝ่ายสวัสดิการฯ

3.2 ฝ่ายสงเคราะห์

4. ฝ่ายบริหารทั่วไป ดำเนินการเกี่ยวกับงานสารบรรณ งานทะเบียน เอกสารสำคัญ งานการเงิน และบัญชี งานพัสดุและอาคารสถานที่ งานการเจ้าหน้าที่และสวัสดิการ งานรับเรื่องราวร้องทุกข์ งานประชาสัมพันธ์ งานเลขานุการ รวมทั้งงานบริการและงานที่มีได้กำหนดให้เป็นหน้าที่ของฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด โดยเฉพาะศูนย์ข้อมูลเรือนจำกลางคลองเปรม

ในการฝึกวิชาชีพของผู้ต้องขังในแต่ละแดนของเรือนจำกลางคลองเปรม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร มีดังนี้

แดน 1 ฝึกวิชาชีพเกี่ยวกับโรงพิมพ์ โดยเป็นโรงพิมพ์ในการพิมพ์หนังสือ และเอกสารต่างๆ ของกรมราชทัณฑ์ ฝึกวิชาชีพเกษตรกรรม เย็บผ้า

แดน 2 ฝึกวิชาชีพเกี่ยวกับการสารตะกั่ว ผลิตภัณฑ์ไฟ เจียรไนพลอย

แดน 3 ฝึกวิชาชีพเกี่ยวกับการผลิตถ้วยโถ้ง ช่างศิลป์ เลี้ยงกล้วยไม้

แดน 4 ฝึกวิชาชีพเกี่ยวกับงานไม้ งานกลึง ผลิตดอกไม้พลาสติก

แดน 5 ฝึกวิชาชีพเกี่ยวกับการพับถุง ถักแห ผลิตเฟอร์นิเจอร์ที่ทำจากไม้

แดน 6 ฝึกวิชาชีพเกี่ยวกับการสานตะกร้า เย็บถุง ทำกรอบรูปวิทยาศาสตร์ เลี้ยงกบ

แดน 7 ฝึกวิชาชีพเกี่ยวกับเกษตรกรรม เช่น เลี้ยงสุกร เลี้ยงเป็ดและไก่ ปลาสวยงาม ปลุกไม้

ประดับ เลี้ยงปลาตก

แดน 9 ฝึกวิชาชีพเกี่ยวกับการทำดอกไม้พลาสติก ปลุกผักสวนครัว

แดนสุทกรรม เป็นแดนที่ประกอบอาหารเพื่อเลี้ยงผู้ต้องขังทั้งหมดในเรือนจำกลางคลองเปรม

แดน 13 เป็นสถานที่พักฟื้นสำหรับผู้ป่วยที่ติดเชื้อไวรัส เอช.ไอ.วี โดยไม่มีการฝึกวิชาชีพ

แดน 14 เป็นสถานที่จำแนกผู้ต้องขังที่ใกล้จะพ้นโทษ รวมทั้งเป็นแดนที่เป็นโรงเรียนสอนหนังสือผู้ต้องขังตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ศูนย์ข้อมูลเรือนจำกลางคลองเปรม มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการจัดเก็บข้อมูลประวัติผู้ต้องขังและเจ้าหน้าที่ โดยผู้ที่มีความประสงค์สามารถสอบถามข้อมูลต่างๆ ได้ดังนี้

1. การสอบถามข้อมูลผู้ต้องขัง บุคคลที่จะสามารถสอบถามข้อมูลผู้ต้องขังได้ต้องเป็นญาติของผู้ต้องขังเท่านั้น โดยจะต้องมีหลักฐานแสดงตนว่าเป็นญาติกับผู้ต้องขังจริง หรือหน่วยราชการอื่นๆ ที่ต้องการข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับผู้ต้องขัง จะต้องมีหลักฐานมาแสดงโดยมีหนังสือออกโดยหน่วยงานนั้นพร้อมทั้งในหนังสือจะต้องระบุชื่อบุคคลที่มาติดต่ออย่างชัดเจนศูนย์ข้อมูลฯ จึงจะให้บริการได้ และข้อมูลเกี่ยวกับผู้ต้องขังจะต้องเป็นข้อมูลที่ไม่ปกปิด หรือไม่ควรเปิดเผยซึ่งการเปิดเผยอาจจะทำให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการได้ เช่น มีผู้ต้องขังต้องโทษอยู่ที่เรือนจำกลางคลองเปรมนี้หรือไม่ ชั้นของผู้ต้องขัง กำหนดโทษ เป็นต้น

2. การสอบถามข้อมูลเจ้าหน้าที่ บุคคลหรือหน่วยงานที่มีความประสงค์จะสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่เรือนจำกลางคลองเปรมต้องได้รับความยินยอมหรือรับทราบจากเจ้าหน้าที่ผู้นั้นหรือได้รับการอนุมัติจากผู้บังคับบัญชาชั้นสูงของเจ้าหน้าที่ผู้นั้นก่อน

ทัศนสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์

ทัศนสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ เป็นโรงพยาบาลตั้งอยู่ในบริเวณเรือนจำกลางคลองเปรม เปิดทำการเมื่อ ปี พ.ศ. 2517

หน้าที่ต้องรับผิดชอบ

ให้บริการตรวจวินิจฉัยโรค และให้การรักษายาบาลให้แก่ผู้ต้องขังป่วยโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย

ให้บริการตรวจรักษาให้แก่ข้าราชการราชทัณฑ์ และประชาชนทั่วไป ณ แผนกผู้ป่วยนอก บริเวณสวนชมอาเขต

สถานะทางเศรษฐกิจของทัศนสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์

เนื่องจากทัศนสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ ได้ให้บริการฟรี แก่ผู้ต้องขังป่วยที่ได้มีการส่งตัวมารับการรักษาจากทั่วประเทศ จำเป็นต้องใช้งบประมาณจำนวนมากงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐจึงไม่เพียงพอ ดังนั้น ทัศนสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์จึงต้องขอรับการอนุเคราะห์จากผู้ที่มีจิตศรัทธา เช่น เวชภัณฑ์ และของใช้อื่นๆ

วิธีปฏิบัติกรณีผู้ต้องขังป่วยจำเป็นต้องซื้อยาพิเศษ

เนื่องจากทางเรือนจำกลางคลองเปรมและทัศนสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ไม่อนุญาตให้นำยาจากภายนอกที่ไม่มีใบสั่งยาจากแพทย์ของทัศนสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์เข้ามาภายในเรือนจำหรือทัศนสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ ดังนั้นหากผู้ต้องขังป่วยจำเป็นต้องซื้อยาพิเศษให้ปฏิบัติดังนี้

1. ผู้ต้องขังรับใบสั่งยาจากแพทย์ของทัศนสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์จากนั้นให้ผู้ต้องขังส่งใบสั่งยานั้นไปให้ญาติของตนเอง
2. ญาติของผู้ต้องขังนำใบสั่งยาไปซื้อยาที่แผนกผู้ป่วยนอกบริเวณสวนชมอาเขต หรือจากร้านขายยาทั่วไป
3. ในกรณีที่ญาติผู้ต้องขังป่วยได้จัดซื้อยามาจากร้านขายยาภายนอกให้ญาติผู้ต้องขังนำยาที่ได้จัดซื้อพร้อมทั้งใบสั่งยาของแพทย์มามอบให้เจ้าหน้าที่ที่แผนกนอกบริเวณสวนชมอาเขต

การเยี่ยมผู้ต้องขังป่วย

ทัศนสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ หรือแดนพยาบาลจะให้ญาติเยี่ยมผู้ต้องขังเฉพาะวันพุธและวันพฤหัสบดี เท่านั้น หากในกรณีผู้ต้องขังป่วยที่ไม่สามารถออกมารับการเยี่ยมญาติได้ทางทัศนสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์จะอนุญาตให้เข้าเยี่ยมถึงตัวได้โดยจะพิจารณาเป็นรายๆ ไปตามความเห็นของแพทย์

การเยี่ยมและการติดต่อผู้ต้องขัง

เรือนจำกลางคลองเปรม เปิดให้ญาติมิตรผู้ต้องขังเยี่ยมผู้ต้องขังตั้งแต่เวลา 09.00 น. – 15.00 น. ตามกำหนดวันดังนี้

วันจันทร์	เปิดให้เยี่ยมเฉพาะแดน 1,3,5,14, ร้านค้าสงเคราะห์
วันอังคาร	เปิดให้เยี่ยมเฉพาะแดน 4,6,14 ,สุทกรรม
วันพุธ	เปิดให้เยี่ยมเฉพาะแดน 2,3,7,9,13,14,พบ,ขังหญิง
วันพฤหัสบดี	เปิดให้เยี่ยมเฉพาะแดน 1,2,5,7,9,13,สุทกรรม,พบ
วันศุกร์	เปิดให้เยี่ยมเฉพาะแดน 4,6,ร้านค้าสงเคราะห์

หากวันเยี่ยมใดตรงกับวันหยุดราชการให้เลื่อนไปเยี่ยมในวันถัดไป
งดเยี่ยมสำหรับผู้ต้องขังที่ถูกลงโทษทางวินัย โดยถูกตัดการอนุญาตให้ได้รับการเยี่ยมจนกว่าจะครบกำหนดถูกลงโทษ

ระเบียบการเข้าเยี่ยมผู้ต้องขัง ผู้เข้าเยี่ยมจะต้อง
แต่งกายสุภาพ โดยเฉพาะผู้ชายต้องสวมกางเกงขาสั้น หญิงถ้าสวมกางเกงหรือกระโปรงต้องไม่สั้นเหนือเข่าขึ้นมา

ไม่มีอาการมีนเมา

ไม่มีอาวุธ หรือสิ่งของต้องห้าม

แสดงบัตรประจำตัวประชาชน หรือบัตรที่ทางราชการออกให้ต่อเจ้าหน้าที่เรือนจำ

รับบัตรการเยี่ยม และรอเข้าเยี่ยมตามรอบที่กำหนดให้

ผู้ที่ไม่ได้รับอนุญาตให้เข้าเยี่ยมผู้ต้องขัง

บุคคลภายนอกที่มาขอเยี่ยมหรือติดต่อผู้ต้องขัง หากมีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใดต่อไปนี้ จะไม่ได้รับอนุญาตให้เข้าเยี่ยมหรือติดต่อกับผู้ต้องขัง

1. มีเหตุอันควรเชื่อว่า ถ้าอนุญาตให้เยี่ยมหรือติดต่อกับผู้ต้องขังจะก่อการร้ายเกิดขึ้น
2. แต่งกายผิดปกตินิยมในท้องถิ่นที่เรือนจำตั้งอยู่หรือสกปรกอย่างร้ายแรง
3. ไม่มีกิจเกี่ยวข้องหรือรู้จักเป็นญาติมิตรกับผู้ต้องขัง
4. มีกิริยาวาจาไม่สุภาพ
5. ผู้ต้องขังที่พ้นโทษไปได้ไม่ถึง 6 เดือน

ผู้ใดไม่ได้รับอนุญาตให้เข้าเยี่ยม หรือติดต่อผู้ต้องขังหรือผู้ที่ได้รับอนุญาตให้เยี่ยมเยี่ยมหรือติดต่อกับผู้ต้องขัง แต่ได้กระทำความผิดข้อใดข้อหนึ่งแห่งข้อบังคับนี้เจ้าพนักงานเรือนจำมีอำนาจกักกันหรือเชิญให้ออกไปจากเรือนจำ หากขัดขืนเจ้าพนักงานเรือนจำ มีอำนาจใช้กำลังพอสมควรที่จะให้พ้นไปจากเรือนจำ

การฝากเงินให้ผู้ต้องขัง

เนื่องจากทางเรือนจำไม่อนุญาตให้ผู้ต้องขังใช้เงินสดภายในเรือนจำได้ แต่สามารถสั่งซื้อของโดยผ่านบัญชีเงินฝากได้ ทางเรือนจำได้จัดให้ผู้ต้องขังที่ทุกคนมีบัญชีอยู่กับทางเรือนจำ ญาติ ผู้ต้องขังสามารถฝากเงินในบัญชีให้กับผู้ต้องขังได้สองลักษณะคือ เงินสด หรือ เงินธนาณัติ

1. เงินสด การฝากเงินสดให้นำเงินไปฝากกับเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่รับผิดชอบรับฝากเงินโดยเฉพาะเท่านั้น ณ ห้องงานเงินฝาก ดึกอำนาจการ เจ้าหน้าที่จะมอบใบเสร็จรับเงินให้แก่ผู้ฝาก ผู้ฝากพึงตรวจสอบจำนวนเงินที่ฝาก หากไม่ถูกต้องตามความจริงให้หักทวงทันที กรุณายำนำเงินสดไปฝากกับผู้อื่นหรือเจ้าหน้าที่ที่ไม่มีหน้าที่ในการรับฝากเงินเป็นอันขาด หากเงินของท่านสูญหายทางเรือนจำจะไม่รับผิดชอบ ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น และหากท่านฝ่าฝืนลักลอบซุกซ่อนฝากเงินสดให้กับผู้ต้องขังท่านจะต้องมีความผิดตามมาตรา 45 แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479

2. เงินธนาณัติ ให้ผู้ส่งระบุชื่อ นามสกุล ของผู้ต้องขัง แตน ที่ผู้ต้องขังนั้นอยู่ให้ชัดเจน โดยส่งจ่าย ปณ. จตุจักร หรือ ปณ. งามวงศ์วาน

การฝากสิ่งของให้ผู้ต้องขัง

เพื่อเป็นการป้องกันการลักลอบซุกซ่อนนำยาเสพติด และสิ่งผิดกฎหมายเข้าไปภายในเรือนจำ ทางเรือนจำจึงไม่มีนโยบายรับฝากสิ่งของให้แก่ผู้ต้องขังซึ่งยุ่งยากต่อการตรวจสอบ เพื่อเป็นการทดแทนอำนวยความสะดวกในส่วนนี้ทางเรือนจำจึงได้จัดให้มีร้านจำหน่ายเครื่องอุปโภคบริโภคเพื่อให้ญาติสามารถซื้อฝากให้กับผู้ต้องขังในราคาที่ไม่สูงกว่าท้องตลาดโดยทางเรือนจำจะต้องส่งให้กับผู้ต้องขังภายในวันนั้น ยกเว้นแต่ในกรณีที่ เป็นเครื่องนุ่งห่มหรือของใช้ที่จำเป็นที่ทางเรือนจำไม่มีจำหน่ายให้ผู้ต้องขังที่มีญาติอยู่ในกรุงเทพฯ หรือปริมณฑลทำหนังสือขออนุญาตทางเรือนจำ หากหนังสือได้รับอนุญาตแล้วให้ผู้ต้องขังส่งหรือแจ้งทางจดหมาย ตามรายการที่ได้รับอนุญาตและญาติจะต้องจัดสิ่งของตามรายการที่ได้รับอนุญาตเท่านั้นหากจัดส่งมาเกินรายการทางเรือนจำ จะไม่อนุญาตให้นำเข้าและหากญาติผู้ต้องขังอยู่ต่างจังหวัดก็ให้ดำเนินการอย่างเดียวกัน และให้ส่งทางพัสดุได้

สิ่งของต้องห้าม

สิ่งของต้องห้ามต่อไปนี้ ห้ามนำเข้ามาหรือเก็บรักษาไว้ในเรือนจำฯ หากเจ้าพนักงานตรวจพบจะต้องมีความผิดตาม พ.ร.บ. ราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479 ซึ่งมีโทษจำคุกคือ

1. ฝิ่น กัญชา หรือยาเสพติด หรือของมีนเมาอย่างอื่น
2. สุราหรือน้ำเมา ซึ่งดื่มได้เมาอย่างสุรา
3. เครื่องอุปกรณ์ สำหรับเล่นการพนัน
4. เครื่องอุปกรณ์ในการหลบหนี
5. ศัตราวุธ
6. ของเน่าเสีย หรือของมีพิษต่อร่างกาย
7. วัตถุระเบิด หรือน้ำมันเชื้อเพลิง
8. สัตว์มีชีวิต

เงินหรือสิ่งของต้องห้ามที่นำเข้ามาในเรือนจำ โดยฝ่าฝืนบทมาตรานี้ให้ริบเป็นของแผ่นดิน

สิ่งของที่ไม่อนุญาตให้นำเข้าเรือนจำ

1. เงินสด สิ่งของมีค่า เช่น สร้อยทอง ทอง เพชร พลอย เป็นต้น
2. ผลไม้เปลือกหนา เว้นแต่เปลือกเปลือกบรรจุในภาชนะแล้ว
3. สิ่งของที่มีขนาดใหญ่และมีน้ำหนักมาก
4. ข้าวสาร อาหารสด
5. สิ่งของที่ไม่สามารถตรวจค้นได้ หรือไม่สามารถทราบว่าเป็นอะไร
6. ยารักษาโรคทุกชนิด ต้องมีใบสั่งจากแพทย์ และอยู่ในดุลพินิจของทางเรือนจำฯ
7. เครื่องใช้ไฟฟ้าทุกชนิด

การเยี่ยมญาติในงานวันพบญาติ

กรมราชทัณฑ์ได้จัดให้มีงานวันพบญาติขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ต้องขังที่มีความประพฤติดี อยู่ในระเบียบวินัยของเรือนจำได้มีโอกาสได้รับการเยี่ยมอย่างใกล้ชิดจากญาติภายในเรือนจำฯ ในลักษณะการเยี่ยมแบบถึงตัว ไม่มีสิ่งกีดขวางการสนทนาและมีโอกาสรับประทานอาหารร่วมกับญาติ อันเป็น

การสร้างความสำเร็จอันดีในครอบครัว และสร้างความอบอุ่นใจให้แก่ผู้ต้องขังรวมทั้งคลายความกังวลใจที่มีต่อกัน ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ต้องขังมีความรู้สึกที่ดีมีกำลังใจที่จะพัฒนาตนเองให้เป็นคนดีและเข้ากับสังคมทั่วไปได้ภายหลังพ้นโทษ

กรมราชทัณฑ์ จัดให้มีการเยี่ยมญาติในวันพบญาติ ปีละ 2 ครั้ง

คุณสมบัติของผู้ต้องขังที่ได้รับการเยี่ยมในวันพบญาติ

กรมราชทัณฑ์ จะเป็นผู้กำหนดคุณสมบัติของผู้ต้องขังที่ได้รับการเยี่ยมในแต่ละครั้ง ส่วนใหญ่กรมฯ จะกำหนดคล้ายคลึงกันแทบทุกครั้ง คือ

1. ผู้ต้องขังชั้นกลาง จะได้รับการเยี่ยม 1 ครั้ง ตลอดงาน โดยมีเงื่อนไข คือ
 - 1.1 ต้องโทษจำคุกตามคำพิพากษาไม่เกิน 10 ปี
 - 1.2 กระทำความผิดครั้งแรกคดีเดียว
 - 1.3 ไม่เคยถูกลงโทษทางวินัย หรืออยู่ในระหว่างการพิจารณาโทษทางวินัย
 - 1.4 มีพฤติการณ์เป็นที่น่าไว้วางใจได้
 2. ผู้ต้องขังตั้งแต่ชั้นดีขึ้นไป จะได้รับการเยี่ยมไม่เกิน 2 ครั้ง ตลอดงานวันพบญาติและมีเงื่อนไข ดังนี้
 - 2.1 ไม่เป็นผู้ถูกลงโทษทางวินัยภายหลังการจัดงานวันพบญาติครั้งที่ผ่านมา
 - 2.2 ไม่เป็นผู้ที่อยู่ระหว่างถูกลงโทษทางวินัย หรืออยู่ในระหว่างถูกตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัย
 3. ผู้ต้องขังชาวต่างประเทศ ต้องเป็นผู้ต้องขังที่ไม่อยู่ในระหว่างการพิจารณาโทษทางวินัยให้ได้รับการเยี่ยมไม่เกิน 2 ครั้งตลอดงานวันพบญาติ โดยให้ผู้เข้าเยี่ยมแจ้งความจำนงค์ ขอเยี่ยมต่อกรมราชทัณฑ์ โดยผ่านทางสถานเอกอัครราชทูต หรือสถานกงสุลและมีเงื่อนไขดังนี้
 - 3.1 ญาติซึ่งเดินทางมาเยี่ยมผู้ต้องขังจะได้รับอนุญาตให้เข้าเยี่ยมได้ 2 ครั้ง
 - 3.2 เจ้าหน้าที่สถานเอกอัครราชทูต หรือสถานกงสุล ให้เยี่ยมได้ตามความเหมาะสม
 - 3.3 อาสาสมัคร มิชชันนารี หรือตัวแทนครอบครัวเฉพาะกรณีขอเยี่ยมผู้ต้องขังที่ไม่มีญาติเดินทางมาเยี่ยมจะได้รับอนุญาตให้เยี่ยมได้ 1 ครั้ง
- ญาติที่จะเข้าเยี่ยมผู้ต้องขังในวันพบญาติ
1. จะต้องเกี่ยวข้องกับญาติกับผู้ต้องขังดังนี้ คือ ปู่ – ย่า – ตา – ยาย – ลุง – ป้า – น้า – อา , บิดา – มารดา , ภรรยา และพี่น้องรวมทั้งญาติที่กล่าวมาทั้งหมดของภรรยาผู้ต้องขัง และผู้เยาว์ที่มีอายุต่ำกว่า 15 ปี อนุญาตให้เข้าเยี่ยมได้เฉพาะบุตร หรือบุตรบุญธรรมของผู้ต้องขัง
 2. ในกรณีที่ผู้ต้องขังไม่มีญาติตามข้อ 1 ขอเข้าเยี่ยม หากมีบุคคลอื่นที่ผู้ต้องขังรู้จักมีความประสงค์ขอเข้าเยี่ยมให้เป็นดุลยพินิจของผู้บัญชาการเรือนจำฯ ในการพิจารณาอนุญาต
 3. จำนวนญาติเข้าเยี่ยมในแต่ละครั้งอนุญาตเข้าเยี่ยมได้ไม่เกิน 10 คนต่อผู้ต้องขัง 1 คน
 4. ญาติที่เข้าเยี่ยมผู้ต้องขังทุกคนจะต้องแสดงบัตรประจำตัวประชาชน หรือหลักฐานอย่างหนึ่งอย่างใดที่ทางราชการออกให้เพื่อแสดงตัว

วันและเวลาเยี่ยมในวันพบญาติ

1. เรือนจำประจำสามพันห้าร้อยห้าสิบกำหนดการจัดการจัดงานและหลักเกณฑ์การเยี่ยมฯ ให้ญาติและผู้ต้องขังทราบโดยทั่วกัน และติดประกาศรายชื่อผู้ต้องขังที่อยู่ในเกณฑ์ได้รับการเยี่ยมที่เรือนจำฯ ให้ญาติแต่ละครั้ง เพื่อญาติจะได้ตรวจรายชื่อและจองเยี่ยม
2. กำหนดเวลาเยี่ยม ให้ผู้ต้องขังได้รับการเยี่ยมวันละ 2 รอบ รอบละ 2 ชั่วโมง คือ
รอบเช้า เวลา 09.00 – 11.00 น.
รอบบ่าย เวลา 13.00 – 15.00 น.

บทที่ 3

การดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นผู้ต้องขังเด็ดขาดที่กระทำผิดฐานพระราชบัญญัติสิ่งเสพติดให้โทษ เรือนจำกลางคลองเปรม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ที่จำคุกตั้งแต่วันที่ 7 มีนาคม 2545 จำนวน 3,906 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นผู้ต้องขังเด็ดขาดที่กระทำผิดฐานพระราชบัญญัติสิ่งเสพติดให้โทษ เรือนจำกลางคลองเปรม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ที่จำคุกตั้งแต่วันที่ 7 มีนาคม 2545 จำนวน 539 คน ที่มีค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 96 (Yamane . 1967 : 886 – 887) ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้แดนที่ผู้ต้องขังอยู่เป็นชั้น (Strata) โดยมีการสุ่มตัวอย่างดังนี้

1. ผู้วิจัยแบ่งผู้ต้องขังเด็ดขาดที่กระทำผิดฐานพระราชบัญญัติสิ่งเสพติดให้โทษ เรือนจำกลางคลองเปรม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ที่เป็นประชากรแต่ละแดนซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 11 แดน มีจำนวนผู้ต้องขังเด็ดขาดที่กระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษทั้งสิ้น 3,906 คน คือ แดน 1 จำนวน 355 คน แดน 2 จำนวน 566 คน แดน 3 จำนวน 511 คน แดน 4 จำนวน 611 คน แดน 5 จำนวน 555 คน แดน 6 จำนวน 824 คน แดน 7 จำนวน 69 คน แดน 9 จำนวน 156 คน แดนสุทกรรม จำนวน 25 คน แดน 13 จำนวน 61 คน และแดน 14 จำนวน 173 คน

2. ในแต่ละแดนแบ่งผู้ต้องขังผู้ต้องขังเด็ดขาดที่กระทำผิดฐานพระราชบัญญัติสิ่งเสพติดให้โทษ เรือนจำกลางคลองเปรม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ที่เป็นประชากร แล้วสุ่มตัวอย่างซึ่งมีความเชื่อมั่นร้อยละ 96 ตามหลักยามาเน (Yamane.1967: 886 – 887) ใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น โดยมีแดนที่ผู้ต้องขังอยู่เป็นชั้น (Strata) โดยมีการสุ่มตัวอย่างจำนวน 539 คน ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามแดนที่ผู้ต้องขังอยู่

แดน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1. แดน 1	355	49
2. แดน 2	566	78
3. แดน 3	511	71
4. แดน 4	611	84
5. แดน 5	555	77
6. แดน 6	824	113
7. แดน 7	69	10
8. แดน 9	156	22
9. แดน สุททกรรม	25	3
10. แดน 13	61	8
11. แดน 14	173	24
รวม	3,906	539

*เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเป็นแบบสอบถามปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

ตอนที่ 2 แบบสอบถามสัมพันธภาพในครอบครัว

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการยอมรับของสังคม

ตอนที่ 4 แบบสอบถามแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ

วิธีสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพก่อนต้องโทษ ภูมิสำเนา รายได้ต่อเดือน การใช้ยาเสพติด ระยะเวลาการเสพยาเสพติด กำหนดโทษที่ถูกตัดสิน ข้อหาที่กระทำความผิด

ตัวอย่าง แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามด้านส่วนตัว เมื่อท่านอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริง

1. อายุ ปี
2. สถานภาพสมรส
 - () โสด
 - () คู่
 - () แยกกันอยู่
3. ระดับการศึกษา
 - () ประถมศึกษา หรือต่ำกว่า
 - () มัธยมศึกษา
 - ()ปริญญาตรีขึ้นไป
4. อาชีพก่อนต้องโทษ
 - () ไม่ประกอบอาชีพ
 - () ประกอบอาชีพ
5. ภูมิสำเนาของผู้ต้องขัง
 - () ภาคเหนือ
 - () ภาคกลาง
 - () ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 - () ภาคใต้
6. รายได้ต่อเดือนประมาณ บาท
7. การใช้ยาเสพติด
 - () ไม่ใช้ยาเสพติด
 - () ใช้ยาเสพติด

8. ระยะเวลาเสพยาเสพติด ปี
9. กำหนดโทษที่ถูกตัดสิน ปี
10. ข้อหาที่กระทำความผิด

ตอนที่ 2 แบบสอบถามสัมพันธภาพในครอบครัว

แบบสอบถามสัมพันธภาพในครอบครัวระหว่างผู้ต้องขังกับสมาชิกในครอบครัว เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ การปฏิบัติตนของผู้ต้องขังกับครอบครัว และการปฏิบัติตนของครอบครัวกับผู้ต้องขัง มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

2.1 ผู้วิจัยศึกษานิยามศัพท์เฉพาะ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพในครอบครัว เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2.2 ผู้วิจัยได้ศึกษาแบบสอบถามของ ยิ่งยง ยุทธศักดิ์ (2539) วาสูเทพ ทองเจิม(2540) และ สุริย์มาศ นาคะผดุงรัตน์ (2542) และนำมาปรับปรุงให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย จริงน้อยที่สุด

2.3 ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามสัมพันธภาพในครอบครัวจำนวน 18 ข้อตามแนวคิดที่ได้จากข้อ 2.1 และ 2.2 นำแบบสอบถามสัมพันธภาพในครอบครัวไปหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3คน ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ อาจารย์ดร.พาสนา จุลรัตน์ และคุณวีระยุทธ สุขเจริญ ผู้อำนวยการกองแผนงาน กรมราชทัณฑ์ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหา ข้อคำถามและภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้

2.4 นำแบบสอบถามสัมพันธภาพในครอบครัวจำนวน 18 ข้อ ซึ่งปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้ต้องขังเด็ดขาดที่กระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ ทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ จำนวน 100 คน จากนั้นจึงนำมาตรวจให้คะแนนเพื่อวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25 % กลุ่มสูง – กลุ่มต่ำ โดยนำคะแนนที่ตรวจแล้วมาเรียงลำดับจากคะแนนสูงสุดมายังคะแนนต่ำสุด แล้วแยกแบบสอบถามที่ผู้ต้องขังทำ 25 % ที่ได้คะแนนสูง และ 25 % ของผู้ต้องขังที่ได้คะแนนต่ำ แล้วนำค่าเฉลี่ยรายข้อมาทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้ t - test เลือกข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป มาใช้เป็นแบบสอบถามได้มาใช้เป็นแบบสอบถามในการวิจัยแบบสอบถามสัมพันธภาพในครอบครัวจำนวน 18 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.16 – 18.63

2.5 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามจำนวน 18 ข้อ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่น .826

ตัวอย่าง แบบสอบถามสัมพันธภาพในครอบครัว

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านเห็นว่าตรงกับข้อเท็จจริงของท่านเพียง 1 แห่งเท่านั้น การเลือกตอบถือเกณฑ์ ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุด
จริง	หมายถึง ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมาก
จริงบ้าง	หมายถึง ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านบางครั้ง

จริงน้อย หมายถึง ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อย
จริงน้อยที่สุด หมายถึง ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
0	ครอบครัวของข้าพเจ้ารักใคร่กลมเกลียวกัน					
00	ข้าพเจ้ามักมีเรื่องขัดแย้งไม่ลงรอยกับพี่น้องหรือสมาชิกบางคนในบ้าน					
000	ข้าพเจ้าสามารถปรึกษาหารือปัญหาส่วนตัวกับพี่น้องได้					

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้วิจัยตรวจและให้คะแนนตามความหมายของคำถามในแต่ละข้อดังนี้

- 1. ข้อความที่มีความหมายทางบวกให้คะแนน ดังนี้
 - จริงที่สุด ให้คะแนน 5 คะแนน
 - จริง ให้คะแนน 4 คะแนน
 - จริงบ้าง ให้คะแนน 3 คะแนน
 - จริงน้อย ให้คะแนน 2 คะแนน
 - จริงน้อยที่สุด ให้คะแนน 1 คะแนน
- 2. ข้อความที่มีความหมายทางลบให้คะแนน ดังนี้
 - จริงที่สุด ให้คะแนน 1 คะแนน
 - จริง ให้คะแนน 2 คะแนน
 - จริงบ้าง ให้คะแนน 3 คะแนน
 - จริงน้อย ให้คะแนน 4 คะแนน
 - จริงน้อยที่สุด ให้คะแนน 5 คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายสัมพันธภาพในครอบครัว (วิเชียร เกตุสิงห์ .2538 : 9)

- 3.50 – 5.00 หมายถึง สัมพันธภาพระหว่างผู้ต้องขังกับครอบครัวดี
- 2.50 – 3.49 หมายถึง สัมพันธภาพระหว่างผู้ต้องขังกับครอบครัวพอใช้
- 1.00 – 2.49 หมายถึง สัมพันธภาพระหว่างผู้ต้องขังกับครอบครัวไม่ดี

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการยอมรับของสังคม

เป็นแบบสอบถามการยอมรับของสังคม เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการรับรู้ของบุคคลในสังคมที่มีต่อผู้ต้องขังเกี่ยวกับการกระทำผิด

3.1 ผู้วิจัยศึกษานิยามศัพท์เฉพาะ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการยอมรับของสังคม เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3.2 ผู้วิจัยได้ศึกษาแบบสอบถามของ เกริกศักดิ์ บุญญานพวงศ์ (2530) และนำมาปรับปรุงให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย จริงน้อยที่สุด

3.3 ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามการยอมรับของสังคมจำนวน 16 ข้อตามแนวคิดที่ได้จากข้อ 3.1 และ 3.2 นำแบบสอบถามการยอมรับของสังคมไปหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ อาจารย์ ดร.พาสนา จุลรัตน์ และคุณวีระยุทธ สุขเจริญ ผู้อำนวยการกองแผนงาน กรมราชทัณฑ์ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหาข้อคำถามและภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้

3.3 นำแบบสอบถามการยอมรับของสังคมจำนวน 16 ข้อ ซึ่งปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้ต้องขังเด็ดขาดที่กระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ ทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ จำนวน 100 คน จากนั้นจึงนำมาตรวจให้คะแนนเพื่อวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25 % กลุ่มสูง – กลุ่มต่ำ โดยนำคะแนนที่ตรวจแล้วมาเรียงลำดับจากคะแนนสูงสุดมายังคะแนนต่ำสุด แล้วแยกแบบสอบถามที่ผู้ต้องขังทำ 25 % ที่ได้คะแนนสูง และ 25 % ของผู้ต้องขังที่ได้คะแนนต่ำ แล้วนำค่าเฉลี่ยรายข้อมาทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้ t - test เลือกข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป มาใช้เป็นแบบสอบถามได้มาใช้เป็นแบบสอบถามในการวิจัยแบบสอบถามการยอมรับของสังคมจำนวน 16 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.85 – 20.17

3.5 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามจำนวน 16 ข้อโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่น .889

ตัวอย่าง แบบสอบถามการยอมรับของสังคม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านเห็นว่าตรงกับข้อเท็จจริงของท่านเพียง 1 แห่งเท่านั้น การเลือกตอบถือเกณฑ์ ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุด
จริง	หมายถึง ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมาก
จริงบ้าง	หมายถึง ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านบางครั้ง
จริงน้อย	หมายถึง ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
0	ถ้าท่านไปสมัครเข้าทำงานท่านคิดว่า					
00	เขาจะยอมรับท่านเข้าทำงาน					
	เมื่อท่านพ้นโทษแล้วท่านคิดว่า					
	บุคคลที่รู้จักท่านจะปฏิบัติต่อท่าน					
	ดีเหมือนกับบุคคลอื่น					
000	ท่านคิดว่าสังคมให้โอกาสในการ					
	ทำงานแก่ผู้ต้องขังที่พ้นโทษน้อย					

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้วิจัยตรวจและให้คะแนนตามความหมายของคำถามในแต่ละข้อดังนี้

1. ข้อความที่มีความหมายทางบวกให้คะแนน ดังนี้

จริงที่สุด ให้คะแนน 5 คะแนน

จริง ให้คะแนน 4 คะแนน

จริงบ้าง ให้คะแนน 3 คะแนน

จริงน้อย ให้คะแนน 2 คะแนน

จริงน้อยที่สุด ให้คะแนน 1 คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมายทางลบให้คะแนน ดังนี้

จริงที่สุด ให้คะแนน 1 คะแนน

จริง ให้คะแนน 2 คะแนน

จริงบ้าง ให้คะแนน 3 คะแนน

จริงน้อย ให้คะแนน 4 คะแนน

จริงน้อยที่สุด ให้คะแนน 5 คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายการยอมรับของสังคม (วิเชียร เกตุสิงห์ .2538 : 9)

3.50 – 5.00 หมายถึง การยอมรับของสังคมมาก

2.50 – 3.49 หมายถึง การยอมรับของสังคมปานกลาง

1.00 – 2.49 หมายถึง การยอมรับของสังคมน้อย

ตอนที่ 4 แบบสอบถามแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ

เป็นแบบสอบถามแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแรงจูงใจที่ท่านกระทำผิด มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

4.1 ผู้วิจัยศึกษานิยามศัพท์เฉพาะ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

4.2 ผู้วิจัยได้ศึกษาแบบสอบถามของรุ่งทิวา ประสพสันต์ (2543) สุกนธ์ หาญโยธี (2541) และ วาสุเทพ ทองเจิม (2540) และนำมาปรับปรุงให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย จริงน้อยที่สุด

4.3 ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษจำนวน 30 ข้อตามแนวคิดที่ได้จากข้อ 4.1 และ 4.2 นำแบบสอบถามแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษให้ไปหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ อาจารย์ ดร.พาสนา จุลรัตน์ และคุณวีระยุทธ สุขเจริญ ผู้อำนวยการกองแผนงาน กรมราชทัณฑ์ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหาข้อคำถามและภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้

4.4 นำแบบสอบถามแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษจำนวน 33 ข้อ ซึ่งปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้ต้องขังเด็ดขาดที่กระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ ทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ จำนวน 100 คน จากนั้นจึงนำมาตรวจให้คะแนนเพื่อวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25 % กลุ่มสูง – กลุ่มต่ำ โดยนำคะแนนที่ตรวจแล้วมาเรียงลำดับจากคะแนนสูงสุดมายังคะแนนต่ำสุดแล้วแยกแบบสอบถามที่ผู้ต้องขังทำ 25 % ที่ได้คะแนนสูง และ 25 % ของผู้ต้องขังที่ได้คะแนนต่ำ แล้วนำค่าเฉลี่ยรายข้อมาทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้ $t - test$ เลือกข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป มาใช้เป็นแบบสอบถามได้มาใช้เป็นแบบสอบถามในการวิจัยแบบสอบถามการยอมรับของสังคมจำนวน 30 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.98 – 20.57

4.5 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามจำนวน 33 ข้อ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่น .896

ตัวอย่าง แบบสอบถามแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านเห็นว่าตรงกับข้อเท็จจริงของท่านเพียง 1 แห่งเท่านั้น
การเลือกตอบถือเกณฑ์ ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุด
จริง	หมายถึง ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมาก
จริงบ้าง	หมายถึง ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านบางครั้ง
จริงน้อย	หมายถึง ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
0	<u>ด้านความต้องการเกี่ยวกับการดำรงชีวิต</u>					
00	ท่านคิดว่าการกระทำผิดครั้งนี้สามารถสนองตอบความพึงพอใจท่านได้					
	<u>ด้านความต้องการเกี่ยวข้องกับสัมพันธกับบุคคลอื่น</u>					
	ท่านคิดว่าเพื่อนเป็นบุคคลที่สำคัญสำหรับท่าน					
000	<u>ด้านความต้องการพัฒนา</u>					
	ท่านคิดว่าการกระทำผิดครั้งนี้จะช่วยให้ท่านและครอบครัวมีความเป็นอยู่ดีขึ้น					

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้วิจัยตรวจและให้คะแนนตามความหมายของคำถามในแต่ละข้อดังนี้

1. ข้อความที่มีความหมายทางบวกให้คะแนน ดังนี้

- จริงที่สุด ให้คะแนน 5 คะแนน
- จริง ให้คะแนน 4 คะแนน
- จริงบ้าง ให้คะแนน 3 คะแนน
- จริงน้อย ให้คะแนน 2 คะแนน
- จริงน้อยที่สุด ให้คะแนน 1 คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมายทางลบให้คะแนน ดังนี้

- จริงที่สุด ให้คะแนน 1 คะแนน
- จริง ให้คะแนน 2 คะแนน
- จริงบ้าง ให้คะแนน 3 คะแนน
- จริงน้อย ให้คะแนน 4 คะแนน
- จริงน้อยที่สุด ให้คะแนน 5 คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (วิเชียร เกตุสิงห์ .2538 : 9)

- 3.50 – 5.00 หมายถึง แรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษสูง
- 2.50 – 3.49 หมายถึง แรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษปานกลาง
- 1.00 – 2.49 หมายถึง แรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษต่ำ

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามไปยังผู้บัญชาการเรือนจำกลางคลองเปรม เขต จตุจักร กรุงเทพมหานคร
2. ผู้วิจัยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒไปยังกรมราชทัณฑ์ เพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ผู้วิจัยนำหนังสือขออนุญาตและความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกรมราชทัณฑ์ถึงผู้บัญชาการเรือนจำกลางคลองเปรม เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ ไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองระหว่างวันที่ 13 – 16 สิงหาคม 2545 ในการเก็บรวบรวมข้อมูลนี้ผู้วิจัยแจกแบบสอบถาม จำนวน 539 ฉบับ จำนวน 539 ฉบับ ได้รับคืนมา 460 ฉบับ จากนั้นทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม พบว่ามีแบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 452 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 83.85
5. ผู้วิจัยจึงนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาตรวจให้คะแนนแล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลทั่วไป คัดค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมโดยใช้สถิติวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient)
3. ค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์แรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษของผู้ต้องขังเรือนจำกลางคลองเปรม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน
 - 1.1 ค่าร้อยละ
 - 1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)
 - 1.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ ได้แก่
 - 2.1 การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม โดยใช้เทคนิค 25 % ของกลุ่มสูง –กลุ่มต่ำ โดยใช้ t - test
 - 2.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์สมมติฐาน

3.1 วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านต่าง ๆ กับแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

3.2 วิเคราะห์หาปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis) ✱

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ศึกษาค้นคว้า

ในการวิจัยครั้งนี้ มีตัวแปรอิสระทั้งหมด 21 ตัว ตัวแปรตามตาม คือ แรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F -Distribution
df	แทน	Degree of Freedom
SS	แทน	Sum of Squares
MS	แทน	Mean Squares
R	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R^2	แทน	กำลังสองของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
a	แทน	ค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
b	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของพยากรณ์ ซึ่งพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
β	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ ซึ่งพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
SE	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์
SE_b	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์
$\hat{Y}$	แทน	สมการพยากรณ์แรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ โดยใช้คะแนนดิบ
Z	แทน	สมการพยากรณ์แรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ โดยใช้คะแนนมาตรฐาน
X_1	แทน	อายุ
X_2	แทน	สถานภาพสมรสโสด
X_3	แทน	สถานภาพสมรสคู่
X_4	แทน	สถานภาพสมรสแยกกันอยู่
X_5	แทน	ประถมศึกษา หรือต่ำกว่า
X_6	แทน	มัธยมศึกษา
X_7	แทน	ปริญญาตรี
X_8	แทน	ไม่ประกอบอาชีพ
X_9	แทน	การประกอบอาชีพ

X ₁₁	-แทน	ภูมิสำเนาภาคกลาง
X ₁₂	แทน	ภูมิสำเนา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
X ₁₃	แทน	ภูมิสำเนา ภาคใต้
X ₁₄	แทน	รายได้ต่อเดือน
X ₁₅	แทน	การไม่ใช้ยาเสพติด
X ₁₆	แทน	การใช้ยาเสพติด
X ₁₇	แทน	ระยะเวลาการเสพยาเสพติด
X ₁₈	แทน	กำหนดโทษที่ถูกตัดสิน
X ₁₉	แทน	ข้อหาที่กระทำความผิด
X ₂₀	แทน	สัมพันธภาพในครอบครัว
X ₂₁	แทน	การยอมรับของสังคม
Y	แทน	แรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยขอเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปคิตค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านต่างๆ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

(The Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

3. การค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์แรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษของผู้ต้องขังเรือนจำกลางคลองเปรม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

การเสนอผลการศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยขอเสนอผลการศึกษาค้นคว้า ตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ต้องขังเรือนจำกลางคลองเปรม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพก่อนต้องโทษ ภูมิสำเนาของผู้ต้องขัง การใช้ยาเสพติด

ตอนที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการแปลผลของปัจจัย ได้แก่ อายุ รายได้ต่อเดือน ระยะเวลาการใช้ยาเสพติด กำหนดโทษที่ถูกตัดสิน ข้อหาที่กระทำความผิด สัมพันธภาพในครอบครัว การยอมรับของสังคม และแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัย อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพก่อนต้องโทษ ภูมิสำเนาของผู้ต้องขัง รายได้ต่อเดือน การใช้ยาเสพติด ระยะเวลาการเสพยาเสพติด กำหนดโทษที่ถูกตัดสิน ข้อหาที่กระทำความผิด สัมพันธภาพในครอบครัว การยอมรับของสังคม และแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ ของผู้ต้องขังเรือนจำกลางคลองเปรม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์เพื่อค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์แรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษของผู้ต้องขังเรือนจำกลางคลองเปรม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

✧ ผลการศึกษาค้นคว้า

ตอนที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ต้องขังที่กระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ เรือนจำกลางคลองเปรม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร จำแนกตาม สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพก่อนต้องโทษ ภูมิภาคของผูต้องขัง ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 แสดงจำนวนร้อยละของผู้ต้องขังที่กระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ เรือนจำกลางคลองเปรม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร จำแนกตาม สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพก่อนต้องโทษ ภูมิภาคของผูต้องขัง

ปัจจัย	ระดับของปัจจัย	จำนวน	ร้อยละ
สถานภาพสมรส	โสด	159	35.2
	คู่	207	45.8
	แยกกันอยู่	86	19.0
	รวม	452	100.0
ระดับการศึกษา	ประถมศึกษา หรือต่ำกว่า	8	1.8
	มัธยมศึกษา	218	48.2
	ปริญญาตรี	226	50.0
	รวม	452	100.0
อาชีพก่อนต้องโทษ	ไม่ประกอบอาชีพ	25	5.5
	ประกอบอาชีพ	427	94.5
	รวม	452	100.0
ภูมิภาค	ภาคเหนือ	59	13.1
	ภาคกลาง	343	75.9
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	34	7.5
	ภาคใต้	16	3.5
	รวม	452	100.0
การใช้ยาเสพติด	ไม่ใช้ยาเสพติด	212	46.9
	ใช้ยาเสพติด	240	53.1
	รวม	452	100.0

จากตาราง 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้ามีดังนี้ สถานภาพสมรสคู่ มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 45.8 รองลงมาคือเป็นโสดคิดเป็นร้อยละ 35.2 และแยกกันอยู่มีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 19.0 เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่าผู้ต้องขังที่กระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ เรือนจำกลางคลองเปรม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไปมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 50.0 รองลงมาคือ ระดับมัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 48.2 และระดับประถมศึกษาและต่ำกว่ามีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.8 เมื่อจำแนกตามอาชีพก่อนต้องโทษพบว่าผู้ต้องขังที่กระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ เรือนจำกลางคลองเปรม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร มีการประกอบอาชีพเป็นจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 94.5 และไม่ได้ประกอบอาชีพมีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 5.5 เมื่อจำแนกตามภูมิลำเนาของผู้ต้องขังพบว่าผู้ต้องขังที่กระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ เรือนจำกลางคลองเปรม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร มีภูมิลำเนาอยู่ที่ภาคกลางมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 75.9 รองลงมาคือมีภูมิลำเนาอยู่ที่ภาคเหนือ คิดเป็นร้อยละ 13.1 ส่วนภูมิลำเนาภาคใต้มีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 3.5 เมื่อจำแนกตามการใช้ยาเสพติด พบว่า ผู้ต้องขังที่กระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ เรือนจำกลางคลองเปรม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ใช้ยาเสพติดมีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 53.1 และผู้ต้องขังที่ไม่ใช้ยาเสพติดมีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 46.9

ตอนที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยส่วนตัว อายุ รายได้ต่อเดือน ระยะเวลาการเสพยาเสพติด กำหนดโทษที่ถูกตัดสิน ข้อหาที่กระทำผิด ความผิด ปัจจัยด้านสัมพันธภาพในครอบครัว และปัจจัยด้านการยอมรับของสังคม และแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ ดังแสดงการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 3

ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกตามอายุ รายได้ต่อเดือน ระยะเวลาการเสพยาเสพติด กำหนดโทษที่ถูกตัดสิน ข้อหาที่กระทำความผิด สัมพันธภาพในครอบครัว การยอมรับของสังคม และแรงจูงใจในการกระทำความผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ

ปัจจัย	ผู้ต้องขังที่กระทำความผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ เรือนจำกลางคลองเปรม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร N = 452		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับคะแนนเฉลี่ย
อายุ	42.23	141.40	วัยกลางคน
รายได้ต่อเดือน	5644.47	4396.99	ปานกลาง
ระยะเวลาการเสพยาเสพติด	1.80	3.32	น้อย
กำหนดโทษที่ถูกตัดสิน	17.70	9.17	ปานกลาง
ข้อหาที่กระทำความผิด	1.07	0.47	จำคุก
สัมพันธภาพในครอบครัว	3.61	1.30	ดี
การยอมรับของสังคม	3.15	1.30	ปานกลาง
แรงจูงใจในการกระทำความผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ	3.32	1.38	ปานกลาง

จากตาราง 3 พบว่า อายุของผู้ต้องขังที่กระทำความผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ เรือนจำกลางคลองเปรม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร อยู่ในวัยกลางคน ค่าเฉลี่ยของรายได้ต่อเดือนอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยของระยะเวลาในการเสพยาเสพติดอยู่ในระดับน้อย ค่าเฉลี่ยของกำหนดโทษที่ถูกตัดสินอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยของข้อหาที่กระทำความผิดอยู่ในข้อหาจำคุก ค่าเฉลี่ยของปัจจัยสัมพันธภาพในครอบครัวอยู่ในระดับดี ส่วนการยอมรับของสังคมและแรงจูงใจในการกระทำความผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพก่อนต้องโทษ ภูมิสำเนาของผู้ต้องขัง รายได้ต่อเดือน การใช้ยาเสพติด ระยะเวลาการเสพยาเสพติด กำหนดโทษที่ถูกตัดสิน และข้อหาที่กระทำความผิด ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ สัมพันธภาพในครอบครัว และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การยอมรับของสังคม และแรงจูงใจในการกระทำความผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษของผู้ต้องขังเรือนจำกลางคลองเปรม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษของผู้ต้องขังเรือนจำกลางคลองเปรม เขตจตุจักร

กรุงเทพมหานคร

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	X ₈	X ₉	X ₁₀	X ₁₁	X ₁₂	X ₁₃	X ₁₄	X ₁₅	X ₁₆	X ₁₇	X ₁₈	X ₁₉	X ₂₀	X ₂₁	Y
X ₁	1.000	.061	-.041	-.022	-.006	-.045	.048	-.010	.010	-.019	.084	.166**	-.008	.023	-.041	.041	-.028	.174**	.083	.036	-.116*	.049
X ₂		1.000	-.877**	-.357**	-.029	-.127**	.134**	.148**	-.148**	-.038	.090	-.087	-.016	-.035	-.168**	.168**	-.067	.009	-.003	-.132**	-.015	-.013
X ₃			1.000	-.446**	.045	.081	-.083*	-.088	.088	.105*	-.094*	.024	-.008	-.042	-.147**	.147**	.037	-.026	.053	.129**	.068	.029
X ₄				1.000	-.022	.051	-.045	-.068	.068	-.087	.010	.075	.029	.097*	.018	.018	.035	.022	.070	-.003	-.068	-.021
X ₅					1.000	-.130**	-.134**	-.032	.032	.048	-.003	-.038	-.026	.022	.014	-.014	.023	-.032	-.020	.007	-.012	.016
X ₆						1.000	-.965**	-.117*	.117*	.047	-.088*	.144**	.065	-.108*	-.039	.039	.006	.022	-.041	-.049	-.008	-.113*
X ₇							1.000	.126**	-.126*	-.059	.098*	-.134**	.075	.102*	.036	-.036	-.012	.030	.047	.047	.011	.108*
X ₈								1.000	.1000**	.021	.001	-.069	.058	-.019	-.101*	-.101*	.023	-.048	.209**	-.125**	-.021	-.102*
X ₉									1.000	-.021	-.001	.089	-.058	.019	.101*	.101*	-.023	.048	-.209**	.125**	.021	.102*
X ₁₀										1.000	-.687**	.111*	-.074	-.051	.104-	-.140**	-.037	.000	.011	-.004	-.017	-.040
X ₁₁											1.000	-.506**	-.340**	-.003	-.107*	.107*	.037	-.044	-.079	.062	.105*	-.031
X ₁₂												1.000	-.055	.055	.014	-.014	-.011	.024	.084	-.087	-.083	.016
X ₁₃													1.000	.021	-.028	.028	-.003	.068	.072	-.011	-.094*	.122**
X ₁₄														1.000	-.020	.020	-.069	.053	.012	-.001	.064	.012
X ₁₅															1.000	1.000**	-.006	-.057	.016	.246**	.063	.152**
X ₁₆																1.000	.006	.057	-.016	-.246	-.083	-.152**
X ₁₇																	1.000	-.129**	.010	.075	.072	-.006
X ₁₈																		1.000	-.056	.004	-.087	.028
X ₁₉																			1.000	-.105*	-.082	-.115*
X ₂₀																				1.000	.339**	.279**
X ₂₁																					1.000	.097*
Y																						1.000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 6 แสดงปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษของผู้ต้องขังเรือนจำกลางคลองเปรม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร โดยใช้วิธีการวิเคราะห์แบบการถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ปัจจัย	b	SE _b	β	R	R ²	F
X ₂₀	.231	.044	.241	.279	.078	37.842**
X ₂₀ X ₁₃	7.705	2.664	.129	.305	.093	23.103**
X ₂₀ X ₁₃ X ₁₉	-2.421	1.043	-.104	.320	.102	17.033**
X ₂₀ X ₁₃ X ₁₉ X ₆	-2.049	.985	-.093	.334	.111	14.012**
X ₂₀ X ₁₃ X ₁₉ X ₆ X ₈	2.095	1.018	.094	.346	.120	12.137**
R = .346						
R ² = .120						
SE = 10.4140						
a = 97.206						

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 6 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษของผู้ต้องขัง เรือนจำกลางคลองเปรม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร เรียงลำดับจากส่งผลมากที่สุดไปยังส่งผลน้อยที่สุดดังนี้ ปัจจัยสัมพันธภาพในครอบครัว (X₂₀) ปัจจัยภูมิสำเนาภาคใต้ (X₁₃) ปัจจัยข้อหาที่กระทำ ความผิด (X₁₉) ปัจจัยการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา (X₆) ปัจจัยการไม่ใช้ยาเสพติด (X₈) ตามลำดับ ซึ่งปัจจัย ทั้ง 5 ตัวนี้ สามารถอธิบายความแปรปรวนของแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ ได้ร้อยละ 12.0 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และได้้นำสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์มาเขียนเป็น สมการพยากรณ์แรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษของผู้ต้องขัง เรือนจำกลาง คลองเปรม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์แรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษของผู้ต้องขัง เรือนจำกลางคลองเปรม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร

ในรูปคะแนนดิบ คือ

$$Y = 97.206 + .231X_{20} + 7.705 X_{13} - 2.421 X_{19} - 2.049 X_6 + 2.095 X_8$$

ในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ

$$Z = .241 X_{20} + .129 X_{13} - .104 X_{19} - .093 X_6 + .094 X_8$$

บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และ ข้อเสนอแนะ

บทย่อ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยทางด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษของผู้ต้องขังเรือนจำกลางคลองเปรม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อต่อแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษของผู้ต้องขังเรือนจำกลางคลองเปรม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร
3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์แรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษของผู้ต้องขังเรือนจำกลางคลองเปรม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. ปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษของผู้ต้องขังเรือนจำกลางคลองเปรม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร
2. ปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ส่งผลต่อแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษของผู้ต้องขังเรือนจำกลางคลองเปรม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นผู้ต้องขังเด็ดขาดที่กระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ เรือนจำกลางคลองเปรม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ที่จำคุกตั้งแต่วันที่ 7 มีนาคม พ.ศ. 2545 จำนวน 3,906 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นผู้ต้องขังเด็ดขาดที่กระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ เรือนจำกลางคลองเปรม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ที่จำคุกตั้งแต่วันที่ 7 มีนาคม 2545 จำนวน 539 คน ที่มีค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 96 (Yamane, 1967 : 886 - 887) ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยมีแดนที่ผู้ต้องขังอยู่เป็นชั้น (Strata)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเป็นแบบสอบถามปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพก่อนต้องโทษ ภูมิสำเนาของผู้ต้องขัง รายได้ต่อเดือน การใช้ยาเสพติด ระยะเวลาการเสพยาเสพติด กำหนดโทษที่ถูกตัดสิน และข้อหาที่กระทำความผิด

ตอนที่ 2 แบบสอบถามสัมพันธภาพในครอบครัว จำนวน 18 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น .0826

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการยอมรับของสังคม จำนวน 16 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น .889

ตอนที่ 4 แบบสอบถามแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ จำนวน 33 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น .896

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามไปยังผู้บัญชาการเรือนจำกลางคลองเปรม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร

2. ผู้วิจัยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒไปยังกรมราชทัณฑ์ เพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. ผู้วิจัยนำหนังสือขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกรมราชทัณฑ์ถึงผู้บัญชาการเรือนจำกลางคลองเปรม เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ ไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองระหว่างวันที่ 13 – 16 สิงหาคม 2545 ในการเก็บรวบรวมข้อมูลนี้ผู้วิจัยแจกแบบสอบถาม จำนวน 539 ฉบับ จำนวน 539 ฉบับ ได้รับคืนมา 460 ฉบับ จากนั้นทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม พบว่ามีแบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 452 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 83.85

5. ผู้วิจัยจึงนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาตรวจให้คะแนนแล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป คัดคำร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อม โดยใช้สถิติวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

3. การค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์แรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษของผู้ต้องขังเรือนจำกลางคลองเปรม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังต่อไปนี้

1. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 3 ปัจจัย ได้แก่ การศึกษาระดับปริญญาตรี (X_7) การประกอบอาชีพ (X_9) และ การยอมรับของสังคม (X_{21}) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .108 , .102 และ .097 ส่วนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 3 ปัจจัย ได้แก่ ภูมิฐานะภาคใต้ (X_{13}) การไม่ใช้ยาเสพติด (X_{15}) สัมพันธภาพในครอบครัว (X_{20}) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .122 , .152 และ .279

2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 3 ปัจจัย ได้แก่ การศึกษาระดับมัธยมศึกษา (X_6) การไม่ประกอบอาชีพ (X_8) ข้อหาที่กระทำผิด (X_{19}) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ -.113 , -.102 และ -.115 ส่วนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 1 ปัจจัย ได้แก่ การใช้ยาเสพติด (X_{16}) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ -.152

3. ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ มี 11 ปัจจัย ได้แก่ อายุ (X_1) สถานภาพโสด (X_2) สถานภาพคู่ (X_3) สถานภาพสมรสแยกกันอยู่ (X_4) การศึกษาระดับประถมศึกษา (X_5) ภูมิฐานะภาคเหนือ (X_{10}) ภูมิฐานะภาคกลาง (X_{11}) ภูมิฐานะภาคตะวันออกเหนือ (X_{12}) รายได้ต่อเดือน (X_{14}) ระยะเวลาในการใช้ยาเสพติด (X_{17}) กำหนดโทษที่ถูกตัดสิน (X_{18})

4. ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษของผู้ต้องขังเรือนจำกลางคลองเปรม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 5 ปัจจัย เรียงลำดับปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปยังปัจจัยที่ส่งผลน้อยที่สุด ได้แก่ ปัจจัยสัมพันธภาพในครอบครัว (X_{20}) ภูมิฐานะภาคใต้ (X_{13}) ข้อหาที่กระทำผิด (X_{19}) การศึกษาระดับมัธยมศึกษา (X_6) การไม่ใช้ยาเสพติด (X_{15}) ตามลำดับสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษของผู้ต้องขัง เรือนจำกลางคลองเปรม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ได้ร้อยละ 12.0

5. สมการพยากรณ์แรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษของผู้ต้องขังเรือนจำกลางคลองเปรม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนำค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์มาเขียนสมการได้ดังนี้

5.1 สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ คือ

$$\hat{Y} = 97.206 + .231X_{20} + 7.705 X_{13} - 2.421 X_{19} - 2.049 X_6 + 2.095 X_8$$

5.2 สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ

$$Z = .241 X_{20} + .129 X_{13} - .104 X_{19} - .093 X_6 + .094 X_8$$

อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า

1. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 3 ปัจจัย ได้แก่ การศึกษาระดับปริญญาตรี การประกอบอาชีพ และการยอมรับของสังคม และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 3 ปัจจัย ได้แก่ ภูมิสำเนาภาคใต้ การไม่ใช้ยาเสพติด และสัมพันธภาพในครอบครัว

1.1 การศึกษาระดับปริญญาตรี มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า ผู้ต้องขังที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีมีแรงจูงใจในการกระทำผิดกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษสูง ทั้งนี้เป็นเพราะปัจจุบันการหางานเป็นสิ่งที่ยาก เนื่องจากมีบุคคลจบการศึกษาในระดับนี้เป็นจำนวนมาก จึงทำให้เกิดการแข่งขันในการประกอบอาชีพกันมาก รวมทั้งการที่บุคคลเลือกงานที่ทำเนื่องจากมีรายได้น้อย ไม่เหมาะกับสาขาวิชาที่ได้ศึกษามาได้ แต่สภาพสังคมในปัจจุบันแต่ละบุคคลหรือครอบครัวต้องมีรายจ่ายมาก จึงทำให้เกิดปัญหาไม่ว่าจะเป็นเรื่องฐานะทางเศรษฐกิจการเงิน สัมพันธภาพในครอบครัวที่ตึงเครียด จึงเป็นสาเหตุให้บุคคลเหล่านั้นกระทำความผิดในคดีนี้มากขึ้น

1.2 การประกอบอาชีพ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ แสดงว่า ผู้ต้องขังที่ประกอบอาชีพมีแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษสูง ทั้งนี้เพราะการประกอบอาชีพเป็นสิ่งที่ทำให้บุคคลมีรายได้ที่ใช้ในการเลี้ยงตนเองและครอบครัว และสามารถช่วยตอบสนองในสิ่งที่แต่ละบุคคลต้องการได้ โดยอาชีพแต่ละอาชีพย่อมได้รับค่าตอบแทนที่ต่างกัน ซึ่งเนื่องมาจากระดับการศึกษา หรือความสามารถของแต่ละบุคคล แต่ถ้ารายได้นั้นไม่พอในการเลี้ยงดูตนเองและครอบครัว บุคคลนั้นจะต้องหารายได้ส่วนอื่นมาเพิ่มโดยการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษเพื่อให้ตนเองและครอบครัวมีความสุขสบายมากขึ้น บุคคลเหล่านั้นจึงหันมากระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดไม่ว่าจะเป็นข้อหาจำหน่ายหรือครอบครองเพื่อจำหน่ายหรือเสพ

1.3 การยอมรับของสังคม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ แสดงว่า ผู้ต้องขังที่ได้รับการยอมรับของสังคมมีแรงจูงใจให้เกิดการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษสูง ทั้งนี้เพราะบุคคลที่ได้รับการยอมรับจากสังคม จะได้รับความเชื่อถือไว้วางใจจากบุคคลในสังคม จึงเป็นจุดที่ทำให้บุคคลนั้นสามารถกระทำความผิดได้ง่ายโดยปราศจากความสงสัยจากบุคคลในสังคม อีกทั้งบุคคลที่กระทำความผิดจะเป็นที่รู้จักของคนในสังคมจำนวนมาก จึงเป็นแรงจูงใจที่สามารถทำให้เกิดแพร่กระจายยาเสพติดได้ไม่ว่าจะเป็นการจำหน่ายหรือเสพยาเสพติด

1.4 ภูมิสำเนาภาคใต้ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ แสดงว่า ผู้ต้องขังที่มีภูมิสำเนาภาคใต้มีแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษสูง ทั้งนี้เพราะสภาพภูมิประเทศของภาคใต้จะเป็นชายทะเล อาชีพของบุคคลเหล่านั้นก็จะประกอบอาชีพทำสวนยาง ประมง เป็นต้น ทำให้กลุ่มแรงงานกลุ่มนี้ต้องการใช้ยาเสพติดมากแต่จะมียาเสพติดขายน้อย ดังนั้นกลุ่มบุคคลที่ใช้ก็จะซื้อเก็บไว้จำนวนมาก ๆ เพื่อใช้ในการจำหน่ายและเสพต่อไป

1.5 การไม่ใช้ยาเสพติด มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ แสดงว่า ผู้ต้องขังที่ไม่ใช้ยาเสพติดมีแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษสูง เนื่องจากกลุ่มบุคคลเหล่านี้เป็นกลุ่มผู้จำหน่ายโดยตรงไม่มีการใช้ยาเสพติด ดังนั้นผลตอบแทนที่ได้รับจากการจำหน่ายจะได้รับอย่างเต็มที่

1.6 สัมพันธภาพในครอบครัว มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ แสดงว่า ผู้ต้องขังที่มีสัมพันธภาพในครอบครัวดีมีแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษสูง อาจเป็นเพราะผู้ต้องขังได้รับการตอบสนองความต้องการจากสมาชิกในครอบครัวได้ง่ายจนกลายเป็นความเคยชิน อาทิเช่น การให้ความรักในสิ่งที่ผู้ต้องขังต้องการโดยไม่แยกแยะความถูกต้องเหมาะสม

2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 3 ปัจจัย ได้แก่ การศึกษาระดับมัธยมศึกษา การไม่ประกอบอาชีพ และ ข้อหาที่กระทำผิด และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี การใช้ยาเสพติด

2.1 การศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีความสัมพันธ์ทางลบกับแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ แสดงว่า ผู้ต้องขังที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษต่ำ ทั้งนี้เพราะผู้ต้องขังที่จบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาจะเป็นคนที่มีความรู้สามารถหางานทำได้ สามารถหาเงินเลี้ยงตนเองและครอบครัว จึงทำให้เกิดการกระทำผิดต่ำ

2.2 การไม่ประกอบอาชีพ มีความสัมพันธ์ทางลบกับแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ แสดงว่า ผู้ที่ไม่ประกอบอาชีพมีแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษต่ำ เนื่องจากในการกระทำผิดไม่ว่าจะเป็นข้อหาจำหน่ายหรือจำหน่ายเพื่อครอบครอง เสพ เป็นการกระทำผิดโดยที่ต้องมีเงินมาซื้อหรือลงทุนเกี่ยวกับยาเสพติดเหล่านั้น ดังนั้นถ้าบุคคลนั้นไม่ประกอบอาชีพก็จะไม่มีรายได้ในการมาซื้อยาเสพติดเหล่านั้น

2.3 ข้อหาที่กระทำผิด ความสัมพันธ์ทางลบกับแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ แสดงว่า ผู้ต้องขังที่กระทำผิดข้อหาจำหน่ายหรือเสพมีแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติให้โทษต่ำ ทั้งนี้เพราะผู้ต้องขังที่จะกระทำผิดข้อหาจำหน่ายและข้อหาเสพจะเกรงกลัวถึงบทลงโทษทางกฎหมายที่เพิ่มสูงขึ้น ซึ่งในปัจจุบันบทลงโทษสูงถึงการประหารชีวิต รวมทั้งรัฐบาลและหน่วยงานที่ปราบปรามยาเสพติดได้ให้ความสนใจอย่างจริงจัง และมีการจับกุมเพิ่มมากขึ้น จึงเป็นสาเหตุให้บุคคลเหล่านั้นกระทำผิดน้อย

2.4 การใช้ยาเสพติด มีความสัมพันธ์ทางลบกับการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ แสดงว่า ผู้ต้องขังที่ใช้ยาเสพติดมีแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติให้โทษต่ำ ทั้งนี้เพราะการที่บุคคล ใด ใช้ยาเสพติดก็จะต้องมีค่าใช้จ่ายจำนวนมาก เมื่อตั้งใจว่าจะจำหน่ายด้วยเพื่อจะได้มีรายได้เพิ่มขึ้น กลับจะนำไปเสพเอง ทำให้ไม่มีพอไว้ในการจำหน่ายคนอื่นต่อไป

3. ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ มี 11 ปัจจัย ได้แก่ อายุ สถานภาพโสด สถานภาพคู่ สถานภาพสมรสแยกกันอยู่ การศึกษาระดับประถมศึกษา ภูมิสำเนาภาคเหนือ ภูมิสำเนาภาคกลาง ภูมิสำเนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รายได้ต่อเดือน ระยะเวลาในการใช้ยาเสพติด กำหนดโทษที่ถูกตัดสิน อภิปรายได้ดังนี้

3.1 อายุ ไม่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ แสดงว่า ผู้ต้องขังที่มีช่วงโดยเฉลี่ยอยู่ในวัยกลางคน อาจจะมีแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษสูงหรือต่ำก็ได้ เนื่องจากผู้ต้องขังวัยนี้เป็นวัยทำงาน มีความมานะพยายามเพื่อที่จะให้ประสบความสำเร็จ โดยถ้าประสบความสำเร็จก็จะมีแรงจูงใจในการกระทำผิดน้อย แต่ถ้ามีปัญหาในด้านการงานด้านการเงินของครอบครัว ก็อาจจะเป็นสาเหตุให้เกิดการกระทำผิดได้มาก

3.2 สถานภาพโสด ไม่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ แสดงว่า ผู้ต้องขังที่มีสถานภาพโสดอาจจะมีแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษสูงหรือต่ำก็ได้ เนื่องจากผู้ต้องขังที่โสดจะมีเงินที่ใช้จ่ายเพื่อตนเองอย่างแท้จริง สามารถซื้อสิ่งที่ตนเองต้องการได้ มีเงินเพื่อเก็บออมไว้ในอนาคต แต่ถ้าบุคคลนั้นไม่มีการวางแผนการใช้จ่าย คือ ใช้จ่ายฟุ่มเฟือยจนต้องเป็นหนี้คนอื่น จึงต้องหารายได้อื่นมาเสริมเพื่อใช้หนี้ หรือซื้อสิ่งที่ตนเองต้องการก็อาจจะทำให้เกิดการกระทำผิดสูงได้

3.3 สถานภาพสมรสมีคู่ ไม่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ แสดงว่า ผู้ต้องขังที่มีครอบครัวอาจจะมีแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษสูงหรือต่ำก็ได้ ทั้งนี้เพราะถ้าในครอบครัวมีรายได้เพียงพอในการใช้จ่าย และมีความรักความสามัคคีในครอบครัวก็ไม่เกิดการกระทำผิดขึ้น แต่ถ้าในครอบครัวทะเลาะเบาะแว้งกันบ่อย ขาดความรัก ความสามัคคีในครอบครัว รวมทั้งมีปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายไม่พอในครอบครัวก็อาจจะทำให้เกิดการกระทำผิดได้

3.4 สถานภาพสมรสแยกกันอยู่ ไม่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ แสดงว่า ผู้ต้องขังที่มีสถานภาพสมรสแยกกันอยู่อาจจะมีแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษสูงหรือต่ำก็ได้ เนื่องจากเมื่อผู้ต้องขังเป็นแยกกันอยู่ก็จะมีเวลาทุ่มเทให้กับงานเต็มที่ ค่าใช้จ่ายก็จะลดน้อยลง มีความอิสระมากขึ้นจึงทำให้มีแรงจูงใจในการกระทำผิดน้อย แต่ถ้ารู้สึกตนเองว่าโดดเดี่ยว ยังใช้จ่ายฟุ่มเฟือยก็อาจจะเป็นสาเหตุให้เกิดการกระทำผิดสูงได้

3.5 การศึกษาระดับประถมศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ แสดงว่า ผู้ต้องขังที่จบการศึกษาในระดับประถมศึกษาอาจจะมีแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษสูงหรือต่ำก็ได้ ทั้งนี้เพราะผู้ที่จบการศึกษาในระดับประถมศึกษาจะเป็นคนที่สามารถทำงานอะไรก็ได้โดยไม่ต้องเลือกงานที่จะทำ เนื่องจากพวกเขาได้รับการศึกษาน้อย แต่จะมีความขยันและอดทนในการทำงานที่มาก แต่ถ้าบุคคลนั้นมีรายได้ที่ไม่พอใช้จ่ายในครอบครัว ก็จะต้องหารายได้พิเศษเพื่อให้มีรายได้เพิ่มขึ้นโดยไม่จำเป็นต้องใช้ทักษะความชำนาญในงานนั้นก็ได้ซึ่งก็คือ การค้ายาเสพติดจึงทำให้เกิดการกระทำผิดสูงได้

3.6 ภูมิสำเนาภาคเหนือ ไม่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ แสดงว่า ผู้ต้องขังที่มีภูมิลำเนาอยู่ที่ภาคเหนือ อาจจะมีแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษสูงหรือต่ำก็ได้ เนื่องจากถ้าบุคคลนั้นมีรายได้ที่แน่นอนเพียงพอกับรายจ่ายก็จะไม่เกิดการกระทำผิด แต่ถ้าคน ๆ นั้นมีปัญหาทางการเงินที่ไม่พอใช้จ่ายก็จะเกิดการกระทำผิดขึ้นเนื่องจากบริเวณภาคเหนือเป็นแหล่งผลิตและแหล่งจำหน่ายยาเสพติด อาทิ เช่น หมู่บ้านชาวเขาในอำเภอฝาง บ้านเปียงหลวง อำเภอเวียงแหง และแหล่งผลิตที่สำคัญในเขตชายแดนประเทศพม่า อาทิ ชาวเขาเผ่าลีซอ หว่าแดง ผู้ทำหน้าที่ในการผลิตยาเสพติดโดยเฉพาะยาบ้า

3.7 ภูมิสำเนาภาคกลาง ไม่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ แสดงว่า ผู้ต้องขังที่มีภูมิลำเนาอยู่ที่ภาคกลาง อาจจะมีแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษสูงหรือต่ำก็ได้ เนื่องจากถ้าบุคคลนั้นมีรายได้ที่แน่นอนเพียงพอกับรายจ่ายก็จะไม่เกิดการกระทำผิด แต่ถ้าคน ๆ นั้นมีปัญหาทางการเงินที่ไม่พอใช้จ่ายก็จะเกิดการกระทำผิดขึ้นเนื่องจากบริเวณภาคกลางบริเวณที่มีแหล่งชุมชนแออัดเป็นจำนวนมาก ทำให้เกิดการขายยาเสพติดเป็นจำนวนมาก

ออกเฉียะหนือจะทำนากันเป็นส่วนใหญ่ ถ้ามีรายได้ที่พอเพียงก็จะไม่เกิดการกระทำผิดขึ้น แต่ถ้ามีรายได้ไม่พอเพียงก็อาจจะทำงานเพิ่มขึ้นกว่าเดิม เพื่อที่จะได้รายได้มากขึ้นจึงอาจจะเสพยาเสพติดได้

3.9 รายได้ต่อเดือน ไม่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ แสดงว่า ผู้ต้องขังที่มีรายได้ คิดว่ารายได้ยังไม่พอในการใช้จ่ายในครอบครัว มีภาระในการใช้จ่ายมาก ไม่มีความก้าวหน้าในการทำงาน จึงมีแรงจูงใจในการกระทำผิดสูง แต่ในขณะเดียวกันผู้ต้องขังคิดว่ารายได้ที่ได้รับสามารถพอใช้จ่าย มีการวางแผนการใช้เงิน คิดว่าทุก ๆ ปีเงินเดือนก็จะเพิ่มขึ้นด้วย ก็จะมีแรงจูงใจในการกระทำผิดต่ำ

3.10 ระยะเวลาในการใช้สารเสพติด ไม่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ แสดงว่า ผู้ต้องขังที่เสพยาเสพติดเป็นระยะเวลาหนึ่ง อาจจะมีแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษสูงหรือต่ำก็ได้ ทั้งนี้เพราะถ้าบุคคลนั้นมีความเชื่อมั่นในตนเอง มีกำลังใจที่ดี ไม่มีปัญหาทางด้านครอบครัวและด้านเศรษฐกิจก็จะทำให้ผู้นั้นใช้ระยะเวลาในการเสพน้อย จึงทำให้เกิดแรงจูงใจในการกระทำผิดต่ำ แต่ถ้าเมื่อบุคคลนั้นต้องการจะเลิกใช้ยาเสพติดแต่ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ขาดกำลังใจ ขาดการดูแลในระหว่างช่วงที่จะเลิกยา รวมทั้งมีปัญหาด้านครอบครัว และการเงินก็จะ เป็นสาเหตุที่อาจจะทำให้เกิดแรงจูงใจในการกระทำผิดสูง

3.11 กำหนดโทษที่ถูกตัดสิน ไม่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ แสดงว่า ผู้ต้องขังที่มีกำหนดโทษที่ถูกตัดสินสูงหรือต่ำ อาจจะมีแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษสูงหรือต่ำก็ได้ ทั้งนี้เพราะถ้าบุคคลนั้นเกรงกลัวต่อกฎหมายที่มีโทษสูงรวมทั้งโอกาสที่จะได้อยู่กับครอบครัวนั้นจะไม่มีอีกเลย ก็จะทำให้ครอบครัวลำบากมากขึ้นถ้าเป็นหัวหน้าครอบครัว ก็อาจจะทำให้เกิดแรงจูงใจในการกระทำผิดต่ำ แต่ถ้าบุคคลนั้นรับรู้ถึงกำหนดโทษของกฎหมายแล้วแต่ยังต้องการกระทำผิด เนื่องจากเห็นถึงผลตอบแทนและโอกาสที่จะถูกจับว่ามีโอกาสน้อย ก็อาจจะทำให้เกิดการกระทำผิดสูง

4. ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษของผู้ต้องขัง เรือนจำกลางคลองเปรม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 5 ปัจจัย เรียงลำดับจากปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปยังส่งผลน้อยที่สุด ได้แก่ ปัจจัยสัมพันธภาพในครอบครัว (X_{20}) ปัจจัยภูมิสำเนาภาคใต้ (X_{13}) ปัจจัยข้อหาที่กระทำผิด (X_{19}) ปัจจัยการศึกษาระดับมัธยมศึกษา (X_6) ปัจจัยการไม่ใช้ยาเสพติด (X_8) ตามลำดับ สามารถอธิบายความแปรปรวนของแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ ได้ร้อยละ 12.0 อภิปรายได้ดังนี้

4.1 ปัจจัยสัมพันธภาพในครอบครัว ส่งผลต่อแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษของผู้ต้องขัง เรือนจำกลางคลองเปรม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานครเป็นลำดับแรก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสัมพันธภาพในครอบครัวเป็นสัมพันธภาพที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติอันเนื่องมาจากสมาชิกในครอบครัว ซึ่งได้แก่ บิดา มารดา พี่น้อง มีความรักความผูกพัน มีความใกล้ชิดสนิทสนม มีอารมณ์ความรู้สึกนึกคิดร่วมกัน ทำให้เกิดแบบแผนของความรัก ความเข้าใจ ค่านิยม และการประพฤติปฏิบัติต่อกัน (Mcintyre อ้างใน นพวรรณ 2535 : 15) จีเซล (นพวรรณ . 2535 : 15 – 16 ; อ้างอิงจาก Gicle.n.d.) กล่าวถึง ลักษณะสัมพันธภาพในครอบครัวว่าควรประกอบด้วย 4 ลักษณะ คือ การเอาใจใส่ดูแลซึ่งกันและกันซึ่งสมาชิกในครอบครัวทั้งทางร่างกาย โดยการดูแลเมื่อเจ็บป่วย และด้านจิตใจโดยมีความรู้สึก รวมทั้งความรู้สึกดีใจ เสียใจกับสมาชิกอื่นในครอบครัว รวมทั้งระดับประคองส่งเสริมความสุขในครอบครัว การบริหารการจัดการทรัพยากร และบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในครอบครัวควรจะมีการวางแผนเกี่ยวกับรายได้และรายจ่ายของครอบครัว และ

แบ่งหน้าที่เพื่อให้ทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของครอบครัว การปฏิสัมพันธ์ในครอบครัว สังคม รวมถึงการมีส่วนร่วมทางศาสนา การอยู่ภายใต้กฎระเบียบทางสังคม เคารพกฎหมายบ้านเมือง และดำรงชีวิตตามวัฒนธรรมของกลุ่ม ลักษณะสัมพันธภาพดังกล่าวจะส่งผลต่อแรงจูงใจในการกระทำผิดได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกึ่งแก้ว เกษโกวิท และคณะ (2531: 85) การฝึกให้บุคคลมีจิตใจดี เข้มแข็ง อดทนอดกลั้น มั่นใจในตัวเอง เอาชนะใจตนเองได้ รวมทั้งการเอาใจใส่ดูแลอย่างใกล้ชิดจากพ่อแม่ ผู้ปกครอง น่าจะเป็นทางออกที่สำคัญในการนำไปสู่การแก้ไขปัญหายาเสพติด ผู้ต้องโทษส่วนใหญ่มีความรู้เรื่องยาเสพติดให้โทษมาก่อนที่จะติดยา จึงเป็นที่น่าสังเกตว่า ความรู้เรื่องยาเสพติดไม่น่าเป็นเหตุผลสำคัญที่ทำให้เกิดการใช้หรือไม่ใช้ยาเสพติด และสอดคล้องกับงานวิจัยของจิรุจ จีพรโหมบล (2530 : 23 – 37) กล่าวถึงสาเหตุการติดยาเสพติดให้โทษที่มีผลมาจากครอบครัวว่า สาเหตุปัญหาส่วนใหญ่มักจะมีผลมาจากครอบครัว โดยเฉพาะครอบครัวที่ขาดความรัก ความอบอุ่น หรือขาดความสัมพันธ์อันดีภายในครอบครัว ขาดผู้อบรมและให้คำแนะนำ เด็กไม่รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ขาดสันทนาการที่ดี และที่สำคัญคือขาดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับครอบครัว นักจิตวิทยาได้ให้ความสำคัญ และศึกษาสาเหตุของความบกพร่องในครอบครัวนี้ ทำให้สมาชิกในครอบครัวต้องกระทำผิด ประกอบอาชญากรรมหรือมีปัญหาด้านยาเสพติดให้โทษ อิทธิพลในครอบครัวที่เป็นสาเหตุให้เกิดปัญหาดังกล่าว

4.2 ปัจจัยภูมิสำเนาภาคใต้ ส่งผลต่อแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษของผู้ต้องขัง เรือนจำกลางคลองเปรม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานครเป็นลำดับสอง ทั้งนี้เกิดจากสภาพภูมิประเทศของทางภาคใต้ที่เป็นชายฝั่งทะเล ส่วนมากจะประกอบอาชีพทำสวนยาง เรือประมง อาชีพเหล่านี้ต้องใช้แรงงานมาก จึงเป็นกลุ่มเป้าหมายในการใช้ยาเสพติด โดยการหาซื้อยาเสพติดในบริเวณภาคใต้จะมีความลำบากมากกว่าภาคอื่น ๆ โดยส่วนมากแหล่งขายยาเสพติดในภาคใต้จะอยู่ที่ปากน้ำชุมพร ดังนั้นผู้จำหน่ายและผู้เสพยาเสพติดจึงต้องนำยาเสพติดมาจำนวนมาก ๆ เพื่อจะได้ลดความเสี่ยงในการถูกจับกุม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประจัน มณีนิล (2529:55) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดเกี่ยวกับคดียาเสพติดให้โทษของผู้กระทำความผิดที่เป็นชาวไทยมุสลิมในสี่จังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า สภาพครอบครัวขาดความอบอุ่น บิดามารดาหย่าร้าง เลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย ความเชื่อทางศาสนา เชื่อว่าศาสนาห้ามเฉพาะเสพยา การเสพยาเสพติดไม่ผิดตามหลักศาสนา และเชื่อว่ายาเสพติดทำให้มีความสุข สนายอกสบายใจ ช่วยลดปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตได้

4.3 ปัจจัยข้อหาที่กระทำผิด ส่งผลต่อแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษของผู้ต้องขัง เรือนจำกลางคลองเปรม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานครเป็นลำดับสาม ทั้งนี้เนื่องจากผู้ต้องขังที่กระทำผิดคดีจำหน่ายจะทราบถึงบทลงโทษทางกฎหมายที่ผู้ต้องขังจะได้รับ ทำให้เกิดความเกรงกลัวเพิ่มขึ้น จึงส่งผลทำให้แรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษของผู้ต้องขังลดลง

4.4 ปัจจัยการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ส่งผลต่อแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษของผู้ต้องขัง เรือนจำกลางคลองเปรม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานครเป็นลำดับสี่ ทั้งนี้เพราะผู้ต้องขังที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีความรู้ ความสามารถและความเข้าใจผลที่เกิดจากการกระทำผิดทางกฎหมายที่เกิดขึ้น จึงส่งผลทำให้แรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษของผู้ต้องขังลดลง

4.5 ปัจจัยการไม่ใช้ยาเสพติด ส่งผลต่อแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษของผู้ต้องขัง เรือนจำกลางคลองเปรม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานครเป็นลำดับสุดท้าย ทั้งนี้เกิดจากบุคคลที่ไม่ใช้ยาเสพติดส่วนมากก็จะมีเงินเหลือมากกว่าบุคคลที่ใช้ยาเสพติด เนื่องจากไม่จำเป็นต้องเงินเหล่านี

นั้นไปซื้อยามาเสพ ทำให้มีเงินหมุนเวียนมาก รวมทั้งสามารถนำเงินที่ได้มาขยายฐานการค้า การผลิตออกไปได้อย่างเต็มที่ ✕

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการกระทำผิดทั้งหมด 5 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยสัมพันธภาพในครอบครัว ปัจจัยภูมิสำเนาภาคใต้ ปัจจัยข้อหาที่กระทำผิด ปัจจัยการศึกษา ระดับมัธยมศึกษา และปัจจัยการไม่ใช้ยาเสพติด โดยครอบครัว สังคม และรัฐบาลควรให้ความสำคัญ และปลูกฝังทัศนคติและค่านิยมต่อการกระทำผิดโดยนำปัจจัยทั้ง 5 นี้ไปเลือกใช้เป็นแนวทางในการทำให้แรงจูงใจในการกระทำผิดลดลง

1.2 เนื่องจากปัจจัยสัมพันธภาพในครอบครัว เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษเป็นอันดับหนึ่ง ดังนั้นจึงควรสนับสนุนให้สมาชิกในครอบครัวเห็นความสำคัญและ ส่งเสริมสัมพันธภาพในครอบครัวให้ดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ เช่น ทัศนคติในการกระทำผิด บุคลิกภาพ คุณภาพชีวิต สุขภาพจิต เป็นต้น

2.2 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษกับเรือนจำอื่น ๆ เช่น เรือนจำกลางบางขวาง ทณฑสถานบำบัดพิเศษกลาง เรือนจำกลางเชียงใหม่ หรือศึกษาเฉพาะแดนใดแดนหนึ่งของเรือนจำกลางคลองเปรม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร เป็นต้น

2.3 ควรจะมีการนำผลการศึกษาค้นคว้าที่ได้ไปพัฒนาโดยใช้การวิจัยทางจิตวิทยา เช่น การใช้กิจกรรมกลุ่ม เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- เกริกศักดิ์ บุญญานพวงศ์ . (2530) . ความคาดหวังของนักเรียนชาวเขาเกี่ยวกับการยอมรับ. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยสังคม .
- กรมราชทัณฑ์. (2543) . ปัญหายาเสพติดกับงานราชทัณฑ์ .กรุงเทพฯ : สถาบันพัฒนาข้าราชการราชทัณฑ์.
- กรมราชทัณฑ์ . (2542) . รายงานประจำปี 2542. กรุงเทพฯ : กระทรวงมหาดไทย .
- จิรจักษ์ พรหมโบล .(2530). ปัจจัยทางสังคมที่มีความสัมพันธ์กับการกลับมาเสพยาเสพติดให้โทษ : ศึกษาเปรียบเทียบเฉพาะกรณีผู้ต้องขังในเรือนจำทัณฑสถานบำบัดพิเศษ บางเขน กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ . ถ่ายเอกสาร .
- ชวลิต ยอดมณี และคณะ . (2534) . ความสัมพันธ์ของการติดยาเสพติดกับการก่ออาชญากรรม . กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด.
- ไชยยศ เหมะรัชตะ และคณะ . (2526) . ปัญหายาเสพติด : การศึกษาและวิเคราะห์ในแง่กฎหมาย. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย .
- ถนิมกาญจน์ พิพัฒน์โยธพงศ์ . (2544) .ปัจจัยทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจในชีวิตของพนักงานธนาคารที่สมรสแล้ว . วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร .
- เดโช สวานานนท์. (2517) “ ปัญหายาเสพติดให้โทษในเยาวชน ,” เอกสารการอบรมบุคลากร . กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการปราบปรามยาเสพติดให้โทษ .
- ธรรมศักดิ์ ปิ่นทอง . (2543) . ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานตามทัศนะของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน ในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดกำแพงเพชร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.กำแพงเพชร:บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย . ถ่ายเอกสาร.
- นัทธี จิตสว่าง . (2532 , พฤษภาคม-สิงหาคม) . “ ยาเสพติดกับอาชญากรรม ,” วารสารธรรมศาสตร์. หน้า 7-17.
- นันทวล เชาววนิช . (2528). อุปสรรคของการคุมประพฤติในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กศาลคดีเด็กและเยาวชน . วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- นวลจันทร์ ทศนชัยกุล . (2529) . “ การกระทำผิดของหญิง ,” รายงานการวิจัย . กรุงเทพฯ : คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ .
- ทิพย์อร ไชยณรงค์ .(2535) . “ การวิเคราะห์ผลงานวิจัยด้านยาเสพติด ,” รายงานการวิจัย . กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม.ม.ป.พ.
- ณัฐสินี หาญกิตติชัย . (2541) . ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการสำนักงานเกษตรจังหวัดและเกษตรอำเภอ สังกัดกรมส่งเสริมการเกษตร จังหวัดนราธิวาส . วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร . ถ่ายเอกสาร .
- ปิยนุช ขาวะบุตร. (2544) . การศึกษาความคิดทำร้ายตนเองของวัยรุ่น . วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร . ถ่ายเอกสาร.
- ประเสริฐ นูนาปี . (2541) . การศึกษาเจตคติที่มีต่อสิ่งเสพติดของนักศึกษาทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร . ถ่ายเอกสาร.

- ปาริชาติ รัตนราช . (2544) . ตัวแปรบางประการที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในอาชีพของพยาบาลวิชาชีพใน
โรงพยาบาลในอำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี . ปรินุณยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร . ถ่ายเอกสาร .
- ฝ่ายป้องกันและบำบัดยาเสพติด . (2531 , ตุลาคม- มีนาคม 2532) . " การป้องกันและบำบัดยาเสพติด ,"
สรุปผลการปฏิบัติงานและความก้าวหน้าครึ่งปีงบประมาณ 2532 . กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.
- ฝน แสงสิงห์แก้ว . (2517) . " การใช้ยาผิด , " เอกสารการอบรมบุคลากร . กรุงเทพฯ : คณะกรรมการ
ปราบปรามยาเสพติดให้โทษ .
- พีระศักดิ์ ศรีฤาชา และคณะ . (2536) . การใช้ยาบ้าในกลุ่มคนขับรถบรรทุกหนัก . ขอนแก่น : คณะพยาบาล
ศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น . ถ่ายเอกสาร .
- พลศักดิ์ สัมภาวะผล . (2536) . การตรวจหาสารเสพติดและเอนพินท์ในผู้ต้องโทษ จังหวัดเชียงใหม่ . เชียงใหม่ :
สำนักวิจัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ .
- ไพโรจน์ ศิริโรจน์ . (2519) . " ยาเสพติดและกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ , " เอกสารการอบรมบุคลากร .
กรุงเทพฯ : คณะกรรมการปราบปรามยาเสพติดให้โทษ .
- มาลินี ศิริวงศ์ไพรัช . (252) . ลักษณะบางประการทางนิเวศวิทยา สังคมและเศรษฐกิจที่สัมพันธ์กับการ
ติดยาเสพติดของประชากรในกรุงเทพมหานคร . วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ . ถ่ายเอกสาร .
- รุ่งทิวา ประสพสันต์ . (2543) . ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการเลือกเรียนในสาขาวิชาจิตวิทยาการ
ศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ในบัณฑิตวิทยาลัยของสถาบันการศึกษาของรัฐ . ปรินุณยานิพนธ์
กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร . ถ่ายเอกสาร .
- รัชนี เหล่าเรืองธนา . (2542) . ผลของการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อแรงจูงใจในการบำบัดรักษาขั้นฟื้นฟู
สมรรถภาพของผู้ติดยาเสพติด โรงพยาบาลธัญญารักษ์ จังหวัดปทุมธานี . ปรินุณยานิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร . ถ่ายเอกสาร .
- รุจิ ภูสวาระ และสุรเดช ส้าราญจิต . (2535) . คู่มือครูสุขศึกษา . กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์ .
- เรือนจำกลางคลองเปรม . (2545) . สถิติผู้ต้องขังในเรือนจำกลางคลองเปรม . กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.
- ลิขิต เทอดสถ์ศักดิ์ . (2528) . " การพัฒนามาตรการและองค์กรเพื่อแก้ไขปัญหาเสพติด , " เอกสารวิจัย .
กรุงเทพฯ : สำนักป้องกันและปราบปรามยาเสพติด .
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ . (2528) . หลักการวิจัยทางการศึกษา . กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ศึกษาภัณฑ์ .
- วิชัย ไปษยะจินดา และคณะ . (2518) . " การศึกษาปัญหาเสพติดในผู้ต้องโทษผิดพระราชบัญญัติยาเสพติด
ผิดในทัณฑสถานกรุงเทพมหานคร พฤษภาคม 2518 , " รายงานวิจัยสถาบันวิทยาศาสตร์การแพทย์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย . กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย . ถ่ายเอกสาร .
- วิทยา มณีสุธรรม . (2533) . การสำรวจเหตุจูงใจในการเสพยาเสพติดและการบำบัดรักษา . กรุงเทพฯ : คณะ
วิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร .
- วุฒิ เหล่าสุนทร และคณะ . (2536) . " อาชญากรรม : การค้ายาเสพติด , " รายงานการวิจัย สำนักงานคณะ
กรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด .
- วุฒิ เหล่าสุนทร และคณะ . (2541) . " อาชญากรรม : การค้ายาเสพติด , " เอกสารวิจัยส่วนบุคคล วิทยาลัย
ป้องกันราชอาณาจักร .

ยิ่งยง ยุทธศักดิ์. (2539). พฤติกรรมทางสังคมของเด็กที่มีลักษณะครอบครัวและสัมพันธภาพในครอบครัว.
ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
ถ่ายเอกสาร .

วันชัย ธรรมจักร และคณะ.(2541).ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการติดยาและสารเสพติดของผู้ป่วยในศูนย์บำบัด
รักษายาเสพติดภาคใต้.รายงานการวิจัย ฉบับที่ 1 ศศ.ม.สงขลา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
สงขลานครินทร์ . ถ่ายเอกสาร.

วิสูตร ธนชัยวิวัฒน์ . (2540). พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 – 2540. กรุงเทพฯ :
สำนักพิมพ์สูตรไพศาล .

วาสุเทพ ทองเจิม . (2540). มุลเหตุจูงใจในการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนชาย : ศึกษาเฉพาะ
สถานแรกรับ(บ้านเมตตา)ของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง. สารนิพนธ์ ศศ.ม.
กรุงเทพฯ :บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ . ถ่ายเอกสาร.

สุชา จันทรเอม . (2533). จิตวิทยาเด็กเกร.กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด .

สุชาติ ปันทูนทกุล . (2519). ยาเสพติดให้โทษของเด็กและเยาวชนกลางในสถานพินิจ และคุ้มครองเด็ก
ในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร . ถ่ายเอกสาร .

สถาบันดำรงราชานุภาพ และกรมราชทัณฑ์ . การกระทำความผิดของผู้ต้องขังในคดียาเสพติด . กรุงเทพฯ :
กระทรวงมหาดไทย .

สำนักงาน คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด . (2535). สภาพปัญหาเสพติดประเทศไทย.
กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี .

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. (2531) .กฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด . กรุงเทพฯ
สำนักนายกรัฐมนตรี .

สุพจี เหล่าพานิช .(2541).การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อการกระทำความผิดของเยาวชนที่กระทำผิดซ้ำในสถาน
ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนหญิงบ้านปรานี กรุงเทพมหานคร. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม.กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร .

สุพัฒน์ ชีรเวชเจริญชัย . (2540). ยาและสิ่งเสพติดให้โทษ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช
จำกัด.

สุรเดช วงศ์บา . (2541). มุลเหตุของการติดยาเสพติดให้โทษของนักเรียนและวิธีป้องกันตามทัศนะของ
ผู้บริหารโรงเรียนในเขตภาคเหนือ .ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม.กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร . ถ่ายเอกสาร .

สุวิทย์ รุ่งวิสัย .(2523). ลักษณะของผู้ต้องขังเกี่ยวกับยาเสพติดในเรือนจำกลางเชียงใหม่ . เชียงใหม่ :
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ .

สุรินทร์ มีลากลับ .(2540). ปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับการเห็นคุณค่าในตนเองของผู้สูงอายุในชมรม
ผู้สูงอายุเขตจังหวัดราชบุรี . ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร . ถ่ายเอกสาร.

สุรีย์มาศ นาอะผดุงรัตน์ . (2542). ความสัมพันธ์ระหว่างสัมพันธภาพในครอบครัวกับการสนับสนุนทาง
สังคมที่มีต่อผู้สูงอายุ: ศึกษาเฉพาะกรณีชมรมข้าราชการและครูอาวุโสของกระทรวงศึกษาธิการ.
ปริญญาานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร .

- สุภา มาลากุล ณ อยุธยา . (2533) . " ปัญหาการเสพติดและปัญหาทางเพศในเด็กวัยรุ่น , " เอกสารการสอน
ชุดวิชาพัฒนาการวัยรุ่นและการอบรม (หน่วยที่ 9 – 15) . นนทบุรี : มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมาธิราช .
- โสภา ชูพิกุลชัย และคณะ . (2532-2533) . การศึกษาการแพร่ระบาดของสารเสพติดในเด็กและเยาวชน
ย่านชุมชนแออัด:ศึกษาเฉพาะกรณีในเขตกรุงเทพมหานคร . กรุงเทพฯ:สภาสังคมสงเคราะห์แห่ง
ประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ . ถ่ายเอกสาร.
- หนึ่งทัย กอปรศรีสวัสดิ์ . (2542) . การศึกษาสาเหตุของการติดยาเสพติดและความคาดหวังในการเข้า
บำบัดของเยาวชนที่เข้ารับการบำบัดในคลินิกยาเสพติด กรุงเทพมหานคร: ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร . ถ่ายเอกสาร.
- อุทัย แผ้วพลสง . (2542) . สาเหตุการติดยาเสพติดของผู้ต้องขังในทัณฑสถานบำบัดพิเศษ: ปรินญาณินพนธ์
กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร . ถ่ายเอกสาร .
- อรเพ็ญ นาควัชร และคณะ . (2525) . ปัจจัยทางสังคมและสิทธิภาพที่เป็นอุปสรรคต่อการบำบัดรักษาและ
ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดในจังหวัดเชียงใหม่ . เชียงใหม่ : คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัย
เชียงใหม่.
- อรัญ สุวรรณบุปผา และคณะ . (2521) . การติดยาเสพติดให้โทษในทัศนะของระบาดวิทยา การศึกษา
ปัจจัยทางสังคมและจิตวิทยาที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการติดยาเสพติด เฮโรอีน . กรุงเทพฯ :
สำนักงานวิจัยกรมตำรวจ .
- อรัญ สุวรรณบุปผา และอำนวยวิทย์ ชูวงศ์ . การควบคุมยาเสพติดให้โทษในประเทศไทย . กรุงเทพฯ :คณะ
กรรมการปราบปรามยาเสพติดให้โทษ สำนักงานนายกรัฐมนตรี . ม.ป.พ. ถ่ายเอกสาร .
- Bossard.(1988) " Drug Traffickers :Multiple Profiles , " *Interventional Drug Trafficking* .
- Brown , Louise Barbara . (1972) " A Cognitive Functioning Approach to the Differentiation of
College Drug- Users , " *Dissertation Abstracts International* .
- Cotic . (1988) . " Drugs and Punishment , " *United Nation Social Defense Research Institute* .
- Feinslien , Levy . (1978) . " An Investigation of Illicit Perscription and Over the Counter Drug Use in
and Under Graduate Student Population , " *Dissertation Abstracts Internation* .
- Hager. (1971) . " Adolescent Drug Use in Middle America : Social Psychological Correlates , " *Dissertation Abstracts International* .
- Heino and others . (1996) . " Differences in Risk Experience between Sensational Svoiders and
Sensational Seekers , " *Person individual Differ* .
- Hill . (1987) . *Drug Use , Missue , Abuse: Guidance for Families* . 3rd . U.S.A. : The Public
Affairs Committee Inc.
- Jessor and others . (1991) . *Beyond Adolescence : Problem Behavior and Young Adult
Development* . New York : Cambridge University Press .
- Jones , Wyman L. (1974) . " A Study of Tenth Grade Student Attitude Toward and Drug Obsuse
When Relate to a Drug Education Program , " *Dissertation Abstracts International* .
- Kellens . (1988) . *Stumbling Block of Repression* . Frontiers de la repression .

~~Paulson~~ , Partrica Callahan . (1971). " Psychological Factors in Drug Use Among Community College Students , " . *Dissertation Abstracts International* .

~~Taylor~~ . (1974) . *Narcotic Trafficker - A Typology* . US Department of Justice , NJI Publication.

~~Pelfrey~~ . (1991) . ' *Characteristics of Drug Traffickers Admitted to North Carolina. 1989 and 1990.*
US Department of Justice , Bureau of Justice Assistance .

Yamane , Taro . (1967) . *Statistic : An Introductory Analysis* . New York : Harper and Row.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
หนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5726, 5644

ที่ ทม 1012/ 5356

วันที่ ๔๒ กรกฎาคม 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวจุฬาลักษณ์ สุธงษ์จันทน์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษของผู้ต้องขังเรือนจำกลางคลองเปรม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร” โดยมี รองศาสตราจารย์อารี พันธุ์ณี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ และ อาจารย์พาสนา จุลรัตน์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษของผู้ต้องขังเรือนจำกลางคลองเปรม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวจุฬาลักษณ์ สุธงษ์จันทน์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ทม 1012/ 5397

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๔ กรกฎาคม 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการกองแผนงาน กรมราชทัณฑ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวจุฬาลักษณ์ สุธงษ์จันทน์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษของผู้ต้องขังเรือนจำกลางคลองเปรม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร” โดยมี รองศาสตราจารย์อารี พันธุ์ณี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษของผู้ต้องขังเรือนจำกลางคลองเปรม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวจุฬาลักษณ์ สุธงษ์จันทน์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5726, 5644

โทรสาร. 02-258-4119

ที่ ทม 1012/ 5396

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๙๕ กรกฎาคม 2545

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการทันตสถานโรงพยาบาลกรมราชทัณฑ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวจุฬาลักษณ์ สุธงษ์จันทน์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษของผู้ต้องขังเรือนจำกลางคลองเปรม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร” โดยมี รองศาสตราจารย์อารี พันธุ์มณี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขออนุญาตใช้สถานที่ และขอให้ผู้ต้องขังที่กระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ จำนวน 100 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษของผู้ต้องขังเรือนจำกลางคลองเปรม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ในระหว่างเดือน กรกฎาคม 2545

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวจุฬาลักษณ์ สุธงษ์จันทน์ ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภกรรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5726, 5644

โทรสาร. 02-258-4119

ที่ ทม 1012/ 57๙5

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๙6 กรกฎาคม 2545

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้บัญชาการเรือนจำกลางคลองเปรม

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวจุฬาลักษณ์ สุธงษ์จ่างนงค์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษของผู้ต้องขังเรือนจำกลางคลองเปรม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร” โดยมี รองศาสตราจารย์อารี พันธุ์ณี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตใช้สถานที่ และขอให้ผู้ต้องขังที่กระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ จำนวน 539 คน ตอบแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษของผู้ต้องขังเรือนจำกลางคลองเปรม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ในระหว่างเดือนกรกฎาคม - สิงหาคม 2545

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวจุฬาลักษณ์ สุธงษ์จ่างนงค์ ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5726, 5644

โทรสาร. 02-258-4119

ภาคผนวก ข
แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

**เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษของ
ผู้ต้องขังเรือนจำกลางคลองเปรม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร**

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามมี 4 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

ตอนที่ 2 แบบสอบถามสัมพันธภาพในครอบครัว

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการยอมรับของสังคม

ตอนที่ 4 แบบสอบถามแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษของผู้ต้องขังเรือนจำกลางคลองเปรม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ซึ่งท่านสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ คำตอบของท่านไม่มีข้อถูกหรือผิด ไม่มีผลกระทบต่ตัวท่านแต่ประการใด คำตอบทั้งหมดจะถูกเก็บไว้เป็นความลับ ไม่มีการเปิดเผยให้ผู้อื่นทราบ

จึงขอความกรุณาให้ท่านตอบให้ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่านมากที่สุดโปรดตอบให้ครบทุกข้อ

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

นางสาว จุฬาลักษณ์ สุทธิจ่านงค์

นิสิตปริญญาโท สาขาจิตวิทยาการศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ต้องขังที่กระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ เรือนจำกลางคลองเปรม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน () หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริง

1. อายุ ปี
2. สถานภาพสมรส
 - () โสด
 - () คู่
 - () แยกกันอยู่
3. ระดับการศึกษา
 - () ประถมศึกษา - ต่ำกว่ามัธยมศึกษา
 - () มัธยมศึกษา
 - () ปริญญาตรี ขึ้นไป
4. อาชีพก่อนต้องโทษ
 - () ไม่ประกอบอาชีพ
 - () ประกอบอาชีพ
5. ภูมิลำเนาของผู้ต้องขัง
 - () ภาคเหนือ
 - () ภาคกลาง
 - () ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 - () ภาคใต้
6. รายได้ต่อเดือนประมาณ บาท
7. ชนิดของยาเสพติดที่ใช้
8. ระยะเวลาการเสพยาเสพติด ปี
9. กำหนดโทษที่ถูกตัดสิน
10. ข้อหาที่กระทำผิด

แบบสอบถามสัมพันธภาพในครอบครัว

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อความที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่ท่านและครอบครัวปฏิบัติต่อกัน ขอให้ท่านอ่านข้อความดังกล่าวแล้วพิจารณาว่า ข้อความแต่ละข้อความเป็นจริงสำหรับท่านมากน้อยเพียงใด แล้วทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ต้องการเพียงข้อละเครื่องหมายเดียว

- จริงที่สุด
- หมายถึง ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุด
- จริง
- หมายถึง ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมาก
- จริงบ้าง
- หมายถึง ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านบางครั้ง
- จริงน้อย
- หมายถึง ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อย
- จริงน้อยที่สุด
- หมายถึง ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
1. 6	สมาชิกในครอบครัวของท่านมีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน					
2. ๗	พ่อแม่มีความรักความเข้าใจในตัวท่าน					
3. ๘	ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของครอบครัว					
4. 	ท่านปฏิบัติตามที่พ่อแม่ต้องการ					
5. 	ท่านมักมีเรื่องทะเลาะเบาะแว้งกับสมาชิกในครอบครัว					
6. 	ท่านรู้สึกว่าคุณแม่ไม่ให้ความยุติธรรมกับท่าน					
7. 	ท่านรู้สึกว่าคุณสมาชิกในครอบครัวต่างคนต่างอยู่ไม่มีใครสนใจกัน					
8. 	ท่านคิดว่าการเข้าใจกันในครอบครัวเป็นสิ่งสำคัญในการอยู่ร่วมกัน					
9. ๖	พ่อแม่ภูมิใจในตัวของท่านมาก					
10. ๖	พ่อแม่ให้กำลังใจท่านเวลาที่ท่านไม่สบาย					
11.	ท่านมักมีความขัดแย้งกับพ่อแม่หรือสมาชิกในครอบครัว					
12.	ท่านมักถูกทำโทษโดยไม่มีการสอบถามสาเหตุจากพ่อแม่					

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
13. 1	ท่านสามารถเล่าถึงความไม่สบายใจให้กับพี่น้องฟังได้					
14. ๑	พ่อแม่มักทำให้ท่านไม่สบายใจ					
15. 1	ท่านได้มีส่วนรับรู้ความทุกข์ ความสุข ของพ่อแม่และสมาชิกในครอบครัว					
16. ๑	สมาชิกในครอบครัวของท่านมีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน					
17. ๑	ในครอบครัวของท่านมีการพูดถึงเรื่องการแบ่งการรับผิดชอบค่าใช้จ่ายภายในบ้าน					
18. ๑	เมื่อเกิดเรื่องขัดแย้งภายในครอบครัว สมาชิกในครอบครัวแต่ละคนพยายามอย่างยิ่งที่จะให้เรื่องราวต่าง ๆ ผ่านไปได้อย่างสันติ					

แบบสอบถามการยอมรับของสังคม

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อความที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ของบุคคลในสังคมที่มีต่อท่านเกี่ยวกับการยอมรับการกระทำผิด ขอให้ท่านอ่านข้อความดังกล่าวแล้วพิจารณาว่า ข้อความแต่ละข้อความ เป็นจริงสำหรับท่านมากน้อยเพียงใด แล้วทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ต้องการเพียงข้อละเครื่องหมายเดียว

- จริงที่สุด
- หมายถึง ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุด
- จริง
- หมายถึง ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมาก
- จริงบ้าง
- หมายถึง ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านบางครั้ง
- จริงน้อย
- หมายถึง ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อย
- จริงน้อยที่สุด
- หมายถึง ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
1.	หากท่านมีความวิตกกังวล เพื่อจะแนะนำ ช่วยเหลือท่านให้คลายความวิตกกังวล					
2.	เพื่อให้ความสนใจและห่วงใยสุขภาพของท่าน					
3.	เพื่อนเป็นผู้ฟังที่ดีเมื่อท่านต้องการระบายความในใจ					
4.	ถ้าท่านเริ่มทำการสิ่งใดสิ่งหนึ่งก็ ตามที่ถูกต้อง เพื่อนจะให้การสนับสนุนหรือให้กำลังใจ					
5.	เพื่อนปลอบโยนท่าน เมื่อท่านมีความกลัดกลุ้มใจ					
6.	ท่านรู้สึกว่าคุณไม่เป็นที่ต้องการของสังคม					
7.	ท่านรู้สึกว่าคุณโดดเดี่ยว ไม่มีใครเข้าใจท่าน					
8.	ท่านคิดว่าสังคมภายนอก จะให้อภัยในการกระทำผิดครั้งนี้ของท่าน					
9.	ท่านคิดว่าการกระทำผิดครั้งนี้ ไม่ส่งผลเสียต่อสังคม					

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
10.	ท่านคิดว่าปัจจุบันสังคมมีการแบ่ง ชนชั้น					
11.	ท่านคิดว่าบุคคลในสังคมต้องยอม รับท่านแน่นอนเมื่อท่านพ้นโทษ					
12.	เมื่อท่านพ้นโทษแล้ว ท่านจะไม่ยอม เปิดเผยว่าท่านเคยกระทำผิดครั้งนี้					
13.	ท่านคิดว่าบุคคลในสังคมมีสิทธิเท่า เทียมกัน					
14.	ท่านคิดว่าผู้ที่เคยกระทำผิด เมื่อพ้นโทษแล้วไปประกอบอาชีพก็ สามารถประสบความสำเร็จในชีวิต ได้					
15.	ท่านคิดว่าสังคมให้โอกาสในการ ทำงานแก่ผู้ต้องขังที่พ้นโทษน้อย					
16.	ความสุขของท่านเมื่อท่านพ้นโทษ คือ การที่คนในสังคมยอมรับท่าน					

-แบบสอบถามแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อความที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ ขอให้ท่านอ่านข้อความดังกล่าวแล้วพิจารณาว่า ข้อความแต่ละข้อเป็นความจริงสำหรับท่านมากน้อยเพียงใด แล้วทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ต้องการเพียงข้อละเครื่องหมายเดียว ดังนี้

- จริงที่สุด
- หมายถึง ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุด
- จริง
- หมายถึง ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมาก
- จริงบ้าง
- หมายถึง ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านบางครั้ง
- จริงน้อย
- หมายถึง ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อย
- จริงน้อยที่สุด
- หมายถึง ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
1.	<u>ด้านความต้องการเกี่ยวกับการดำรงชีวิต</u> ท่านคิดว่าสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจเป็นสาเหตุที่ทำให้ท่านต้องกระทำผิด					
2.	ท่านคิดว่าการกระทำผิดครั้งนี้สามารถสนองตอบความพึงพอใจของท่านได้					
3.	ท่านคิดว่าเมื่อกระทำผิดครั้งนี้แล้วความเป็นอยู่ของท่านจะดีขึ้น					
4.	ท่านคิดว่าเมื่อใช้ยาเสพติดแล้ว จะทำให้ท่านสามารถหารายได้เพิ่มขึ้น					
5.	ท่านคิดว่าการค้ายาเสพติดให้ผลตอบแทนสูง					
6.	การค้ายาเสพติดเป็นงานที่ทำได้ง่าย					
7.	ท่านคิดว่าการกระทำครั้งนี้ เนื่องจากท่านไม่มีทางเลือกในชีวิต					
8.	ท่านรับรู้ว่า การค้ายาเสพติด ไม่ใช่เรื่องใหญ่					
9.	ท่านคิดว่าการค้ายาเสพติดไม่จำเป็นต้องใช้ผู้มีการศึกษาสูง					
10.	ครอบครัวของท่านอยู่ในชุมชนที่เป็นแหล่งค้ายาเสพติด					

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
11.	ท่านคิดว่าความต้องการทางด้านวัตถุ เช่นรถยนต์ บ้าน เป็นแรงจูงใจให้ท่านกระทำผิด					
12.	เมื่อเสพยาแล้วทำให้ท่านมีความกล้าในการกระทำผิด					
13.	<u>ความต้องการการเกี่ยวข้องกับบุคคลอื่น</u> ท่านคิดว่าเพื่อนเป็นบุคคลสำคัญคนหนึ่งในชีวิตท่าน					
14.	เพื่อนของท่านชักจูงท่านให้ค้ายาเสพติด					
15.	ท่านคิดว่าการคบเพื่อนที่เสพยาเสพติดหรือค้ายาเสพติดไม่ใช่เรื่องเสียหาย					
16.	ท่านมีผู้ใกล้ชิดที่ติดยาและค้ายาเสพติด					
17.	คนในครอบครัวของท่านชักชวนท่านดื่มสุราและเที่ยวกลางคืนเป็นประจำ จนเป็นเหตุผลักดันให้ท่านติดยาและค้ายาเสพติด					
18.	เพื่อนแนะนำให้ท่านเสพยาเสพติดจนติดยาเสพติด					
19.	ท่านค้ายาเสพติด เนื่องจากถูกหลอกลวง					
20.	ความไม่เข้าใจกันกับผู้ใกล้ชิดเป็นเหตุผลักดันให้ท่านเสพยาเสพติด					
21.	ท่านกระทำผิดครั้งนี้ เนื่องจากท่านคบเพื่อนมาก					
22.	ท่านกระทำผิดครั้งนี้ เนื่องจากมีผู้อื่นบังคับให้ท่านทำในสิ่งที่ท่านไม่สมัครใจ					
23.	ความไม่เข้าใจกันกับสมาชิกในครอบครัวเป็นเหตุผลักดันให้ท่านเสพยาและค้ายาเสพติด					

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
24.	<u>ความต้องการพัฒนา</u> ท่านกระทำผิดครั้งนี้ เนื่องจาก ต้องการมีฐานะดี เป็นที่ยอมรับ ในสังคม					
25.	ท่านคิดว่าการเท่าเทียมกันใน สังคมเป็นสิ่งที่สำคัญ					
26.	หากไม่ได้เสพยาเสพติดจะทำ ให้ท่านมีรายได้ลดลง					
27.	ท่านต้องการมีฐานะความเป็น อยู่เท่าเทียมกัน หรือดีกว่า เพื่อนบ้านของท่าน					
28.	ท่านเคยถูกบุคคลอื่นดูหมิ่น ทางด้านฐานะการเงิน จึงทำ ให้ท่านกระทำผิดครั้งนี้					
29.	ท่านเห็นว่าท่านทำงานแล้วไม่ มีความก้าวหน้า จึงหันมาค้า ยาเสพติด					
30.	ท่านคิดว่ายาเสพติดเป็นหน ทางหนึ่งที่ทำให้ชีวิตท่านดีขึ้น					
31.	ถ้าท่านไม่ค้ายาเสพติด จะทำ ให้ท่านและสมาชิกใน ครอบครัวขาดหลักประกันชีวิต					
32.	ท่านเห็นบุคคลที่ค้ายาเสพติด แล้วมีความก้าวหน้า จึงทำให้ ท่านเลียนแบบพฤติกรรมของ บุคคลนั้น					
33.	ท่านคิดว่าการค้ายาเสพติด สามารถเป็นวิธีการพัฒนา สังคมให้ดีขึ้นได้					

ภาคผนวก ค
คำอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่น

ตาราง 7 แสดงค่าอำนาจของแบบสอบถามของแบบสอบถามสัมพันธภาพในครอบครัว

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1.	2.263	10.	4.135
2.	8.625	11.	5.226
3.	3.187	12.	15.64
4.	3.654	13.	3.002
5.	3.160	14.	2.863
6.	2.829	15.	18.63
7.	10.062	16.	3.296
8.	4.335	17.	7.486
9.	3.186	18.	3.713

ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามเท่ากับ .826

ตาราง 8 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามของแบบสอบถามการยอมรับของสังคม

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1.	3.142	9.	4.150
2.	2.850	10.	10.616
3.	16.328	11.	2.552
4.	6.522	12.	8.051
5.	20.17	13.	8.889
6.	6.592	14.	3.336
7.	6.182	15.	5.478
8.	8.365	16.	9.442

ค่าความเชื่อแบบสอบถามนั้นเท่ากับ .889

ตาราง 9 แสดงอำนาจจำแนกของแบบสอบถามแรงจูงใจในการกระทำผิดฐานพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1.	2.980	18.	5.113
2.	5.114	19.	4.899
3.	2.988	20.	20.570
4.	4.787	21.	3.914
5.	4.178	22.	6.070
6.	3.256	23.	4.478
7.	18.889	24.	4.388
8.	3.795	25.	2.987
9.	6.816	26.	12.992
10.	4.301	27.	3.986
11.	5.318	28.	6.008
12.	7.223	29.	6.386
13.	5.255	30.	5.957
14.	5.230	31.	9.563
15.	5.746	32.	8.891
16.	10.265	33.	7.663
17.	6.374		

ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามเท่ากับ .896

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ - สกุล	นางสาวจุฬาลักษณ์ สุทธิจำนงค์
วัน เดือน ปี เกิด	16 กันยายน 2517
สถานที่เกิด	โรงพยาบาลวชิระ กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	209 / 299 หมู่ 1 หมู่บ้านหงส์ประยูร ซอย 28 ตำบลบางรักพัฒนา อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี 11110
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	พยาบาลวิชาชีพระดับ 5
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	ทันตสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2535	มัธยมศึกษาตอนปลาย (แผนกวิทย์ - คณิต) จากโรงเรียนสตรีนนทบุรี
พ.ศ. 2539	พยาบาลศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2545	การศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาการศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ